Periodický tisk
města Police
nad Metují

Květen
2021

Cena: 10 Kč

POLICKÝ MĚSÍČNÍK

Cestou na Supí koš - foto: Tom Šrejber

Police nad Metují

Wihanův rok

Přednášky

29. 4. 2021 **od 19:00 hod.**
Pavel Frydrych:
Otto Berger*

Přednáška o jednom z nejtalentovanějších žáků Hanuše Wihana, který vyrůstal v Machově u Police nad Metují.

6. 5. 2021 **od 19:00 hod.**
Tomáš Strašil:
Violoncello*

Přednáška o současnosti a historii violoncella. Tomáš Strašil je violoncellista, komorní hráč a sólista, pedagog na Pražské konzervatoři a AMU.

13. 5. 2021 **od 19:00 hod.**
Jan Suk:
Josef Suk*

Přednáška o životě a tvorbě hudebního skladatele a člena Českého kvarteta Josefa Suka. Jan Suk je esejista, filozof a básník, autor životopisu svého dědečka Josefa Suka st.

20. 5. 2021 **od 19:00 hod.**
Šárka Rámišová a Gabriela Havlůjová:
Spolková činnost na přelomu 19. a 20. století*

V roce 1849 bylo zákonem povoleno zřizování spolků a tím odstartoval „boom" spolkové činnosti v Čechách. Tehdy začaly vznikat spolky pěvecké a hudební, vědecké a vzdělávací, muzejní, hasičské, emancipační, sportovní a mnohé další. Po svém návratu do Čech v roce 1888 se do spolkové činnosti aktivně zapojil i Hanuš Wihan.

27. 5. 2021 **od 19:00 hod.**
Helena Matyášová:
Hanuš Wihan: Český král violoncella*

V loňském roce jsme si připomněli 100. výročí úmrtí významného polického rodáka, violoncellisty, pedagoga a zakladatele Českého kvarteta Hanuše Wihana. Jeho život přiblíží violoncellistka a absolventka polické ZUŠ Helena Matyášová.

***Sál ZUŠ Police nad Metují a online.**

Výstava

3. 6. 2021 **od 18:00 hod.**
Polický rodák Hanuš Wihan

Výstava historických dokumentů z pozůstalosti H. Wihana. Otevřeno podle otevírací doby Muzea papírových modelů. Výstava potrvá do 27. 6. 2021.

Zelený domeček
Tyršova 345, Police nad Metují

Koncert

12. 6. 2021 **od 19:00 hod.**
Wihanovo kvarteto

Kvarteto, které si do svého názvu vetklo jméno slavného violoncellisty vzniklo v roce 1989 a dnes patří k nejuznávanějším interpretům vážné hudby v Evropě.

Koncert před Wihanovým rodným domem
Kostelní ulice č. p. 5, Police nad Metují

Patronem Wihanova roku je violoncellista a pedagog Pražské konzervatoře Tomáš Strašil.

Dobrovolné vstupné bude použito na údržbu hrobu Hanuše Wihana na Olšanských hřbitovech.

Pořádá Muzeum papírových modelů ve spolupráci se spolkem Apeiron a podporou Města Police nad Metují.

MycoMedica vitální houby

NÁRODNÍ MUZEUM

AGENTURA PRO ROZVOJ BROUMOVSKA

MUZEUM PAPÍROVÝCH MODELŮ

apeiron

ZELENÝ DOMEČEK

- Obec Slatina nad Úpou
- Státní okresní archiv Náchod
- Zelenina Suchomel
- Květinářství U Petry
- Lidová dílna 322
- Mezinárodní společnost Oskara Nedbala Tábor

Duben na radnici…

Milí přátelé, měsíc utekl jako voda a můžeme si říci, že byl po dlouhé době opravdu aprílový. Slunných a teplých dní jsme si užili poskrovnu. Zato zima jakoby se ne a ne vzdát své letošní vlády. Střídání sněhových přeháněk s dešťovými, ranní mrazíky a kolikrát i slušné mrazy, mokro, bláto a celkově na naše poměry velmi chladný duben. Jindy jsme si již užívali plně kvetoucí jarní přírody a letos jako by se nechtěla probudit. Jako by s námi soucítila a chtěla vyjádřit podporu, možná držet krok v pomyslném spánku nebo chcete-li jakési letargii, ve které se nacházíme. Všechna ta omezení, restrikce a nařízení trvají už moc dlouho a dopadají na psychiku nás všech. Na druhou stranu si musíme říci, že duben přinesl v této nelehké situaci výrazný posun a na konci tunelu se konečně objevilo světýlko. Zatím jen malé a blikající, ale objevilo. Světlo, které nám nese naději. A já věřím, že již nezhasne a všichni z toho tunelu v dohledné době vyjdeme a začneme žít normální běžný život.

Během dubna skončilo vyhlášení nouzového stavu, došlo k částečnému rozvolnění striktních opatření, otevřely se některé obchody, ale hlavně se nám začaly vracet děti do škol a školek. Zatím jen částečně, střídavě a s testováním. Ale je to další výrazný posun. Zvláště situace v Královéhradeckém kraji je v tuto chvíli nejlepší v republice, což je důsledek mnoha okolností. Uzavření, testování, postupujícího očkování, ale hlavně dodržování opatření. A za to bych Vám chtěl poděkovat. Nebylo to vůbec jednoduché, ale byli jste zodpovědní a nyní můžeme sklízet první drobné úspěchy. Současně je ale třeba nepolevit a dál dodržovat mnoho opatření, jako zakrývat si nos a ústa na veřejnosti, dodržovat min. dvoumetrové odstupy, zbytečně se nesdružovat. Vyrážejte raději ven do přírody, za sportem, na procházku než do přeplněných marketů. Snažme se ještě chvíli vydržet a dosáhnout vysněného cíle – utlumit vir, ulehčit zdravotníkům a znovu se volně nadechnout a žít.

Jsem rád, že můžu a s velkou hrdostí chci poděkovat Vám všem, kteří jste se zapojili a stále zapojujete do dobrovolné pomoci ostatním. Pomoci s nákupy, rozvozy obědů, péčí o starší spoluobčany a další. Zároveň poděkování všem pečovatelům, zdravotníkům, prodavačům, úředníkům a mnohým dalším, kteří denně zabezpečují s minimální ochranou svého zdraví služby pro nás všechny. Toho si velmi vážím a děkuji Vám za to.

Provoz městského úřadu byl částečně omezen, i toto omezení mělo svůj vývoj, o kterém jste pravidelně informováni. Nyní je provoz v úřední dny obnoven naplno a já doufám, že postupně bude i v ostatních dnech. Sice jsme omezovali schůzky, jednání a styk s veřejností na nezbytně nutnou míru, ale zaměstnanci vyřizovali agendu emaily, datovými schránkami, po telefonu. Snažili jsme se vždy vyjít vstříc a věřím, že se nám to s ohledem na dodržování bezpečnostních opatření dařilo. Letos i pravidelný audit hospodaření proběhl velmi netradičně on-line cestou bez návštěvy auditorů, nicméně opět výtečně, bez chyb a nedostatků! Velké poděkování všem zaměstnancům, včetně bývalé vedoucí FSO Heleny Ištokové. Při různých jednáních v menším formátu začínáme pomalu opouštět on-line prostor a musím říci, že je to milé a příjemné opět vidět ostatní tváří v tvář. Také jednání jsou mnohem efektivnější a konstruktivnější. Proběhla jednání stavební a sociální komise, kde byly posouzeny žádosti pozemkové, nové výstavby či rozvoje, žádosti o městské byty, výhled v přípravě sociálních projektů a posun v jednáních o stomatologické péči. V této věci jsem absolvoval jednání s ředitelkou odboru péče o zákazníky VZP, kde jsem prezentoval současnou situaci a její nelichotivý výhled v našem regionu. Domluvili jsme se na možnostech spolupráce při získávání nových lékařů, vyjasnili si roli pojišťovny a roli města. O dalším vývoji Vás budu průběžně informovat. Na zastupitelstvu města se prezentovali zástupci Společnosti pro destinační management Broumovska, která má nového ředitele, pana Davida Dudu a přítomné seznámili s činností za minulý rok a plány na ten letošní. Investoři, kteří vstoupili do společnosti Merkur Toys, odprezentovali své plány na rozvoj společnosti, výrazné vylepšení muzea Merkur a spolupráci s městem. Po mnohém odkládání jsme museli přistoupit k nové výsadbě aleje mezi Cikánkou a cestou na Klůček. Chtěli jsme akci za účasti veřejnosti pojmout jako „obnovu Cikánky“, ale bohužel již není možné připravené stromky dále „předržovat“ založené na záhonu a opatření nám stále nedovolují se sejít ve větším počtu. Proto byla alej vysázena za přispění několika dobrovolníků ze spolku Julinka a komise pro životní prostředí. Stromy na samotné Cikánce snad půjde společně vysadit na podzim. Také letošní májka na polickém rynku byla, stejně jako v loňském, vztyčena téměř tajně, bez účasti veřejnosti. Je symbolická, ale ke květnu neodmyslitelně patří a děkuji všem, kteří se podíleli. Ukliďme Česko! Celorepubliková aktivita, do které se již několik let zapojujeme také v Polici. Procházíme různá polická zákoutí i okolí města a zbavujeme přírodu velkého množství odpadu, který v ní nemá co dělat. Letos opět pouze individuálně a o to větší poděkování Vám všem, kteří jste se nezištně zapojili.

Závěrem mi dovolte informaci, že po dlouhé době se podařil dotáhnout požadavek občanů Hlavňova a Bukovice, a sice autobusovou zastávku u Penny marketu. Byla nazvána Police nad Metují, nákupní centrum a od 12.4. sem zajíždí tři spoje. V 9.14 ze směru od Suchého Dolu, v 10.46 a 17.36 ve směru na Suchý Důl. Uvidíme, jak bude zastávka využívána a poté můžeme případně jednat o rozšíření obslužnosti. Zároveň s turistickou sezónou chystáme rozšíření spojů do turisticky zajímavých lokalit, Hvězda, Slavný a polský Karlów. Přeji Vám krásné květnové dny.

Jirka Beran

Výsadba nových dřevin

V letošní zimní sezóně bylo opět nutné přistoupit k redukci či obnově městské zeleně a nechat pokácet několik stromů na městských pozemcích. Následně, v rámci náhradní výsadby, připravilo město výsadbu stromů nových. V břehu na jižní straně Radimovské ulice, bude vysazen javor klen a dvě malokorunné olše šedé. Ve vnitrobloku bytových domů pod náměstím bude vysazena okrasná, růžově kvetoucí jabloň a tři štíhlé smrky omorika. Nová dosadba bude provedena i v malém hájku dřevin na boku bytového domu čp. 319, na konci Ostašské ulice, a také na konci hráze u víceúčelového hřiště. Na hřbitově bude nahrazena linie dřišťálů lemující rozptylovou loučku, linií buxusů. V Hlavňově u trafostanice bude vysazen stromový dřín, o kousek dále, na bývalé skládce odpadů a v její blízkosti, přibude jilm, javor klen a dva stromové, růžově kvetoucí hlohy, a následně bude také vysazena památná lípa. V Pěkově nad trafostanicí bude vysazena okrasná třešeň a jeřáb prostřední. Zároveň, již mimo režim náhradní výsadby, bude také založena nová zeleň. Podél východní strany propojovací cesty mezi ulicemi K Drůbežárně a Smetanova, bude vysazeno nové stromořadí z malokorunných muchovníků stromových, na okraji bývalé skládky u Ostašské ulice přibude jeden jilm a dvě třešně mahalebky a loňská výsadba podél nového chodníku do Žďáru bude doplněna o tři habry a dvě třešně. Všechny vysazené stromy budou ochráněny kůly a zamulčovány kůrou. Doufejme, že se jim bude dobře dařit a nestanou se terčem nájezdu vandalů.

Ing. Jan Troutnar, MěÚ Police n. M.

ROZPIS LÉKAŘŮ
stomatologické služby
květen 2021
Služba je zajištěna v době od 9.00 do 11.00 hodin

Datum	Lékař	Tel. č.
8. - 9.5.	MUDr. Ladislav Růžička ml. Poliklinika Broumov	603 479 132
15. - 16.5.	MUDr. Miloš Pastelák Sadová 44, Broumov IV.	775 717 666
22. - 23.5.	MDDr. Petr Houštěk Poliklinika ZS Machov	602 333 466
29. - 30.5.	MUDr. Ludvík Neoral ZS Police nad Metují	491 541 654, 602 333 452

Duben pohledem místostarosty

Na začátku měsíce dubna jsme se sešli se zástupcem společnosti VAK Náchod, a. s., Ing. Kordou, se kterým jsme probrali základní technické možnosti řešení dostavby vodovodu v místní části Hony, včetně tolik potřebného zvýšení tlaku ve vodovodu. Jednání vyznělo pozitivně s tím, že potřebné závěry musíme nyní vyjednat s vedením VAK Náchod, aby mohla následně začít projektová příprava této investiční akce.

Na dubnové zastupitelstvu jsme se zabývali dalšími změnami územního plánu města. V řadě prvé došlo ke schválení individuální změny č. 3 územního plánu, čímž se otevírá možnost řešení areálu bývalých stavebnin na ulici Bělská ve shodě se záměry nového majitele tohoto areálu. Současně pak bylo schváleno pořízení změny č. 4 územního plánu, kterému pracovně říkáme „technická novela“. Předmětem této změny, která bude provedena zkráceným postupem, je toliko úprava textové části, kde budeme usilovat o projednání změny hustoty zástavby v lokalitě ulice Větrná z původně plánovaných 16 rodinných domů na 18, a z textové části územního plánu pro tuto oblast vypustíme podmínku tzv. dohody o parcelaci území, neboť město je majoritním vlastníkem pozemků v této lokalitě a uzavírání této dohody je v tuto chvíli nelogické.

Naše MASka vyhlásila další výzvy v rámci programu rozvoje venkova, přičemž v rámci této dotační výzvy je připraveno více jak 3 miliony korun na projekty v oblasti zemědělství, nezemědělského podnikání, či lesnictví, resp. pak na projekty související s rozvojem společenského či komunitního života a vzdělávání na venkově, se zacílením na spolky a základní a mateřské školy.

Společně se starostou jsme se na dálku účastnili tradičních Krajských setkání Svazu města a obcí ČR, na kterých jsme získali důležité informace pro naši další práci v oblastech veřejných zakázek, dotací, právních předpisů měst a obcí, odpadové problematiky, rozvoje obcí, financování obcí. Za velice inspirativní pak považuji prezentace organizace veřejných zakázek se zapojením nových principů tzv. odpovědného zadávání, které umožňují nesoutěžit veřejné zakázky pouze na cenu, ale umožňují uplatnit ve veřejných zakázkách hlediska environmentální (např. použitím požadavků na recyklaci stavebního odpadu, nebo využitím výrobků z recyklátu) nebo z hlediska sociálního a vzdělávacího (např. požadavkem na exkurse, zaměstnávání absolventů, brigády, či zaměstnávání sociálně vyloučených občanů).

V Radešově jsme se začali zabývat sanací čela staré skládky a zajištěním úklidu odpadků, které se díky erozi zeminy uvolnily. V rozpočtu města je na provedení sanačních prací, které by měly zastavit půdní erozi a umožnit opětovné založení vegetačního krytu pamatováno. Technické řešení prostřednictvím záhozu lomovým kamenem a aplikací jutových sítí se zdá jako nejefektivnější. Zbývá jen vyřešit přístup do dané lokality a zajistit dodavatele prací. Věříme, že v průběhu května se nám podaří i tyto záležitosti vyřešit, abychom mohli co nejdříve zajistit nápravu v území.

V Machovské Lhotě proběhlo ošetření jabloně, která zvítězila v loňské anketě Strom roku. A jak se stalo dobrým zvykem v rámci kampaně na podporu hlasování pro tento náš stromový unikát, na místě byl krom dobré nálady přítomen i výborný štrůdl.

V závěru měsíce jsem se účastnil Metodického dne Svazu měst a obcí ČR, který byl tentokrát zaměřen na veřejná prostranství obcí, konkrétně na jejich úpravy a revitalizace. V rámci tohoto dne byla představena případová studie obce Heršpice, včetně prezentace návrhu realizace a procesů s ním spojených. Akce byla zakončena inspirativní diskuzí k problematice plánování a realizace veřejných prostranství malých měst a obcí.

Následně jsem se účastnil jednání Rady pro výzkum, vývoj a inovace Královéhradeckého kraje. V rámci jednání byly prezentovány návrhy strategických projektů, marketingových a vzdělávacích aktivit v oblasti inovací, výzkumu a vývoje, jakož i informací o plánovaných akcích (např. v oblasti kyberšikany). S ohledem na trvalý tlak Evropských dotačních programů na inovativní řešení jsou aktivity krajských orgánů velice důležité, přičemž k nám na obce se informace o inovativních přístupech a inspirativních řešeních budou v blízké budoucnosti dostávat prostřednictvím tzv. Akademie chytrého regionu. V budoucnu by nám tak dostatečná informovanost v této oblasti mohla přinést přidanou hodnotu v připravovaných dotačních projektech.

Přeji Vám příjemné květnové dny, které (krom Pankráce, Serváce a Bonifáce) přinesou snad již tolik vyhlížené oteplení.

Jirka Škop

KLIMATICKÁ KRIZE – MÝTY A FAKTA O STAVU PLANETY IX

V rámci informovanosti o postupující změně klimatu a jeho souvislostech se suchem, o které již vážně hovoří většina odborníků a která se v mnoha zemích stala i standardní součástí výuky na školách, postupně **přibližujeme publikace Klimatická krize**, autorů Bedřicha Moldana a Michaely Pixové. Publikaci vydala Klimatická koalice ve spolupráci s EU, Českou rozvojovou agenturou a Ministerstvem zahraničních věcí ČR, a poskytla je obcím a dalším veřejným institucím pro potřebu obecné informovanosti. Publikace uvádí 10 mýtů a 10 odpovědí, na základě současně známých faktů.

Mýtus 9:
Spravedlivá transformace

Uzavírání uhelných dolů a elektráren připraví o práci desetitisíce lidí. To si tak malá země, jejíž ekonomika je založena převážně na průmyslu, nemůže dovolit.

Fakta

K poklesu zaměstnanosti v uhelném průmyslu dochází v Česku již desetiletí. Počet plných pracovních úvazků v sektoru těžby a dobývání se mezi lety 1990 a 2016 snížil ze 160 000 na 16 400. Vyřazení uhelných zdrojů je tedy součástí postupného, dlouhodobého a bezodkladného procesu, který je zároveň příležitostí pro nastartování udržitelného rozvoje. Pro potřebnou transformaci energetiky do nové podoby je naléhavě zapotřebí uplatnění moderních technologií, a pro jejich zavádění a provoz také kvalifikovaných pracovníků. Přitom nejde jen o energetiku, ale o postupné přebudování celé ekonomiky se zdůrazněním oběhového hospodářství, recyklace a lepšího využití přírodních zdrojů včetně netradičních a druhotných surovin. Tím zároveň dojde k vytvoření mnoha nových pracovních míst. Naše rozsáhlá a různorodá průmyslová základna nemůže být překážkou, ale naopak dobrým předpokladem pro uplatnění skutečně moderních přístupů. Také za účelem této transformace bude možné čerpat finanční dotace z Evropské unie. Aby z nich měli prospěch i místní obyvatelé, je nutné do transformačních procesů zapojit také místní podniky, zaměstnance, občany a nestátní neziskové organizace. Zpracování jasných vizí transformace směrem k udržitelnosti by přitom mělo být úlohou měst a obcí. Některá města již vyhlásila náročné klimatické závazky a mohou být pro ostatní vzorem. To nevyhnutelně přinese potřebu budování nové infrastruktury v energetice (například solární panely na střechách), odpadovém, vodním či lesním a dřevozpracujícím hospodářství. V našich obcích podobně jako v sousedních zemích mohou vznikat energetická družstva zaměřená na energetickou soběstačnost, opět s potenciálem vzniku nových pracovních míst. Jednou z nutných podmínek je ovšem na jedné straně široké zapojení a podpora veřejnosti, na straně druhé nastavení příznivých legislativních a ekonomických podmínek ze strany státu.

Pokračování příště.

připravil Ing. Jan Troutnar,
MěÚ Police n. M.

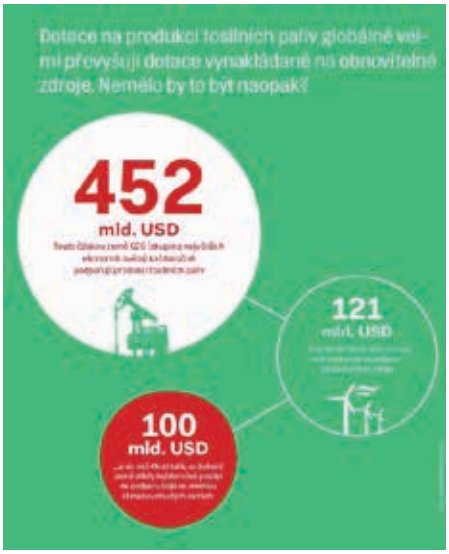

TECHNICKÉ SLUŽBY INFORMUJÍ

Každého z nás už táhne sluníčko ven a s ním i spojené práce na zahrádkách a před domem.

I Technické služby v těchto jarních dnech průběžně uklízí, zametají, prořezávají a kácejí špatné stromy. Zkrátka vše, co je potřeba k tomu, aby bylo ve městě a okolí uklizeno. Zimní techniku brzy vyměníme za letní : sekačky, křovinořezy, traktory.

Příprava na letní sezónu začíná na TS už brzy z jara. Třeba příprava koupaliště, kde se opravují kachličky v bazénu, výměňují dřevěné latě u plotu, zajišťuje veškerý personál.

Jako každý rok je možnost pro studenty ve věku 18 -ti let brigáda PLAVČÍKA. Dále nabízíme pracovní příležitost POKLADNÍ na bazéně. Kdo by měl zájem, přihlaste se buď u nás na TS, nebo na tel. čísle: 602 464 504.

Novinkou u nás je, že od 1.5. odchází do důchodu náš skvělý kolega Petr Jenka. Nahradil ho pan Ivo Hambálek, který bude pokračovat v práci Petra a to řízení pracovníků ČOV (čistička odpadních vod) a kotelny. Petrovi tímto děkujeme za veškerou odvedenou práci a přejeme mu, ať se mu daří a užívá si zaslouženého volna.☺

TS NABÍZÍ K PRODEJI:

Pracovní stroj LADOG G129

Jeho součástí je sklápěcí valník + ostatní.
Rok výroby: 2005
Cena: 595.000,- Kč
Kontaktní: Michal Mucha tel.602 772 284

Vozidlo MULTICAR M24

Valník - sklápěč. V dobrém technickém stavu.
Rok výroby: 1977, po GO. STK do 7/2022
Cena : 80.000,- Kč
Kontakt: Pavel Kalibán 737 271 015

Rekapitulace nákladů na zimní údržbu

- na zimní údržbě městských komunikací odpracovali zaměstnanci TS od 1.12.2020 - 31.3.2021 1 718 hod.
- náklady na činnost strojů pro zimní údržbu (multikára M25 - sypač, M30 - pluh- sypač, Zebra - pluh, malotraktor Hinoimoto - pluhování chodníků, traktor Zetor - pluhování komunikací a sněhové frézy) činily celkem částka 220 000,- Kč (3 500 km, 476 motohodin)
- spotřeba posypového materiálu byla 132,75 t za 56 164,- Kč
- externí firmy se podílely na zimní údržbě v částce 198.440,- Kč

Celkové náklady na zimní údržbu v období 2020/2021 činily 1 068 508,- Kč

Deratizace

Připomínáme, že deratizace stále probíhá. Pokud víte o výskytu hlodavců, informujte nás prosím na emailu : evidence@tspolice.cz

Pracovníci TS

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY 2021

Milí rodiče, myslíte, že si Vaše děti potřebují dát do těla a celý týden si užít sportovních her a výletů nebo se spíš vydají na cestu kolem světa, navštíví ostatní kontinenty, ochutnají orientální kuchyni a s lektorkou z Afriky si potrénují anglický jazyk? Mladší děti si zase můžou zahrát na strojvedoucí a vydat se na výpravu se zastávkami v Jaroměři ve Výtopně nebo na dopravním hřišti v Náchodě, popř. se vydat zpátky do minulosti a s pračlovíčkem vyrobit pravěké nástroje nebo jeskynní malby. Nebo mají Vaše děti rády pokusy s barvami a různé výtvarné techniky?

Podívejte se na leták k letošním příměstským táborům a vyberte program, který bude Vaše ratolesti bavit nejvíce.

Za MC Mamina vám pro děti ve věku 3-6 let nabízíme: Pračlovíčka, Barevný týden a Vlakem za dobrodružstvím.

Pro starší děti ve věku 6-12 let: Sportovní týden a Cestu kolem světa.

V ceně 500,- je zahrnut teplý oběd, svačina a jízdné.

Místo pro své dítě na příměstském táboře si rezervujte na emailu taboryvpolici@seznam.cz nebo telefonicky na čísle 778 777 821.

Děkujeme za Vaši přízeň a pevně za celý tým doufáme, že letos dopadnou všechny plánované výlety a animační programy. Vzhledem k vládním nařízením nejsme bohužel v tuto chvíli schopni nic zaručit.

Kateřina Landová

Zahradní drtiče větví jsou k dispozici

Pro **bezodpadové nakládání s větvemi z prořezu dřevin je možné si bezplatně zapůjčovat od města elektrický zahradní drtič větví. Drtič zpracuje větve do průměru cca 4,5 cm a vzniklou drť je možné zkompostovat,**

nebo využít pro mulčování. Jeden drtič je k dispozici v Pěkově, jeden v Hlavňově a jeden v Polici. V případě potřeby **štěpkování většího množství větví s většími průměry, je také možné zapůjčit si výkonný benzinový štěpkovač**. Pro ten je ale nutné si zajet do Machova, po předchozí domluvě s machovským panem starostou.

Neváhejte využít těchto možností.

Ing. Jan Troutnar, MěÚ Police n.M.

PÁTEK 14.05.2021
SOBOTA 15.05.2021

Nepotřebné železo buď vyvezte před dům nebo vyčkejte příjezdu svozového auta a hasičů, kteří vám pomohou železo odnést.

Více informací na tel: 725086504

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Pouliční sběr nebezpečných a objemných odpadů a elektrozařízení z domácností

Ve 20. kalendářním týdnu, **a to ve středu 19. května 2021**, **proběhne v Radešově, Hlavňově, Pěkově a na Honech pravidelný „pouliční" sběr nebezpečných a objemných komunálních odpadů a** vyřazených **elektrozařízení z domácností**. Sběr proběhne zastávkovým způsobem, podle známého harmonogramu:

zastávka	*příjezd - odjezd*
Radešov, náves	16.00 – 16.00
Hlavňov, bývalé „parkoviště pod vlekem"	16.20 – 16.30
Hlavňov, u hasičské zbrojnice	16.35 – 16.45
Hlavňov, parkoviště „na otočce"	16.50 – 17.00
Pěkov, před vjezdem do firmy Čáp a syn	17.10 – 17.20
Pěkov, u obecního domu	17.25 – 17.30
odbočka na „malé" Hony	17.35 – 17.45
Hony, náves	17.50 – 18.00
Pěkov, odbočka k čp.55	18.05 – 18.15

Odpady musí být osobně předány ve stanovený čas na stanovených zastávkách **obsluze svozového vozidla** spol. Marius Pedersen a.s. - není možné, aby byly na sběrových zastávkách nebo kdekoliv jinde volně odkládány. **Odebírány budou nebezpečné odpady** (domácí a zahradní chemie, barvy, ředidla, odmašťovací přípravky, léky, obaly od výše uvedených odpadů, jedlé tuky a oleje, domácí technické oleje, baterie, svítidla apod.), **objemné odpady** (starý nábytek, podlahové krytiny, pneumatiky z osobních automobilů, rozměrné nepotřebné předměty apod.) **a** veškerá domácí **vyřazená elektrzařízení**. Informace k tomuto sběru jsou uvedeny také v Průvodci pro nakládání s komunálním odpadem a na internetových stránkách města - www.policenm.cz.

ZMĚNA ODPADOVÉHO SYSTÉMU MĚSTA
Zavedení adresného svozu plastů a papíru

Jak jsme informovali již dříve, na letošní rok plánuje město Police n. M. významnou změnu v odpadovém systému. Touto změnou bude zavedení adresného svozu (door to door) plastů a papíru. Je to jedno ze stěžejních opatření, jehož cílem je podpořit maximální třídění odpadů tvořených občany a potažmo městem, snížení množství směsného (netříděného) odpadu ukládaného na skládky a zvýšení komfortu pro občany. Tato změna vyžaduje přípravu v několika směrech – definování a nastavení základních parametrů na straně města, dále směrem k občanům a také ve vztahu k dodavateli odpadových služeb. Bude potřebné upřesnit časový harmonogram jednotlivých kroků, územní rozsah a řešení v jednotlivých typech zástavby, harmonogramy svozů, smluvní vztahy, distribuci nádob, evidenci, efektivní informovanost a další. Proběhla již dvě setkání s odpadovou firmou, bylo stanoveno několik základních parametrů a byla popsána přibližná mapa celého procesu postupného zavedení tohoto systému. Základními informacemi je to, že pokud to bude možné, nový svoz by byl zaveden od 3. čtvrtletí letošního roku. V první etapě město nabídne občanům 300 párů odpadových nádob velikosti 120 l (žlutou na vytříděné plasty a modrou na vytříděný papír), které si umístí ke svým domům. Nádoby budou zapůjčeny na základě smlouvy a sváženy s četností 1x za 14 dní plasty a 1x měsíčně papír. Zároveň bude upraven svoz směsného odpadu na 1x za 14 dní. Po dojednání podrobností a přípravě potřebných materiálů bude spuštěna informační kampaň a zveřejněn informační leták s objednávkovým lístkem.

Pohodlné třídění v domácnostech

Pro pohodlné shromažďování vytříděných odpadů a jejich odnos na sběrná stanoviště, **nabízí město polickým domácnostem sadu 3 + 1 tašek, na vytříděné plasty, papír, sklo a kovy.** Tašky jsou vyrobeny z netkané plastové textilie a na boku jsou vybaveny suchým zipem pro vzájemné spojení. Mají nosnost do 10 kg a **jsou k dispozici ve dvou velikostech.** Město je pořizuje za výhodnou cenu prostřednictvím

společnosti EKO-KOM, a.s. **Dalším pomocníkem v třídění je** malý stylový **papírový box pro shromažďování vybitých baterií**. Ten byl pořízen prostřednictvím spol. ECOBAT s.r.o. **Tašky i boxy je možné bezplatně získat v pokladně v přízemí polické radnice.**

Klasické žárovky zařazeny do zpětného odběru

Klasické přímo žhavené (wolframové) a halogenové žárovky nepatřily dříve do zpětného odběru. Od 1. ledna 2021 začal v ČR platit nový zákon o výrobcích s ukončenou životností (tzv. VUŽ) a podle tohoto zákona už tyto žárovky výjimku ze zpětného odběru nemají. Původně do zpětného odběru nebyly zařazeny, protože byly zakázány, a tudíž se předpokládalo, že jejich sběr a recyklace nebudou možné, protože se nebudou prodávat. Nakonec se ale ukázalo, že se pod různými názvy jako tzv. průmyslové žárovky, otřesuvzdorné žárovky atd. do ČR dále dovážejí a po skončení životnosti končí nejen ve směsném odpadu, kam mají byt podle stanovených pravidel odkládány, ale často i v nádobách pro sběr ostatních použitých světelných zdrojů (úsporných žárovek apod.). **S platností výše uvedeného zákona** tedy **klasické a halogenové žárovky spadají do zpětného odběru** a je nutné za ně odvádět recyklační příspěvky. **Tím pádem pro ně platí stejný režim jako pro úsporné žárovky a měly by být po ukončení životnosti předávány buď prodejcům nebo ve sběrném dvoře či jiném sběrném místě, určeném pro jejich sběr.**

Ing. Jan Troutnar, MěÚ Police n. M.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Jubilea

V březnu 2021 slavili

70 let
paní Marie Vítková
paní Hana Thérová
paní Jana Jirouková
paní Miluška Zítková
paní Alžběta Štrauchová
paní Olga Kollertová
pan Josef Stuchlík

75 let
paní Iva Exnerová
paní Marie Šťovíčková
pan Ludvík Pivnička
pan Josef Obst
pan Zdeněk Němeček
pan Jaromír Šigut
pan Zbyslav Příhoda

80 let
pan František Ištok

85 let
pan Jaroslav Bernard
pan Jiří Kollert

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a mnoho krásných dní plných pohody v dalších letech.

Prosíme jubilanty, kteří budou teprve slavit své výročí a nepřejí si být jmenováni v této rubrice, nebo si nepřejí návštěvu komise pro obřady a slavnosti, aby toto sdělili předem na matriku MěÚ Police nad Metují. hambalkova@policenm.cz, 491 509 990

Dagmar Hambálková, matrikářka

Statistika

Dle dostupných údajů mělo ke dni uzávěrky tohoto čísla měsíčníku, tj. k 20.4.2021 město Police nad Metují 3 973 obyvatel.

Gratulace

Dne 18.4. 2021 oslavila své 70té narozeniny naše drahá maminka, babička, prababička Jana Vlasta Macháčková.

Tímto jí přejeme vše nejlepší.

Rodina

KNIHOVNA

KNIHOVNA MĚSTA POLICE NAD METUJÍ

Podmínky provozu v knihovně od 19. 4. 2021

Půjčovní doba:

Oddělení pro dospělé:
úterý a čtvrtek 9 – 17 hodin

Oddělení pro děti:
pondělí a pátek 12 – 16 hodin

Knihy si již můžete volně vybírat za dodržování těchto pravidel:

- Do knihovny vstupujte pouze se správně nasazeným respirátorem,
- Při vstupu do knihovny je připravena desinfekce - dezinfikujte si ruce,
- Dodržujte bezpečnou vzdálenost mezi osobami – cca 2 m a nejvýše 3 osoby v prostoru knihovny,
- Omezte návštěvu na dobu nezbytně nutnou,
- Přístup na internet, čtení a studium v čítárně a studovně nejsou možné.

Děkujeme, že dodržujete pravidla a chráníte tak sebe i knihovnice.

Téma roku 2021: Čtenářství

„Začíná další rok a s ním přichází i nová společná krajská knihovnická kampaň. Její téma jsme vyhlásili na Krajské knihovnické konferenci, kterou pořádá Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové a která se v premiéře odehrála online 24. listopadu 2020. Na konferenci jsme také hlasováním vybrali motto, které smysl kampaně nejlépe vyjádří: **„Čtení život mění“**. Společným tématem letošního roku bude tedy čtení a čtenářství.

PROČ je čtení tak důležité. Kromě obvyklých argumentů souvisejících s jazykem, představivostí a pamětí, vzděláváním či úspěchem v současném světě do toho zkusíme zahrnout také další rozměry čtení, a to samotný prožitek ze čtení (dobrodružství a zábavu), budování vazeb a také léčivou sílu ukrytou v příbězích.“ Z Knihovnické-informačního zpravodaje Královéhradeckého kraje **U nás**.

Polická knihovna se k celokrajské kampani přidá. Připravujeme akce, na kterých chceme čtení připomenout, představit a společně se s ním pobavit.

Harry Potter a Pellyho domy

V loňském roce připravila Katka Boučková hru inspirovanou únikovkami pro dětské čtenáře na téma Harry Potter. Jenže

Noc s Andersenem se nekonala a premiéra hry také ne. V zimě si ji vyzkoušeli účastníci Rodinné noci s Harry Potterem, kdy společně a zároveň každý sám doma četli úryvky z knihy, luštili úkoly a za odměnu si vyzkoušeli hru Harry Potter a Pellyho domy.

A co dál – hra je připravena, dětské oddělení v Pellyho domech také a jen čekají na další návštěvníky. Neváhejte, vyzbrojte se srdnatostí, bystrou hlavou, důvtipem a přihlaste se Katce v dětském oddělení knihovny (boucková@knihovna-police.cz). S případnými zájemci se domluví na podmínkách a termínu. Zúčastnit se mohou jednotlivé rodiny, tak abychom dodrželi protiepidemická pravidla.

Táta to motá – společné čtení

Společné čtení se líbilo, a tak Katka připravuje další na termín 1. června, kdy děti slaví svátek a kdy na webových stránkách najdete úryvky z knihy, pokyny ke čtení i hře a úkoly, které budete plnit. Na úspěšné účastníky bude čekat sladká odměna. Číst a hrát si budete s knihou Ivony Březinové Táta to motá.

Nabídka četby pro děti na našich webových stránkách

Nové knihy

Během celého roku se nakupují knihy pro děti, které se následně musí zkatalogizovat. Potom teprve jsou připravené k vypůjčení v naší knihovně. **Které knihy a ve kterém měsíci jsme pro děti připravili k půjčování,** se můžete dozvědět právě z tohoto odkazu. A samozřejmě si je i půjčit ☺.

Doporučená četba knihovnou

Knížek k vypůjčení je v knihovně opravdu hodně. Pokud nevíte konkrétní titul, který byste si rádi půjčili, může vám být nápomocen seznam knížek, který připravují knihovnice. Tato naše příprava spočívá v tom, že knížku přečteme a pokud nás svým obsahem zaujme, zařadíme ji s krátkou anotací mezi doporučenou četbu jako **tip pro vás**.

Podcast polické knihovny

Pro děti pokračování z knížky Lentilka pro dědu Edu od české spisovatelky Ivony Březinové v podání Katky Boučkové.

Jde o příběh napsaný citlivě a s humorem. Přibližuje problém Alzheimerovy choroby a ukazuje, že láska a pochopení jsou samy o sobě velmi účinným lékem.

Malý Honzík se má, bydlí s ním a s rodiči nejen dědeček Arnošt, ale i pradědeček Eda, a tak má Honzík doma dědečky dva. S dědou Edou je veselo, ale občas Honzíka rozzlobí, když mu děda něco provede. Ukáže se, že děda Eda své povedené kousky nedělá ani naschvál, ani z obyčejné zapomnětlivosti, ale protože je nemocný. A tak se rodiče s Honzíkem dohodnou, že udělají všechno pro to, aby byl děda Eda spokojený.

Pro dospělé – ukázky z tvorby polické autorky Olgy Landové, která v letošním roce oslaví půlkulatiny. Věřím, že povídky v podání členů divadelního spolku Kolár paní Ivany Richterové a pana Františka Pivoňky přijme jako malý dárek, který ovšem bude příjemný i pro ostatní posluchače. Za nahrávku děkujeme panu řediteli ZUŠ Luboru Bořkovi.

Dobrý poslech a vše najdete na webových stránkách knihovny www.knihovna-police.cz v záložce E-literatura.

Regionální výročí

Chceme vám připomenout výročí osobností či událostí spjatých s Polickem buď místem svého narození, úmrtí nebo působení.

Vít, Vojtěch Jaroslav
*2.2.1923 Police n. Met.
+19.5.2001 Cicero

Katolický kněz, benediktin, editor, redaktor. R. 1936 nastoupil do primy broumovského klášterního gymnázia, po 3 letech musel přestoupit na Akademické gymnázium v Praze Na Příkopech; odmaturoval v r. 1944. Byl totálně nasazen k Technische Nothilfe v Ruzyni. V květnu 1945 zahájil studia na Teologické fakultě UK v Dejvicích a v září při tzv. „obláčce“ přijal řádové jméno Vojtěch. Po roce studia byl odeslán s bratrem řeholníkem P. Maurem Poučkem na studium do Belgie (benediktinský klášter St. André). Po dokončení studia v r. 1951 se již nemohl vrátit do vlasti. Pokračoval ve studiu na univerzitě v Lovani (1952-56). Po studiu byl misionářem v Belgickém Kongu (do r. 1961). Poté odešel do USA (Illinois) do kláštera sv. Prokopa nedaleko Chicaga. Zde vstoupil do redakce českých novin Národ (Hlas národa). Později založil českoamerické kulturní středisko Velehrad. Působil jako kaplan Národního svazu českých katolíků v Chicagu. Po r. 1990 přispěl k obnově řeholního řádu u nás, zvláště v Břevnově. Do Čech se natrvalo vrátil v r. 2000.

Zdroje: https://aleph.svkhk.cz/F?func=direct&doc_number=000207106&local_base=hka10&format=999

Zdroje v knihovně:

Pichl, Miroslav: Sochařské památky Police nad Metují ; Osobnosti Police nad Metují / [autor Miroslav Pichl]. -- 1. vyd. -- Police nad Metují : Město Police nad Metují, 2009. 39, 47 s. : il., portréty

Rotter, Jan Nepomuk Ignác, OSB
*27. 2. 1807 Broumov +4. 5. 1886 Broumov

Rakouský římskokatolický duchovní, teolog a politik německé národnosti z Čech, v 60. letech 19. století poslanec Českého zemského sněmu, dlouholetý Opat břevnovský a broumovský.

Pocházel z rodiny chudého řemeslníka z Broumova. Absolvoval klášterní gymnázium v Broumově a studoval filozofii a teologii na Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze. 27. října 1825 se stal novicem u benediktinů v Broumově a roku 1828 složil řeholní slib. 7. listopadu 1844 se stal Opatem břevnovského kláštera. V této funkci setrval až do své smrti. Dal podnět k obnově kaple na Hvězdě a k výstavbě chaty.

Zdroje: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Nepomuk_Rotter

Zdroje v knihovně: JANEČEK, František: Hvězda v Broumovských stěnách : historie v datech a obrazech / František Janeček, Miroslav Pichl. -- 1. vyd. -- Police nad Metují: Město Police nad Metují, 2010. -- 59 s.

PICHL, Miroslav: Police nad Metují : dějiny města a regionu v běhu let / - Police nad Metují: Město Police nad Metují, 2015. -- 2 CD-ROM: zvuk, barevný ; 12 cm.

Landová, Olga
*9.5.1966 Broumov

Sociální pracovnice a pedagožka, též básnířka a autorka povídek.

Žije v Polici nad Metují. Profesí je sociální pracovnice, v osobním životě milovnice přírody, umění a cestování. Absolvovala kurzy tvůrčího psaní u Reného Nekudy. V roce 2014 vyšla její prvotina Smutek se dědí v nakladatelství Bor.

V její próze i poezii hraje významnou úlohu příroda, krása jejího rodného kraje kolem Police nad Metují, krajiny skalních měst a stolových hor a zájem o osudy lidí, barevnost a rozmanitost života. Ne vždy veselým textům nechybí potřebná dávka soucítění a naděje, hravost a střípky humoru.

Zdroje:

https://hradec.rozhlas.cz/socialni-pracovnice-olga-landova-z-police-nad-metuji-je-lokalni-patriotkou-a-8346941

Zdroje v knihovně:

LANDOVÁ, Olga: Smutek se dědí / Olga Landová ; [ilustrace Vjačeslav Iljašenko]. -- Vyd. 1. -- Liberec : Bor, 2014. -- 122 s.

LANDOVÁ, Olga: Ať hodí kamenem / Olga Landová ; ilustrace Cyril Podolský. -- Vydání první. -- Liberec : Bor, 2016. -- 142 s.

LANDOVÁ, Olga: Na konci lásky / Olga Landová. -- Řitka : ČAS, 2019. -- 51 s.

LANDOVÁ, Olga: Boris a Max : skutečná dobrodružství / Olga Landová ; ilustroval Cyril Podolský. -- Praha : Naše vojsko, 2020. – 61 s.

Udržitelnost s knihovnou

Na začátek léta bychom pro vás rádi připravili vycházku na téma **„Potravinová soběstačnost a odpovědný přístup ke krajině“**. Lektorkou a zároveň majitelkou statku, kam se vydáme, bude paní Šárka Vávrová. Věříme, že akci na čerstvém vzduchu budeme moci uskutečnit.

Příměstské tábory s knihovnou

Také během letních knihovnických táborů se obrátíme ke knížkám – o radu či k poslechu, ostatně jako každý rok.

V letošním roce připravujeme tři týdny: pro **děti 1. stupně ZŠ** od 26. do 30. července a od 9. do 13. srpna a pro **děti 2. stupně ZŠ** od 16. do 20. srpna.

Vycházka po stopách knih Aloise Jiráska

V srpnu letošního roku si připomeneme 170. výročí narození regionálního autora Aloise Jiráska. Všichni ho známe, je autorem z učebnic. Bohužel jeho dílo využil a tak zneužil minulý režim k propagaci svého výkladu historie. Ale…

Nebudu tady psát odborné hodnocení jeho díla. Na to si netroufám. Ale chci připomenout úlohu Aloise Jiráska v české literatuře, kdy se jeho romány staly vykladači naší minulosti pro širokou veřejnost, a v české společnosti, kdy autorita velkého spisovatele pomohla při

formování naší novodobé státnosti (***Manifest českých spisovatelů***, *zveřejněný pod názvem* **Čeští spisovatelé českému poselstvu** *bylo první domácí veřejné prohlášení za první světové války, které požadovalo sebeurčení českého národa. – Wikipedie. Jirásek ho podepsal jako jeden z prvních).*

Jirásek se ve svých dílech vracel do rodného kraje. Nevynechal ani Polici a Policko. V podkladech pro vycházku se dozvíte, v kterých knížkách se o Policku dočtete, budete si moci poslechnout úryvky a dozvíte se i nějaké zajímavosti. Materiál na cestu bude k dispozici v knihovně začátkem léta.

Čtení život mění

Je to tak? Může nás čtení ovlivnit tak, až nám změní život? Pokusme se společně najít odpověď.

Knihovna vyhlašuje anketu Čtení život mění – změnilo ho i vám?

A jako bonus se s námi můžete podělit o své nejneobvyklejší místo ke čtení. Napište, pošlete fotku a hlavně se s námi podělte o svůj názor, zda vás čtení ovlivnilo. Děkujeme. Nejzajímavější odpovědi se souhlasem autora zveřejníme.

První odpověď nám napsal pan místostarosta:

„Změnilo a hned v několika etapách…

První změnu, kterou jsem ve svém životě ve spojení se čtením zaznamenal, byla samotná vůně nových knížek. S tou vůní mám pak spojenu čirou dětskou radost, s jakou jsem hltal dobrodružné příběhy, počínaje Lovci mamutů, mayovkami a verneovkami, konče příběhy z Aljašky od Jacka Londona. Skrze tyto příběhy jsem se dostával nejen na místa po celém světě, ale začínal jsem i vnímat podstatu odvahy, přátelství, spravedlnosti, jakož i základní atributy lidského charakteru a morálky.

Druhou výraznou změnu ve spojení se čtením si vybavuji na střední škole, kdy jsem díky spolužákům opustil mantinely vesměs nudné povinné četby, a naprosto propadl kouzlu knihy Nikdo to tu nepřežije (Jerry Hopkins, Daniel Sugerman). Tato kniha byla (a je) monografií frontmana skupiny The Doors Jimma Morrisona, přičemž skrze tuto knihu jsem se dostal nejen k rockové hudbě, ale začal jsem vnímat sám sebe jako osobu, která má určovat, jakými cestami povede můj život. Pravda, zpočátku se toto bytostní osvobození trochu vymklo kontrole, ale zkušeností, jaké jsem tím získal, dodnes nelituju.

Za dalšími změnami, jakými se mi propsalo čtení do života, stojí dva lidé. Martin Slavík a Jarda Souček. Prvně jmenovaný mi jako pracovník naší knihovny vždy velmi ochotně připravoval kvalitní americkou literaturu, a hlavně mě nasměroval na generaci beatníků (Kerouackovi Andělé pustiny mě baví dodnes). Druhý jmenovaný mě pak seznámil S Charlesem Bukowskim (Všechny řitě světa i ta má), přičemž kouzlu jeho psaní jsem pak propadl natolik, že mám doma většinu jeho v Čechách vydaných knih. Jeho Ženy považuju stále za skvělé čtení bez ohledu na dobu a věk, v jakém se k ní člověk dostane.

Poslední změnou, za kterou stojí čtení, je paradoxně můj odklon od čtení, za kterým stálo v nedávné době mé studium na vysoké škole. V rámci studia jsem musel přečíst tolik textů, že se někam vytratila chuť číst běžnou literaturu. Ke čtení se postupně vracím, ale jde mi to pomaleji, než bych sám chtěl, za čímž stojí další množství textu, které mi projde rukama při práci na radnici. Pod dojmem Marquezových Sto roků samoty jsem si nedávno zakoupil útlé dílko tohoto autora s poetickým názvem Na paměť mým smutným courám. Uvidíme, zda tato novela opět zažehne můj zápal pro četbu.“

Druhou odpověď jsme obdržely od pan starosty:

Čtení život mění s naprostou jistotou. A jsem přesvědčen že pozitivně. Samozřejmě jsem díky knize nedělal žádné životní veletoče typu stěhování, zakládání rodiny nebo obratu ve víře. Ale čtením jsem byl ovlivněn nepřímo. Pamatuji si začátky s louskáním prvních písmen, přihlášení do knihovny, lehké mrazení při cestách potemnělými klášterními chodbami zavánějícími plísní a vlhkostí. Čtení mi přineslo spoustu radostí, nových kamarádů, prožitků kopírujících příběhy knižních hrdinů a s přibývajícím věkem a změnou literatury i všeobecný rozhled. A jako byla kniha představena mě, snažím se i já probudit lásku ke knize a četbě u svých dětí, protože věřím, že i jim může život pozitivně změnit. A zvlášť v dnešní době sociálních sítí, protože knihu v ruce, nasliněný prst a šustění obracených stránek nic nepřekoná.

Tolik pan Škop a pan Beran. Nám knihovnicím čtení změnilo život až tak, že se stalo naším povoláním. Tedy ne že bychom si v práci četly, ale snažíme se knížky znát a smysluplně je nabízet čtenářům. A věříme, že čtení změnilo život i vám a těšíme se na vaše odpovědi ať máme v příštím čísle co zveřejnit.

Vaše knihovnice

Nabídka knih:

- FRINDT, Miroslav: **Hanina hvězda**
  Poválečný příběh osmnáctileté Hany, která se vrací do rodného Dolného Kubína z Osvětimi. Celou Oravu sevřela zima s mrazy, sněhem i fujavicemi. Zasněžený Dolný Kubín se pomalu chystá na první poválečné Vánoce. Na svátky se však netěší každý: do rodného města se z Osvětimi vrací osmnáctiletá Hana, nikdo ji nevítá, setkává se s nedůvěrou, nenávistí a zlobou. Jen málokdo věří vyprávění, co vězni v táborech museli vytrpět.
- BUCCI, Andra: **My, holčičky z Osvětimi: příběh dívek, které přežily holocaus**
  Sestry vzpomínají na hrůzy, které zažily: zimu, hlad, strašidelné hromady mrtvol, letmé návštěvy mámy, vyhublé tak, že ji nemohly poznat. Při vyprávění svého příběhu s obtížemi hledají slova a kladou si mimo jiné i otázku: Jak to, že jsme přežily, proč zrovna my?
- NIEDL, František: **Cesty rytířů**
  Další kniha z rozsáhlé série historických románů z doby panování krále Jana Lucemburského, který v tomto díle uvěří klevetám, že proti němu královna Eliška chystá spiknutí.
- NACHTMANOVÁ, Petra: **Poslední milenka**
  Ženský román o uvadajícím manželství, které je náhle postaveno na hlavu objevením utajeného mimomanželského dítěte.
- CUMMINS, Fiona: **Chrastění kostí**
  Anglický detektivní thriller o správci soukromého morbidního muzea v Londýně, který hledá do své sbírky nové exponáty mezi živými.
- HANIBAL, Jiří: **Alej smrti**
  Kriminální román z polistopadového období, kdy se všichni snažili využít nové svobody a nových možností podnikání. Byla to doba příhodná k získání velkého bohatství - zvláště pro ty, kteří neměli žádné morální zábrany a neštítili se ani vraždy. Zkušený kriminalista Miroslav Voral a jeho mladý kolega Jiří Bálek postupně rozplétají hustou síť organizovaného zločinu kolem osoby podnikatele Tomáše Truhláře. Mají vůbec šanci dopadnout všechny pachatele, když zločin a korupce prorůstají až do těch nejvyšších míst?
- SANTOMERO, Angela C.: **Radikální laskavost : umění dávat a přijímat**
  Kniha je nejen inspirativním průvodcem po otázkách osobní transformace, ale zejména praktickým návodem k získání zkušenosti, kterou bychom mohli nazvat laskavým vědomím. Bez ohledu na své náboženské či jiné přesvědčení se čtenář vydá na pouť, během níž zaměří pozornost na potřebu vnitřního a vnějšího pokoje - na potřebu vést život na základě niterné shovívavosti, laskavosti a ohleduplnosti.
- SOUTER, Gerry: **Armáda duchů: jak spojenci obelstili Třetí říši**
  Speciální operace spojeneckých armád z období druhé světové války, jejichž cílem bylo oklamání nepřítele.
- KRAUTSCHNEIDER, Rudolf: **Obyvatelé suchého moře**
  Tři knihy českého publicisty, mořeplavce a dobrodruha obsahují kromě prozaických reflexí povídky a příběhy, jež jsou inspirované bohatými autorovými zkušenostmi a dokumentují složitost, krásu nebo naopak nesnáze a protivenství lidského bytí. Obsahuje: Legenda dobyvatelů -- Život v kleči aneb Za hory za doly -- Dopisy z ostrova tučňáků.
- BERAN, Ladislav: **Četnická pátračka versus galerka**
  Sbírka krimipovídek známého píseckého autora a emeritního komisaře kriminální služby, odehrávajících se v jihočeském Písku v dobách první republiky.
- KVARNSTRÖM-JONES, Ruth: **Pekárna s vůní skořice**
  Milostný román odehrávající se na švédském maloměstě. Lovisa se vrací do svého rodného města, aby otevřela pekárnu svých prarodičů, ale letitá nenávist dvou stále soupeřících rodin jí v tom brání. Zvládne Lovisa i tak pokračovat v rodinné tradici?

Dáša Ducháčová

Muzeu Náchodska informuje

V prostorách kláštera v Polici nad Metují bude od 7. 5. do 31. 10. 2021 probíhat autorská výstava fotografií Zdeňka Odla, zaměřená na barokní skvosty našeho regionu – kostely tzv. Broumovské skupiny. Fotografie budou ke zhlédnutí v květnu od pátku do neděle 9.30-12.00 a 13.00-17.00 hodin; od června do srpna pak denně ve stejném čase. Termín otevření se může změnit vzhledem k vývoji epidemické situace.

Pomalu se také připravujeme na letošní letní sezónu. Po loňském úspěchu nočních komentovaných prohlídek benediktinského kláštera a kostela Nanebevzetí Panny Marie s historikem muzea Mgr. Janem Tůmou máme termíny na rok 2021. První prohlídku plánujeme již 25. června, dále pak 16. července, 6. srpna a 3. září. Vzhledem k omezenému počtu míst se prosím přihlašujte předem u správkyně kláštera Bc. Drahomíry Večeřové na telefonním čísle 775 393 608 nebo e-mailu vecerova@muzeumnachodska.cz. Plné vstupné činí 100 Kč, zlevněné 50 Kč a prohlídky budou začínat vždy ve 21 hodin. Více informací zveřejníme v červnovém čísle Polického měsíčníku nebo na muzejním webu www.muzeumnachodska.cz.

Sbírka k dějinám Hronova

Město Hronov a Muzeum Náchodska vyhlašují sbírku předmětů vztahujících se k hronovským dějinám od nejstarších dob po současnost. Město zahájilo celkovou rekonstrukci Staré papírny (Čapkova mlýna) a počítá s tím, že v části prostor bude veřejnosti zpřístupněna expozice věnovaná historii města a osobnostem, zvláště sourozencům Čapkovým.

Pokud máte předmět či písemnost do nové expozice, anebo jen informaci o vhodném exponátu, budeme velmi rádi, pokud nám dáte vědět. Předmět lze darovat, zapůjčit, případně s vaším dovolením zhotovíme jen jeho repliku,

která bude vystavena. U zvláště vzácných exponátů můžeme jednat o jejich odkoupení.

Čas a místo schůzek k vyhlášené sbírce budou ještě upřesněny na našich webových stránkách www.muzeumnachodska.cz, již nyní se však můžete obracet na správkyni hronovských poboček Muzea Náchodska, Bc. Drahomíru Večeřovou, a to buď na e-mailu vecerova@muzeumnachodska.cz, nebo na telefonním čísle 775 393 608.

Za váš zájem předem děkujeme!

Andrea Kösslerová, Muzeum Náchodska

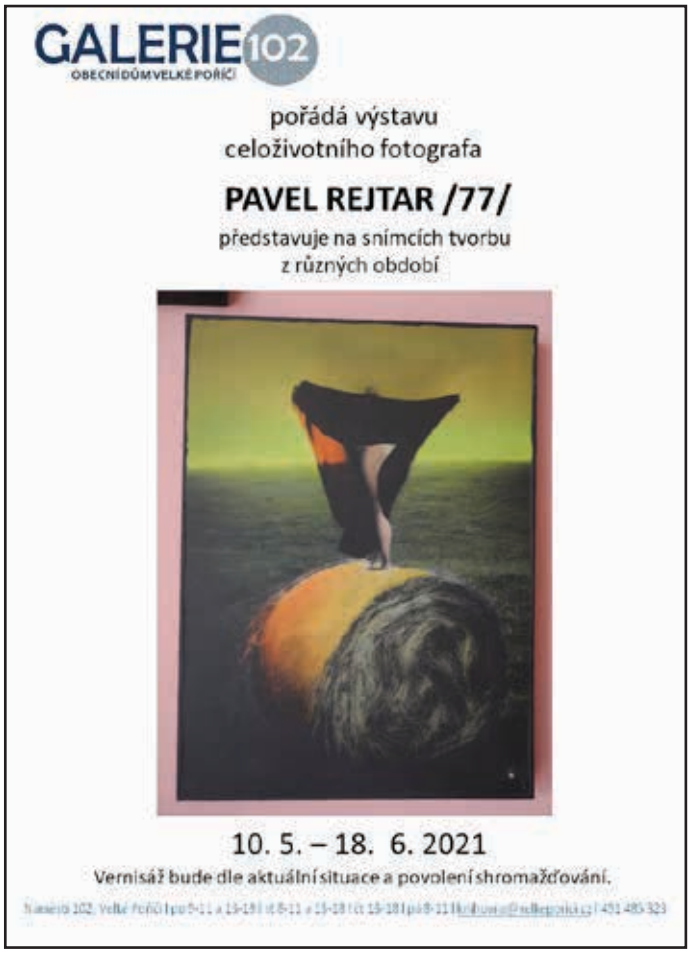

DESET LET FESTIVALU JEDEN SVĚT V POLICI NAD METUJÍ

Po několik let přinášelo jaro do Police nad Metují mezinárodní festival dokumentů o lidských právech Jeden svět. Vždy koncem března oživil Kolárovo divadlo, polické ulice i školy. Letos je to však kvůli pandemii COVIDu-19 jiné, stejně jako mnoho dalšího. Pražská centrála Jednoho světa se rozhodla, že se festival přesune na internet. Letošní, dvacátý třetí ročník bude díky tomu opravdu jen jeden. Od 10. května do 6. června budou diváci z celé země moci vstupovat do on-line prostředí, společně sledovat dokumenty a účastnit se živě vysílaných debat. Zároveň se organizátoři v řadě měst rozhodli uspořádat venkovní projekce, pokud to epidemiologická situace dovolí. Za příznivých okolností se 10. ročník festivalu Jeden svět uskuteční také v Polici nad Metují.

Revolta, snášenlivost i bezpečná blízkost

Říká se, že člověk by neměl žít v minulosti, nýbrž v přítomném okamžiku. Někdy je ale na místě trochu si zavzpomínat a připomenout si, co dobrého se podařilo. Věříme, že desátý ročník festivalu Jeden svět v Polici nad Metují takovou příležitostí je. Pojďme se tedy ohlédnout za minulými ročníky, než spolu vstoupíme do toho přítomného.

Jeden svět přivedla do Police v roce 2012 sinoložka Zuzka Ježková, která tehdy žila v České Metuji. S podporou Josefa Kariho Hejnyše a pod hlavičkou spolku Julinka uspořádala v Pellyho domech první ročník. Téma Protesty, nepokoje, revolta přivedlo do Pellyho domů skromné publikum, ale položilo kvalitní základy. Police nad Metují se stala nejmenším městem v síti Jednoho světa. V dalším roce se tým pořadatelů rozšířil o učitele Filipa Dobrovolného, Janu Zaoralovou a místní rodačku Marii Hornychovou. Jeden svět se přesunul do Kolárova divadla a téma Snášenlivosti přitáhlo větší okruh diváků. Z tohoto roku zůstává v paměti legendární vystoupení romských muzikantů s Vojtou Lavičkou ve foyer divadla, stejně jako koncert skupiny Zrní.

Rok 2014 přinesl změny, původní organizátoři se všichni odstěhovali a festival přebrala na další roky Marie Hornychová s vlastním týmem. Hlavním tématem byla Práce a na pódiu se v panelové debatě sešli zástupci místních firem, jako třeba Veba, Hauk či Hobra Školník, které se také nadále staly sponzory festivalu. Nezapomenutelným momentem byla jistě projekce dokumentu Otázky pana Lásky, jehož hlavní protagonista přijel debatovat z nedalekých Batňovic.

V roce 2015 se festival rozšířil o další členy týmu i počet promítnutých dokumentů. Téma Praskněte své bubliny obalilo Polici do bublinkové fólie a apelovalo na diváky, aby si také nějakou svoji bublinu praskli. Do Police poprvé zavítala režisérka Andrea Culková. Uvedla zde svůj snímek Cukr-blog, a odhalila tak divákům, jak jsou potraviny prosyceny cukrem. V tomto roce naplnila sál skupina Please The Trees, jejíž členové zasadili vedle školy strom a výtěžek z koncertu putoval na koupi nového invalidního vozíku pro Honzu Kutíka.

Silným ročníkem byl dozajista rok 2016 spolu s tématem Hledání domova. Možná si vzpomenete na dojemné setkání starostky Idy Jenkové s protagonistkou filmu Heleny Třeštíkové Mallory či plný divadelní sál dělající krokodýla při vystoupení vokální skupiny Yellow Sisters. Též se podařila spolupráce festivalu s Diakonií Broumov.

Rok 2017 přinesl Umění spolupráce a na polickém náměstí stavěli skauti a kolemjdoucí židle z papírových trubek. Projekční plátno ovládly snímky o blízkovýchodních radikálech, nejsilnější momentem byla závěrečná projekce českého dokumentu Normální autistický film následovaná debatou s režirérem a rodinou protagonistů.

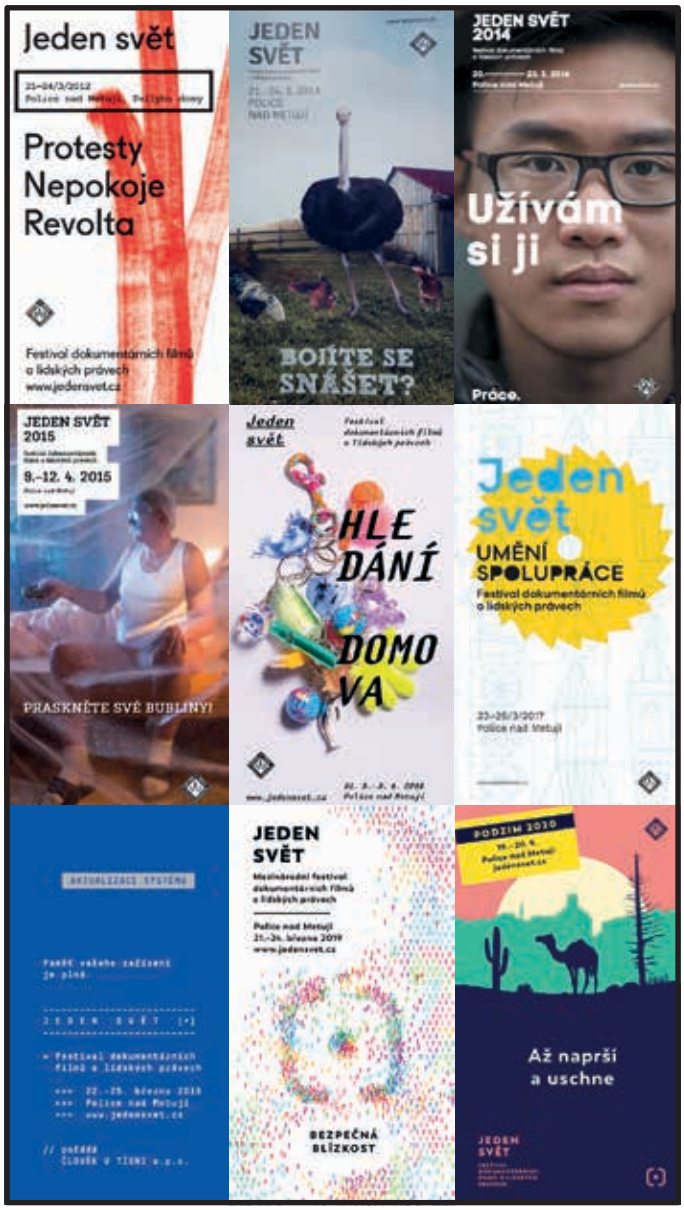

V roce 2018 se Aktualizoval systém a spolu s ním se aktualizovaly pozice v týmu pořadatelů. Hlavní koordinátorkou se stala Pavlína Binková a přidali se i další členové. Šikovní studenti (nejen) broumovského gymnázia vydávali festivalové noviny, festivalový Facebook oživila videa žáků polické ZUŠ a výtěžek festivalu šel na podporu Hospice Anežky České v Červeném Kostelci.

Téma Bezpečné blízkosti v roce 2019 otevřelo otázku péče o milovanou osobu trpící Alzheimerovou nemocí či zprostředkovalo dramatický zážitek z teroristického útoku na ostrově Utøya. Vystoupení broumovského dua Lavutara a hudebníka Maria Bihariho a DJ Gadja naplnilo foyer tančícími návštěvníky. Část festivalového výtěžku šel Dětskému domovu v Broumově.

Poslední, loňský ročník byl už poznamenán pandemií. Odehrál se v polovině září s tématem klimatické změny Až naprší a uschne. Přinesl osm silných dokumentů o environmentálním žalu, udržitelném způsobu života či poruchách příjmu potravy. Jedná se o jeden z nejkomornějších ročníků, přesto se povedl.

Je mnoho dalšího, co bychom mohli zmínit a nemělo by zapadnout: každoroční zapojení klientů tréninkové kavárny Láry Fáry, nezapomenutelné tématické rauty od Mlsné farmářky Lenky Hlaváčkové, spolupráce s polickou ZUŠ, se studenty broumovského gymnázia a grafické školy ve Velkém Poříčí, pestré doprovodné akce, velké množství výstav, režisérů a zajímavých hostů, kteří neváhali přijet debatovat a spousta, spousta spokojených diváků... Nesmíme zapomenout také na projekce školních dokumentů na základních a středních školách v širokém okolí. To všechno se mohlo odehrát díky velké a přetrvávající podpoře města Police nad Metují, sponzorů a zapojení mnoha dalších ochotných lidí. Děkujeme!

Desátý ročník: Vypadáváš!

Vsadíme-li si téma letošního ročníku do kontextu současného světa, dává nám hned smysl. Vypadáváš! Vypadáváš z on-line výuky, vypadáváš z Google setkání, vypadáváš z běžných činností, neboť je nyní nemůžeš provozovat... Téma, které se aktuálně dotýká obrovského počtu dětí a dospělých na celém světě. Protože jsme však nechtěli vypadnout z pořádání Jednoho světa, rozhodli jsme se věřit, že bude možné uspořádat venkovní projekce. Odehrají se v druhé polovině května, vždy v pátek a v sobotu večer, na terase Muzea papírových modelů. V případě špatného počasí bude připraveno zastřešení. Před každým snímkem bude debata s hostem, začátek programu je stanoven na 20 hodin.

Festival zahájí v pátek 21. 5. vizuálně krásný dokument **Ponor** o Nizozemce Kiki Bosch, která se bez dýchacích přístrojů a neoprenu potápí ve velmi chladných vodách i pod ledem. Snímek ukazuje, jak lze postupnou prací

na sobě samém překonat trauma, posunout možnosti vlastního těla a objevit vědomí. Na téma freedivingu jako sportovní disciplíny i cesty k pochopení sebe sama přijedou debatovat Radek a Irina Veverkovi, instruktoři a reprezentanti v této disciplíně. Na sobotní večer (22. 5.) je připravena projekce snímku **Neviditelná** o rozdílech v přístupu k ženám při porodu. O respektujícím přístupu budeme debatovat s porodní asistentkou Martinou Suchardovou.

Další pátek 28. 5. zahájíme již v 19 hodin hodinovým výběrem z nezávislé běloruské hudby. Spolu s debatou s odborníkem na integraci a členem Mezinárodního sdružení Občanské Bělorusko Vladislav Günterem bude úvodem k silnému snímku **Kuráž**. Ten sleduje několik nezávislých divadelníků během loňských protestů v Bělorusku. Poměrně intimním způsobem ukazuje dění v zemi, která si tolik žádá změnu politického režimu. Závěrečná projekce dokumentu **Čhadar, cesta po řece** (29. 5.) zavede diváky do Himálají. Také zde se projevuje dopad klimatických změn, jež nebezpečně ovlivňují životy místních a především putování po kdysi bezpečné zamrzlé řece. O své zážitky z vlastní cesty po řece Čhadar se podělí cestovatelka a čajovnice Magdaléna Kolaříková.

Ještě dříve než začne polický Jeden svět, mohou se diváci účastnit projekcí a debat na stránkách Jednoho světa. Jednou z nich bude i projekce dokumentu Martina Páva Vlci na hranicích. Snímek i téma, jež vyvolává velké vášně, doprovodí 16. 5. od 17 hodin živě vysílaná debata s režisérem. Moderovat ji bude členka polického týmu Míša Plchová.

V rámci doprovodného programu uvidíte od půlky května na plakátovacích plochách v Polici výstavu Práce (bez) budoucnosti – Jak technologie proměňují svět práce. Polický Jeden svět též připravil komentovanou procházku Vyvlastněná Police – Proměna města po komunistickém převratu, kterou si můžete projít spolu s aplikací TourStories i kdykoli po skončení festivalu. Ještě jedním úspěchem se může letos polický Jeden svět pochlubit. Naše věrná divačka Bára Bryksí z Machova se stala členkou regionální festivalové poroty. Ta má tři členy a z jejího hlasování vyjde vítězný dokument zařazený do programu Promítej i ty!.

Závěrem lze snad již jen zopakovat, držte nám palce, aby se festival mohl konat, a pokud to bude možné, přijďte!

Aktuální informace sledujte na

www.jedensvet.cz/2021
www.jedensvet.cz/2021/police-nad-metuji
www.facebook.com/JedensvetPolicenadMetuji

Za tým organizátorů
Míša Plchová

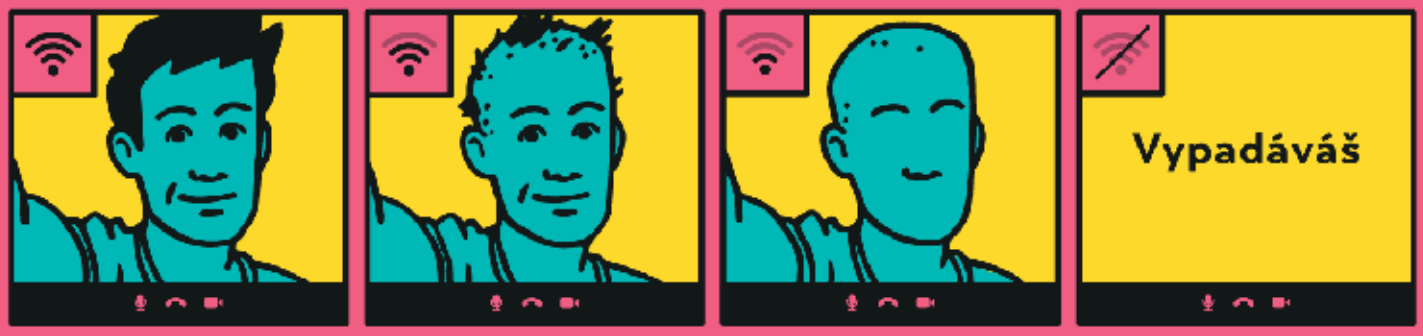

Partneři

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ
HOBRA ŠKOLNÍK
Spolufinancováno Evropským sborem solidarity Evropské unie
SOUKUP ŽELEZÁRSTVÍ
AUK
ŠKOLA PLNÁ UMĚNÍ

MUZEUM PAPÍROVÝCH MODELŮ

Muzeum papírových modelů,
Tyršova 341, 549 54
Police nad Metují.
Web: www.MPMPM.cz
E-mail: Info@MPMPM.cz
Mobil: 777 828 657
Telefon: (+420) 498 100 910

KVĚTEN 2021

Otevřeno:
DENNĚ
9:00 – 17:00

Z ROZHODNUTÍ VLÁDY ČR JE MUZEUM PRO VEŘEJNOST DO ODVOLÁNÍ UZAVŘENO

Informace o otevírací době platí samozřejmě za předpokladu, že současná krizová situace skončí, opatření se zruší a bude možné opět pozvat návštěvníky do Muzea. Jinak platí, že Muzeum je pro veřejnost uzavřeno…

Věřím, že s přicházejícím jarním počasím v kombinaci s očkováním a dalšími kroky se situace zklidní a Muzea budou moci konečně otevřít svoje dveře a přivítat první návštěvníky roku 2021. Pohled na osiřelou expozici není vůbec příjemný…

V čase uzavření Muzea ale nespíme, neodpočíváme a nečekáme až na tu chvíli. Snažíme se připravit expozici, zlepšit návštěvnický komfort a být připraveni tak, že zítra můžeme otevřít.

V průběhu jara proběhlo vymalování části expozice Muzea. Přesně prostoru u zadního vchodu, kde jsou naistalovány miniboxové krajiny Milana Weinera. Dále potom Místnost sběratelů, kde v současné době probíhá obměna expozice s větším důrazem na místopisné sbírky. Nově představíme návštěvníkům sérii historických pohlednic Police nad Metují a nejbližšího okolí, sbírku pivních etiket a tácků z pivovarů v Olivětíně a Náchodě a sýrových etiket.

Arch sýrových etiket firmy Ekofarma Dostál Slavný

Prostor, který si zaslouží dostanou i sbírkové železniční předměty.

Poslední prostor, kde se malovalo, je expozice Zeleného domečku. První výstavou v „novém hávu“ by měla být výstava „Polický rodák Hanuš Wihan“, jejíž vernisáž je naplánovaná na 3. června… ale zda tomu tak skutečně bude si dnes nikdo netroufne předpovědět.

EXPOZICE ABC

Doslova pár hodin před uzávěrkou tohoto čísla Polického měsíčníku se na webových stránkách Královéhradeckého kraje objevila zpráva, že Kraj přidělil Městu Police nad Metují dotaci na vznik Expozice časopisu ABC.

Časopis se na konci minulého století stal doslova synonymem pro papírové modelářství a konečně bude mít v expozici Muzea své pevně přidělené místo.

Expozice počítá nejen s tím, že v průřezu představíme dlouho řadu papírových modelů, které na stránkách „ábíčka“ vyšly, ale také pár pohledů do zákulisí. Fotografie z porad týmu, který se o vystřihovánky staral, portréty redaktorů časopisů a samozřejmě představí některých z mnoha autorů, kteří na stránkách ABC prezentovali svou „papíráckou“ tvorbu.

Aktuálně řešíme, jak administrativně zařídit, aby expozice vznikla v co nejkratší době a my mohli při otevření Muzea zároveň otevřít i Expozici časopisu ABC.

A v neposlední řadě uvidíte vystřihovánky i v placaté podobě, tak jak v prvním okamžiku leží před modelářem, který vybaven nůžkami, lepidlem, skalpelem, chutí a trpělivostí a chystá se „bastlit“. (Pozn. *Bastlit* je terminus technicus používaný v modelářské obci, odvozený od německého bastel = kutit.)

Tedy shrnuto: uděláme vše pro to, aby expozice vznikla během nejbližší doby a my se potom mohli chlubit novým lákadlem v Muzeu papírových modelů. A samozřejmě Vás v dalších číslech budeme informovat o pokroku v realizaci Expozice časopisu ABC v Muzeu.

KVÍČEROVSKÁ SIRKA 2021

Klub sběratelů Policka ve spolupráci s Muzeem papírových modelů a s podporou města Police nad Metují vyhlašují třetí ročník výtvarné soutěže „Kvíčerovská sirka“. Tato soutěž si už našla svoje místo jak v programu Muzea, tak i v koncepci výstav v Zeleném domečku. Na rok 2021 je výstava naplánovaná na prosinec.

Tématem soutěže budou letos „Kvíčerovské Vánoce“. Soutěžní práce můžete odevzdat v Muzeu papírových modelů **do 30. října 2021.** Soutěž je vypsána ve třech kategoriích:

A – děti do 9 let
B – děti od 10 do 12 let
C – děti od 13 do 15 let.

Do soutěže budou přijímány kresby nebo malby bez použití digitálních technologií. Každé soutěžní dílo musí také něčím vyjadřovat vztah k Polici nad Metují a musí být na zadní straně čitelně označeno kategorií, do které je přihlášeno, jménem autora a názvem.

V průběhu listopadu se sejde porota, složená ze zástupců Klubu sběratelů Policka, Muzea papírových modelů a nezávislého výtvarníka, která v každé kategorii vyhodnotí tři nejlepší díla. Vítězné práce vyjdou na malé kazetě sirek. Kromě vítězných děl bude udělena i zvláštní cena Klubu sběratelů Policka.

WIHANUV ROK

Projekt původně plánovaný na loňský rok a přesunutý na rok 2021, který připomíná sté výročí úmrtí patrně nejslavnějšího polického rodáka, violoncellisty Hanuše Wihana.

Prohlášení některých ministrů a pozvolné uvolňování opatření dávají mírnou naději, že snad se některá z plánovaných přednášek uskuteční za přítomnosti posluchačů. Zatím vše plánujeme vysílat živě na youtubovém kanálu „Wihanův rok“.

V květnu spatří světlo světa i sborník textů, který mapuje život nejen Hanuše Wihana, ale i ostatních členů legendárního Českého kvarteta, které svou profesionální dráhu odstartovalo 13. listopadu 1892 koncertem v Rychnově nad Kněžnou a působilo neuvěřitelných 41 let! Hanuš Wihan byl jeho duchovním otcem (v první sestavě figurovali jeho studenti z „ansámblové“ třídy pražské konzervatoře) a po onemocnění violoncellisty Otty Bergera se na dvě desetiletí stal jeho členem.

Do sborníku přispěli hudební historičky z Českého muzea hudby, nebo publicista, básník a vnuk skladatele Josefa Suka, Jan Suk. Sborník „Myslet hudbou“ bude možné zakoupit jak přímo na akcích „Wihanova roku“, tak v Muzeu papírových modelů a v Infocentru.

Hanuš Wihan kolem r. 1900

Podrobnější informace o Wihanově roku následují.

Aktuální informace naleznete na facebooku Muzea papírových modelů a spolku Apeiron.

Na závěr jen malou perličku. 20. května 1920, necelé tři týdny po smrti Hanuše Wihana otiskly Lidové noviny tuto zprávu: *Dědicům nedávno zemřelého virtuosa na cello, Wihana, nabízí londýnská firma hudebních nástrojů za cello zesnulého 1 mil. K.*

Hanuš Wihan na pohlednici Českého kvarteta se svým nástrojem, 1895

Wihanovo violoncello vyrobil v roce 1756 Bartolomeo Tassini a dědicové ho do Londýna neprodali. Wihanova rodina měla nástroj ještě koncem 50.let a potom jej koupil pedagog a violoncellista orchestru Národního divadla, v lednu 2019 zesnulý prof. Viktor Moučka. Aktuálně je Wihanovo cello k prodeji – nabízí ho firma Tarisio fine instruments @ bows. Cenu si netroufnu ani odhadnout…

Za MPM Pavel Frydrych

Wihanův rok

Přednáškový cyklus * sál ZUŠ Police nad Metují * začátek vždy od 19 hodin

V roce 2020 uplynulo sto let od úmrtí jednoho z největších rodáků Police nad Metují, violoncellisty, pedagoga a zakladatele slavného Českého kvarteta, Hanuše Wihana. K tomuto výročí připravilo Město Police nad Metují ve spolupráci s Muzeem papírových modelů a spolkem Apeiron projekt „Wihanův rok“. V jeho rámci vycházely po celý rok 2020 na stránkách Polického měsíčníku články mapující životní osudy pana profesora Wihana.

Přednáškový cyklus k projektu Wihanův rok představí spoustu věcí, které se „děly“ kolem Wihanova života, zazní mnoho jmen z historie české hudby a samozřejmě nesmí scházet ani představení violoncella, jako jednoho z nejznámějších hudebních nástrojů.

A právě představením violoncella bude v květnu Wihanův rok pokračovat. Do Police nad Metují přijede 6. května violoncellista, pedagog na Pražské konzervatoři a AMU a člen tria Bergerettes Tomáš Strašil. Přednáška začne představením hudebního nástroje viola da gamba, který je považován za předchůdce dnešního violoncella. Ta prožila své zlaté období v době renesance a baroka zejména ve Francii. Ale třeba Johann Sebastian Bach věnoval viole da gamba svůj 6. Braniborský koncert. Od pozdního baroka pak začaly být gamby vytlačovány modernějšími nástroji houslové konstrukce, jako jsou viola či violoncello.

První moderní violoncello vyrobil v Cremoně v roce 1572 Andrea Amati. Dalšími významnými výrobci jsou Giovanni Paolo Maggini nebo legendární Antonio Stradivari. Na rozdíl od dnešních nástrojů neměla tehdejší violoncella přibližně do roku 1800 bodec a musela se držet pevně mezi koleny.

Dnes se violoncello drží mezi koleny, ale o zem se opírá bodcem a horní část se drží vedle levého ucha. V minulosti se považovalo za neslušné, aby ženy hrály tímto způsobem, a proto měly nástroj opřený o zem vedle nohou…

O týden později přijede z Křečovic Jan Suk. Shoda jmen se slavným hudebním skladatelem Josefem Sukem není náhodná. Básník, esejista a publicista Jan Suk je jeho vnukem. Za těchto okolností je zcela jasné, že ve čtvrtek 13. května nemůže být v Polici nad Metují řeč o nikom jiném než o Josefu Sukovi.

Ten byl několik let studentem v „ansámblové“ třídě profesora Wihana a po onemocnění Otty Bergera se na dvě desetiletí stal Hanuš Wihan jeho souputníkem v Českém kvartetu.

Trio Bergerettes: zleva Barbora K. Sejáková, Daniela Oerterová a Tomáš Strašil

Plakát na přednášku Jana Suka v Polici n. Met.

Historické fotografie Josefa Suka a Hanuše Wihana, cca 1890

Josef Suk (často uváděn jako Josef Suk st., aby se odlišil od svého vnuka, houslového virtuosa Josefa Suka ml.) se narodil 4. ledna 1874 v Křečovicích. V letech 1885 až 1892 studoval na pražské konzervatoři hru na housle u Antonína Bennewitze, skladbu nejprve u Karla Steckera a později v mistrovské třídě Antonína Dvořáka. V roce 1898 se oženil s Dvořákovou dcerou Otilií. V roce 1901 se jim narodil syn Josef, ale Otilie již čtyři roky poté (rok po svém otci) zemřela na následky vrozené srdeční vady.

Společně s Karlem Hoffmannem, Oskarem Nedbalem a Otto Bergerem založil České kvarteto, které uměleckou úrovní a mezinárodními úspěchy dosáhlo světového významu a jehož vznik byl v české komorní interpretaci historickým mezníkem. Působil v něm jako druhý houslista až do roku 1933 a absolvoval s ním po světě na čtyři tisíce koncertů.

Ale do hudební historie vstoupil Josef Suk hlavně jako skladatel. Jan Miroslav Květ shrnul Sukovo skladatelské dílo do pár krátkých, ale velice výstižných vět: „Sukovo dílo není rozsáhlé (37 opusových čísel), ale má jedinečné rysy. Kouzlo děl z mládí a složitě přemítavá básnivost pozdních děl – obé je výsledkem téhož hlubokého smyslu pro niternou lyriku, jejíž výrazová šíře sahá od nevýslovně citlivé intimity (např. *O matince*) až po monumentální, téměř horečně zanícenou polyfonní expresi (*Epilog*).

Následující čtvrtek, 20. 5., budou v sále ZUŠ povídat historičky z Národního muzea Šárka Rámišová a Gabriela Havlůjová o spolkové činnost na přelomu 19. a 20. století. Skutečný impulz pro vznik a rozmach spolkového života a trávení volného času nastal v roce 1849, kdy byly spolky oficiálně povoleny. Tehdy začaly vznikat spolky pěvecké a hudební, vědecké a vzdělávací, muzejní, hasičské, emancipační, sportovní, tělovýchovné a mnohé další. Po svém návratu do Čech v roce 1888 se do spolkové činnosti aktivně zapojil i Hanuš Wihan. Přednáška umožní

lépe pochopit životní osudy našeho slavného rodáka.

Šárka Rámišová je historička a kurátorka Národního muzea. Jejím vědeckým zaměřením je vývoj v Československu po roce 1945, 60. léta v Československu, bytová problematika, orální historie a kulturní historie. Kromě toho se zabývá historií spolkové činnosti na území dnešní České republiky.

Publikovala historické statě v několika sbornících a podílela se i na přednáškovém cyklu Podoby šedesátých let v socialistickém Československu pořádaném Národním muzeem.

Gabriela Havlůjová je historička zabývající se spolkovou činností na Kladensku. Zajímá se o historii poválečných Lidic a orální historii. Je autorkou publikace Lidice po Lidicích, kde přibližuje, jak vypálení Lidic rezonovalo ve Velké Británii a Jižní Americe, kde je po obci dodnes pojmenována řada žen. Představuje hnutí Lidice Shall Live, založené na podporu Lidic v září 1942 v britském Stoke on Trent,

Poslední přednáška se uskuteční ve čtvrtek 27. 5. opět v sále ZUŠ. Tentokrát se bude týkat přímo osoby Hanuše Wihana s názvem „Hanuš Wihan – král českých violoncellistů“ a přednese ji absolventka polické ZUŠ, violoncellistka Helena Matyášová. Její zájem o Hanuše Wihana je dlouhodobý a o violoncellistovi napsala svou bakalářskou práci a publikovala několik článků.

Helena Matyášová má pevné vazby na Polici nad Metují a její okolí. Hanuše Wihana vnímá nejen jako skvělého violoncellistu, ale na přednášce ho představí i jako velice svérázného pedagoga a čilého organizátora hudebního života v Praze po roce 1888. S odstupem třinácti desetiletí můžeme se stoprocentní jistotou tvrdit, že jak jeho pedagogická, tak i organizační práce přinesla skvělé výsledky. A tím největším je samozřejmě zrod Českého kvarteta, které Wihan – jako profesor a duchovní otec – stvořil a později se na téměř dvě desetiletí stal jeho členem.

Pokud situace ve společnosti neumožní pořádání vnitřních hromadných akcí, budeme vše vysílat živě do online prostoru na youtube kanálu Wihanův rok. Aktuální informace najdete na facebooku Muzea papírových modelů a spolku Apeiron.

Patronem projektu Wihanův rok je violoncellista, pedagog a člen tria Bergerettes, pan Tomáš Strašil.

Wihanův rok pořádá Muzeum papírových modelů a Město Police nad Metují. Projekt dále podporují: Národní muzeum, ZUŠ Police nad Metují, Myco Medica – vitální houby, Agentura pro rozvoj Broumovska, spolek Apeiron, Státní okresní archiv Náchod, Obec Slatina nad Úpou, Mezinárodní společnost Oskara Nedbala Tábor, Květinářství U Petry a Zelenina Suchomel.

Dobrovolné vstupné bude použito na údržbu hrobu Hanuše Wihana na Olšanských hřbitovech v Praze.

Pavel Frydrych

Propagační pohlednice Českého kvarteta, cca 1895

PELLYHO DOMY INFORMUJÍ

Nucená přestávka v životě společenském a kulturním bohužel pokračuje, tak jsme se v minulých měsících věnovali dalším činnostem ke zvelebení prostor apod.

Děkujeme Radě města, která schválila realizaci automatického otevírání vchodových dveří do Pellyho domů. Již jednáme s dodavatelskou firmou a předpokládáme, že během května nebo června se úprava vstupu do budovy uskuteční.

V průběhu května až července nás čekají ještě nutné práce na sále Pellyho domů, které budou probíhat dodavatelsky. Nosné ocelové sloupy budou zbaveny nátěrů a trvale obloženy protipožárními materiály. Odstranění stávajícího nátěru s sebou ponese vyklizení sálu, zajištění techniky proti prachu atd. Na tato protipožární opatření tedy bude navazovat renovace parket, která s sebou také nese spoustu nepořádku a budeme vše řešit při jednom. Renovace byla plánována již na minulý rok, nakonec byla z důvodu úspor odložena. Využijeme toho, že konání kulturních akcí zatím není možné a sál je prázdný. Abychom po těchto pracech a generálním úklidu byli na podzimní sezónu připraveni.

Jeviště Kolárova divadla v minulém měsíci místo herců zaplnila světelná technika a proběhla její generální kontrola a údržba.

Svépomocí jsme vymalovali prostory Informačního centra a provedli drobné úpravy v umístění vitrín, organizace technického vybavení apod. Na náměstí a na parkovišti P+R jsme instalovali nové venkovní mapy města a okolí.

V areálu Víceúčelového sportoviště vylepšujeme zázemí – sprchy mají nové obklady a vodoinstalaci, i zde realizujeme svépomocí.

V dubnu jsme se v online prostředí účastnili schůzky informačních center Kladského pomezí. Dále schůzky k projektu Festival zážitků, jehož součástí by o letních prázdninách měla být i polická Dřevěnka, pokud to opatření umožní. Informace přineseme v dalších vydáních měsíčníku a budou k dispozici na www.festivalzazitku.cz

Jednáme o Vycházkách Polickem, plánujeme letní kino, od podzimu taneční kurzy pro mládež, Polické divadelní hry, do Police by se v září měl vrátit Dvořákův festival. Samozřejmě pokud budou opatření kulturnímu a společenském dění nakloněna.

Kolektiv Pellyho domů

INTERNETOVÝ OBCHOD

Světlo světa konečně spatřil náš dlouho připravovaný internetový obchod. Na adrese https://eshop.pellyhodomy.cz/ najdete většinu ze sortimentu informačního centra. Internetové prostředí můžete využít k výběru knih apod. a následně si u nás zboží vyzvednout osobně.

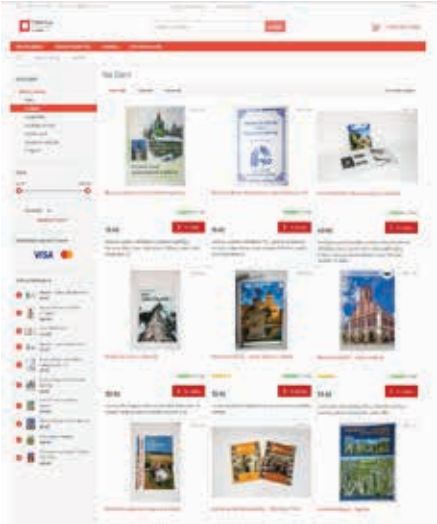

KULTURNÍ AKCE

POLICKÁ ZELŇAČKA

Vážení příznivci zelných hlávek, přes veškerou snahu nejsme schopni říci, zda nám bude umožněno sejít se v hojném počtu na polickém rynku. Poslední květnovou sobotu 29. 5. by se měl konat již 5. ročník tradičního klání o nejlepší Zelňačku.

Proto Vás v tento čas zveme k dobrovolné účasti na „on-line“ hře

Uvař si svou zelňačku.

Pravidla prvního úkolu jsou jednoduchá. V Informačním centru Pellyho domů si vyzvednete plán hry, který Vás provede naším městem a přilehlým okolím. Na stanovištích naleznete jednotlivé „zelné listy“ – kousky fotografie z jednoho z ročníků Zelňačky. Vaším úkolem bude sestavit „zelnou hlávku“ - celý obraz. Projít všechna místa, kde jsou „zelné listy“ umístěny, Vám pomůže plán hry s úkoly a nápovědou.

Druhým úkolem je uvařit zelňačku – samozřejmě tu nejlepší – s rodinou nebo třeba s přáteli. Pravidla jsou klasická. Vařit nejlépe na ohni, samozřejmě jak komu možnosti dovolí. Množství polévky není určeno ani není omezeno. Pokud je to možné, vyvarovat se přípravy v kuchyni. Důležité je zdokumentovat průběh vašeho snažení a samozřejmě především výsledek. Zde upozorňujeme, že mají šanci na vítězství a výhry i ti, kdo nevládnou kuchařským uměním, jelikož se bude hodnotit především vaše kreativita, humor s jakým k úkolu přistoupíte a všeobecně dobrá nálada, která na nás jistě bude dýchat z vašich fotografií.

Prvotní odměnou vám bude chutná krmě a zážitek s rodinou a přáteli. To však není vše. Protože letos nebudeme moci vaše kulinářské výtvory ochutnat, zašlete nám fotografie z vašeho snažení a jeho výsledek. Tedy fotografii složeného obrazu z prvního úkolu, fotografii hotové a nazdobené zelňačky a fotografie dokumentující přípravu a vaření. Přidejte vtipný komentář, napište, jak jste si to užili, popis Vašeho týmu a kontaktní informace. Zašlete celkem maximálně sedm fotografií. Odborná porota vše zhodnotí a podle tajného klíče určí tři nejlepší, které také ohodnotí a odmění cenami (malá nápověda – doufáme, že budete sršet vtipem a humorem). Vyhlášení výsledků bude veřejné. Kdy proběhne, se dozvíte.

Kdy že se to celé bude konat?

Herní plány si můžete vyzvednout již od pondělí 17. 5. v IC Pellyho domů, podle aktuální otevírací doby (v závislosti na opatřeních).

Vařit můžete kdykoliv, od startu do uzavření soutěže.

Start bude 21. 5. 2021 v 15:00, kdekoliv.

Uzavření celé soutěže proběhne 31. 5. 2021 v 11:30 – příspěvky zaslané po tomto termínu se již nebudou započítávat do soutěže.

Na závěr připomínáme, že na prvním místě je bezpečnost a dodržování opatření. Vše tedy, prosíme, provádějte v souladu s možnostmi a opatřeními, které nám v době konání budou stanovovat oficiální platná nařízení.

Zde si dovolíme citovat:

„Můžeme o tom vést spory, můžeme s tím nesouhlasit, ale to je asi tak všechno, co se s tím dá dělat.“ *J. Cimrman*

Praktické informace:

Kam soutěžní příspěvky poslat?
na adresu: kultura@policko.cz

Kdy je IC v Pellyho domech otevřeno?
naleznete na: https://www.pellyhodomy.cz/

Kdy se soutěží?
od 15:00 21. 5. 2021 do 11:30 31. 5. 2021

Kolik členů má mít tým?
kolik chcete (jen dbejte na nařízení)

Co se hodnotí?
především humor a společný zážitek, jde nám o to, abyste si to užili

Potřebujete se zeptat?
napište na adresu: kultura@policko.cz

SATURNIN

NOVÝ TERMÍN - Neděle 10. 10. 2021 od 19:00 hod / Kolárovo divadlo

Divadlo Na Jezerce

Komedie o sluhovi, který se stane pánem svého pána. Vítejte v časech, kdy se k sobě lidé chovali slušně.
Podtitul inscenace "Vítejte v časech, kdy se k sobě lidé chovali slušně.", vypovídá nejen o charakteru hry platné v každé době, ale také o pojetí, které si pro realizaci Divadlo Na Jezerce zvolilo. Zdeněk Jirotka totiž nenapsal "pouze" humoristickou knihu - skrze laskavý humor oslavuje poctivost, slušnost a demokracii.
Hrají: **Martin Bohadlo, Jan Konečný, Denisa Pfauserová, Jitka Sedláčková / Jaroslava Kretschmerová, Martin Sitta, Libor Hruška, Daniel Šváb, Petr Vacek, Vojtěch Vodochodský**
Vstupné: 590 / 570 Kč

NA ZLATÉM JEZEŘE

NOVÝ TERMÍN - Úterý 14. 12. 2021 od 19:00 hod / Kolárovo divadlo

V kouzelném prostředí na březích Zlatého jezera tráví léto starší manželé. Věčně brblající, nepraktický a naschvál i doopravdy zapomínající profesor v penzi Normen a jeho chápající žena Ethel, starající se o muže i domácnost s neutuchajícím půvabem a noblesou.
Příjezd dcery Chelseay s partnerem a jeho tvrdohlavým synkem Billym pomůže Normenovi vystoupit náhle z letargie a všechny zaskočí svým příkladem: Vždycky je čas za život, i ten nejobyčejnější, začít se znovu prát.
Hrají:
Ladislav Frej, Simona Stašová, Marika Procházková, Vasil Fridrich/ Jan Teplý ml., Jaromír Nosek / Karel Zima, Jakub Jan Černý / Filip Antonio / Michal Pazderka / Kryštof Zapletal
Vstupné: 590 / 570 Kč

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK NA AKCE POŘÁDANÉ PELLYHO DOMY (po otevření provozoven):

Informační centrum - Pellyho domy
Masarykovo náměstí 75, Police nad Metují, tel. 491 421 501

Městské informační centrum
Masarykovo náměstí 1, Náchod, tel. 491 426 060

Informační centrum Hronov
nám. Čs. armády 500, Hronov, tel. 733 539 960, 491 483 646

Sledujte webové stránky www.policko.cz **nebo www.pellyhodomy.cz, facebook.com/pellyhodomy. Případně nás pro aktuální informace kontaktujte mailem** info@pellyhodomy.cz **nebo telefonicky na čísle 602 645 332.**

INFORMAČNÍ CENTRUM

V informačním centru je stále možné zakoupit respirátory třídy FFP2, v ceně 10 Kč/ks. K dispozici Vám jsme **VŽDY V PONDĚLÍ A VE STŘEDU, od 8:00 do 10:00 hod a od 15:00 do 17:00 hod**. *(provozní doba Informačního centra platná v době uzávěrky Polického měsíčníku).* **Provoz Informačního centra závisí na aktuálně platných vládních opatřeních.**
Zboží z našeho sortimentu je možné si vybrat a objednat v internetovém obchodě na https://eshop.pellyhodomy.cz

a následně vyzvednout v Informačním centru. Novinkou je zakázkový TURISTICKÝ DENÍK s motivem polické radnice na obálce. Vyšel v limitované edici 250 ks a v prodeji je za 55 Kč.

Dále jsme doskladnili horolezecké průvodce ZAJEČÍ ROKLE a knihu s fotografiemi Horsta Bauera KRAJ MÉHO ŽIVOTA. BROUMOVSKO.
K dispozici jsou nové turistické noviny Letní Broumovsko. Získat je můžete v Informačním centru, připraveny jsou také na vstupní chodbě Pellyho domů, v elektronické podobě na webových stránkách www.broumovsko.cz

Jak šel čas Polickem – vybrané události v květnu ve 20. století

20. května 1907
přibylo do Police 15 montérů a zavedli ve městě **první soukromé telefonní stanice**.
1. května 1908
se konala oslava na počest **výročí 60. let panování císaře Františka Josefa I.**
30. května 1909
byl na Nové čtvrti slavnostně položen **základní kámen ke stavbě budovy sokolské tělocvičny** čp. 339.
1. května 1914
vyšlo **první číslo časopisu** „Hasičské župy Metuj okresu policko-náchodského" nazvaného **„Metuj".** Časopis byl založen na popud machovského učitele Jaroslava Petra.
19. května 1915
byly nařízeny **povinné odvody ročníků 1865 – 1892** (od 22 do 49 let).
17. května 1917
byl publikován **„Manifest spisovatelů"**, první oficiální projev nesouhlasu s nadvládou Rakouska-Uherska na domácí půdě během války.
16. května 1918
bylo založeno **„Družstvo pro postavení divadla".**
1. května 1920
zemřel Hanuš Wihan, polický rodák (*5. 6. 1855), profesor pražské konzervatoře, virtuos na violoncello, zakladatel a později i člen slavného „Českého kvarteta" (Karel Hofmann, Josef Suk, Oskar Nedbal, Otto Berger, po jeho smrti Hanuš Wihan).
10. května 1921
v noci na 11. květen **se zřítila tzv. „Sypací skála" na Boru.**
14. května 1923
byl za kronikáře města Police nad Metují zvolen **Stanislav Šrůtek** (*1873, ✞1958), fotograf v Polici nad Metují. Kroniku vedl úctyhodných 29 roků až do svých 79 let, do roku 1952.
15. května 1930
byly v tomto regionu **zavedeny první motorové osobní vlaky**.
24. května 1937
zahájila v Polici nad Metují svou činnost **expositura Státní policie.**
9. května 1945
byla Police nad Metují **osvobozena Rudou armádou**.
15. května 1947
bylo **ukončeno osídlování Broumovska.**
31. května 1960
byly slavnostně zahájeny první (a současně poslední) **maturity v polické jedenáctiletce.**
23. května 1970
zvítězil v soutěži dětských pěveckých sborů Východočeského kraje konané v Chrudimi **Dětský pěvecký sbor z Police nad Metují** za řízení učitele Karla Petra (založil jej roku 1939). Soutěžilo celkem 13 sborů.
15. května 1971
byl slavnostně **otevřen nový textilní Kombinát národního podniku Veba**, závod 08 v Polici nad Metují.
16. května 1976
byl **uspořádán** první ročník masového turistického pochodu zdejším krajem, tzv. **„Polický vandr"**. Pořadatelem byl místní odbor turistiky TJ Spartak. Připravený 45. ročník v roce 2020
musel být zrušen.
13. května 1994
byl v Poslanecké sněmovně v Praze slavnostně předán jejím předsedou PhDr. Milanem Uhdem delegaci města Police nad Metují v čele se starostou ing. Karlem Šnáblem **městský prapor**.
20. května 1995
se konaly oslavy **100 let založení textilní továrny (přádelny)** Viléma Pellyho – nyní akciové společnosti Veba.
Polovina května roku 1997
byly **zahájeny práce na plynofikaci města.**
29. května 1999
se konaly **oslavy „50 let textilních závodů Veba"** (tj. oslava vzniku národního podniku Meta, bavlnářské závody v Polici nad Metují dne 4. července 1949).

Připravil František Janeček

KAREL IV. – NEJVÝZNAMNĚJŠÍ ČESKÝ PANOVNÍK STŘEDOVĚKU 705. výročí narození

V letošním roce si připomeneme 705 let od narození „Otce vlasti", krále českého a císaře Svaté říše římské Karla IV., jehož považuje český národ za nejvýznamnější osobnost své historie.

Karel IV. se narodil v Praze 14. května 1316, zemřel rovněž v Praze 29. listopadu 1378. Byl synem krále Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny. Byl pokřtěn vlastním jménem Václav („přemyslovským"), jméno Karel přijal při biřmování podle svého kmotra, francouzského krále. **Již jako nemluvně byl vězněn na hradu Lokti, později na Křivoklátě.**

Pro neshody rodičů, kdy otec dal matku Elišku uvěznit a odebral jí děti, byl kralevic od svých sedmi let vychováván na francouzském královském dvoře, kde nabyl na tehdejší dobu nezvykle rozsáhlé vzdělání a také evropský rozhled. Naučil se nejen číst a psát (což nebylo u panovníků jeho doby zrovna běžné), ale ovládl i latinu, francouzštinu, němčinu a **Paříž otevřela Karlovi cestu ke vzdělání, dala mu možnost proniknout do světa šlechty, poznávat spletité uličky vlády.**

V patnácti letech byl Karel otcem povolán do Itálie, kde si měl jako vládce některých měst osvojit první vladařské zkušenosti. Roku 1333 se vrátil do Čech s titulem „markrabě moravský" s úkolem vrátit českým zemím pevný řád. V Čechách tehdy vládl nepokoj, zemi vládlo několik velmožů, kteří nerespektovali krále Jana, jenž pobýval stále v cizině. Karel začal podporovat českou šlechtu, byl proto osočen u krále Jana a odvolán do Tyrolska. Odtud se již vrátil jako trvalý vládce Čech roku 1338. Korunován byl po smrti otce, který zahynul v bitvě u Kresčaku, roku 1346. Stal se tak králem českým a římským, později od roku 1355 císařem římským. Zrovnoprávnění vztahu Čech k Říši římské potvrdil říšským ústavním zákonem Zlatou bulou roku 1356, platila až do zániku Svaté říše římské v roce 1806.

Kare IV. se velmi zasloužil o povznesenení Českého království, za což se nu dostalo pojmenování Otec vlasti. Nesmírně se zasloužil o politický i kulturní rozvoj Čech. Založením pražského arcibiskupství v roce 1344 vymanil českou církev z německého područí. Praha se za jeho vlády stala sídelním městem a centrem českého království. Přítel Karla IV. Arnošt z Pardubic se stal prvním pražským arcibiskupem.

Karel nechal vystavět mnoho architektonických skvostů. V březnu r. 1348 vydal zakládací listinu Nového Města pražského, jehož založením se Praha stala největším městem celé římské říše, centrem se stalo dnešní Karlovo náměstí. O měsíc později byla vydána i zakládající listina první univerzity ve střední Evropě: pražského vysokého učení, nynější Univerzity Karlovy. Zpočátku obsahovala tyto čtyři fakulty: artistickou, lékařskou, právnickou a teologickou. **Univerzita si v krátké době získala vysoké uznání, umožnila českým studentům studovat doma a nejezdit za vzděláním do ciziny.**

Z doby Karla IV. se zachovaly vzácné stavitelské památky. Na Pražském hradě došlo jeho zásluhou k obnovení královského paláce a k dalším stavebním pracím na Svatovítské katedrále a kapli sv. Václava. Vedoucím staveb se stal po smrti Matyáše z Arrasu, slavný stavitel a sochař Petr Parléř. Karel nechal postavit novou královskou hrobku a do ní převézt ostatky českých králů a církevních hodnostářů. Jsou zde také uloženy

korunovační klenoty. Rok 1348 byl významný také položením základního kamene hradu Karlštejn. V kapli sv. Kříže, která je součástí hradu, chtěl Karel uložit ostatky svatých a korunovační klenoty. Karel IV. nechal postavit také jeden z našich nejznámějších mostů, Karlův most. Základní kámen byl položen 9.7.1357 v 5 hodin a 31 minut. Datum a čas

poradili Karlovi IV. hvězdáři, aby údaje tvořily magické číslo, které se čte z obou dvou stran stejně.

Jednou při honu pozoroval Karel IV. zraněného jelena jak si léčí rány v termálním pramenu. Na tomto místě pak Karel IV. založil lázně, které nesou jeho jméno „Karlovy Vary". Protože v době hladomoru nebyla pro lidi práce, nechal Karel IV. postavit tzv . hladovou zeď na Petříně a tím zajistil nové pracovní příležitosti.

Kare IV. výrazně podporoval rozvoj písemnictví a práva, propagoval český jazyk, který se za jeho vlády stal jednou z evropských diplomatických řečí. Písemnictví a právu se král věnoval i osobně. Psal básně, legendy, vlastní životopis – Vita Caroli, sestavoval slovníky, vydával řády a zákony.

Karel IV. byl čtyřikrát ženatý (Blanka z Alois, Anna Falcká, Anna Svídnická, Alžběta Pomořanská), měl celkem deset dětí, čtyři z toho zemřely. K historicky nejznámějším patří Václav a Zikmund.

Karel IV. patřil mezi nejvýznamnější panovníky vrcholného středověku. Svým působením se nesmazatelně zapsal do českých dějin. Jeho ostatky jsou uloženy v královské hrobce u katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě.

Své místo na výsluní upevnil i mnoho let po svém odchodu z tohoto světa v anketě Největší Čech (alespoň podle výsledku ankety z roku 2005). Karel IV. je vyobrazen též na české bankovce o nominální hodnotě 100 Kč, která je v oběhu od 30. června 1993.

Připravil František Janeček

KALENDÁRIUM - květen 2021

Zajímavé osobnosti, události, objevy a vynálezy

1.května 1953 – ke svátku 1. května **zahájila vysílání Československá televize** – z budovy Měšťanské besedy
2. května 1519 – zemřel **Leonardo da Vinci**, italský malíř a vynálezce, jeden z největších géniů v dějinách (* 15. dubna 1452)
3. května 1942 – narozena **Věra Čáslavská**, sportovní gymnastka, sedminásobná olympijská vítězka, trenérka a sportovní funkcionářka († 30. srpna 2016)
4. května 1846 – narodil se **Henryk Sienkiewicz,** polský prozaik, nositel Nobelovy ceny za literaturu z roku 1905 († 15. listopadu 1916)
5. května 1821 – zemřel **Napoleon I. Bonaparte,** francouzský vojevůdce a státník (* 15. srpna 1769)
6. května 1879 – narodil se **Bedřich Hrozný,** orientalista a jazykovědec († 12. prosince 1952)
7. května 1458 – **Jiří z Poděbrad** korunován **českým králem**
8. května 1945 – bezpodmínečná kapitulace Německa, **konec druhé světové války v Evropě**
9. května 1974 – **v Praze** byl slavnostně otevřen **první úsek metra**
10. května 1627 – **vydáno Obnovené zřízení zemské** – zemská ústava v Čechách
11. května 1881 – **premiéra Smetanovy opery Libuše** v Pražském Národním divadle
12. května 1820 – narodil se **Josef Mánes**, malíř a zakladatel novodobého českého malířství († 9. prosince 1871)
13. května 1795 – narodil se **Pavel Josef Šafařík**, význačný obrozenecký jazykovědec a historik († 26. červen 1861)
14. května 1316 – narodil se **Karel IV.**, český a německý král a římský císař († 29. listopadu 1378)
15. května 1891 – v Praze zahájena jubilejní **Všeobecná zemská výstava**
16. května 1870 – narodil se **Antonín Slavíček**, český malíř, krajinář († 1. února 1910)
17. května 1963 – **vyhlášen Krkonošský národní park**
18. května 1891 – **otevřena budova Národního muzea**
19. května 1974 – Ernő Rubik vynašel **Rubikovu kostku**
20. května 1506 – zemřel **Kryštof Kolumbus**, italský mořeplavec, objevitel Ameriky (* 1451)
21. května 1471 – narodil se **Albrecht Dürer**, německý malíř, rytec a grafik († 6. dubna 1528)
22. května 1929 – narodil se **Jaroslav Dietl**, český filmový a televizní scenárista, dramatik a dramaturg († 29. června 1985)
23. května 1618 – začala aktem tzv. třetí **pražské defenestrace** třicetiletá válka
24. května 1934– **Tomáš Garrigue Masaryk** byl počtvrté zvolen československým prezidentem
25. května 1849 – narodil se **František Ženíšek**, český malíř († 15. listopadu 1916)
26. května 1876 – zemřel **František Palacký**, spisovatel, historik a politik (*14. června 1798)
27. května 1840 – zemřel **Niccolò Paganini**, italský houslový virtuos, kytarista a hudební skladatel (* 27. října 1782)
28. května 1883 – narodil se **Václav Talich**, český dirigent († 16. března 1961)
29. května 1988 – zemřel **Vladimír Menšík**, český herec (*9. října 1929)
30. května 1434 – **bitva u Lipan,** byla rozbita slavná vojska táboritů i sirotků
31. května 1891 – zahájen **provoz lanové dráhy na Letnou**.

Významné osobnosti Police nad Metují:

1. května 1920 – zemřel **Hanuš Wihan,** violoncellista a hudební pedagog (* 5. června 1855). Byl profesorem pražské konzervatoře a členem Českého kvarteta, k jehož založení dal předtím podnět. Vynikající pedagog komorní hudby. Na rodném domě čp. 5 v Kostelní ulici má umístěnu pamětní desku.

11. května 1952 – narodil se **Miroslav Šmíd,** vrcholný světový horolezec, proslulý především svými extrémními sólovýstupy († 11. září 1993). Fotograf, spisovatel, autor knih „Dva kroky od vrcholu" (1989), „Ze života horolezce" (1991), „Tropický led" (1994). Iniciátor a zakladatel Mezinárodního horolezeckého filmového festivalu v Teplicích nad Metují.

14. května 1859 – zemřel **Jan Lege** (narozen 1777), koželuh, autor první rukopisné polické kroniky. Z jeho kroniky čerpal V. V. Tomek. Na domě čp. 103 v Kostelní ulici má umístěnu pamětní desku.

16. května 1858 – narodil se **Jan Bezděk,** jeden ze zakladatelů moderní české mykologie († 9. března 1915). Od roku 1896 učitel v Polici nad Metují, autor vědeckého díla „Houby jedlé a jim podobné jedovaté" s obrazovým atlasem (1901, 1905), propagátor znalosti hub z hlediska jejich užitkovosti, dopisovatel odborných časopisů a autor odborných publikací, autor hesel o houbách v Ottově slovníku naučném. První Čech jmenovaný čestným členem francouzské „Société mycologique" v Paříži.

31. května 1818 – narodil se **Václav Vladivoj Tomek,** historik, univerzitní profesor a rektor české univerzity († 12. června 1905). Do Police nad Metují přišel poprvé roku 1835 jako domácí učitel. Od té doby v Polici téměř každoročně v létě pobýval po plných 70 let až do své smrti. V roce 1847 se zde oženil s dcerou ředitele panství Ludmilou Dáňovou (na svatbě mu byl za mládence Karel Havlíček Borovský). V letech 1874–1905 bydlel v domě čp. 38 v dnešní Tomkově ulici, na němž má umístěnu pamětní desku. O Polici nad Metují a Policku napsal tato historická díla: „Paměti újezdu Polického…" (1857) a cenné, dokonale vědecky zpracované dílo „Příběhy kláštera a města Police nad Methují", vydané roku 1881. Do vysokého stáří byl vášnivý turista. Město Police nad Metují mu udělilo roku 1861 čestné občanství.

Připravil František Janeček

Stalo se před šesti sty lety

Ve čtvrtek 27. května uplyne rovných šest set let od jedné z nejtragičtějších událostí v dějinách našeho města – masakru obyvatel Police a okolních vesnic na Ostaši v roce 1421. Tato událost se natrvalo zapsala do povědomí místních obyvatel a stala se nejen námětem řady pověstí, ale stála i u zrodu významného poutního místa. Poutní místo již dávno zaniklo a málo kdo si na něj vzpomene. Dnes již na Ostaši nenajdeme ani takzvanou Žižkovu lípu, na které byly podle místní tradice ještě v 19. století údajně k vidění chomáčky vlasů husitských žen. Lípa byla vyvrácena poryvem větru v roce 2013.

Tragické události na Ostaši však nezůstaly zapomenuty. Návštěvníkům zdejšího skalního bludiště je stále připomínají názvy některých skalních útvarů (Zrádce, Mohyla smrti), ale také početné pověsti, z nichž největší čtenářský a společenský dopad měly ty, které ve dvacátých letech 20. století sepsal polický knihkupec Antonín Krtička-Polický. Jeho pověsti *Ostašský zrádce, Žižkova lípa, Husitská mincovna, Tajemné chodby na Ostaši, O původu kaple na Ostaši, Mohyla smrti*, *Ostašské poklady*, či povídka z husitských dob nazvaná *Zrádce*, vycházejí v různých úpravách dodnes. Právě proto také formovaly povědomí o událostech na Ostaši u několika generací čtenářů. Obraz, který vytvořily, je však značně pokřivený a nepřesný. Krtičkova dílka totiž nejsou ni záznamem lidem tradovaných pověstí, jak bychom čekali, ani historickým pojednáním. Krtička sice vycházel ze seriozních historických prací Václava Vladivoje Tomka a jiných autorů, valnou část si však sám vymyslel. Vyprávění Antonína Krtičky-Polického tedy nemůžeme brát za bernou minci.

Abychom zjistili, co se ve skutečnosti na Ostaši odehrálo onoho 27. května Léta Páně 1421, musíme se obrátit k autentickým dobovým pramenům. Těch není mnoho. O masakru na Ostaši se především zmiňují staré letopisy české. Zprávu o událostech na Ostaši však nenajdeme ve všech zachovaných verzích rukopisu, ale pouze ve dvou z nich. V nich se dočteme, že: *„Téhož léta* [1421] *po bratrském odtržení a dobýwání měst, wtrhli Slezané do země a spálili Poličku a šturmovali k Ostaši. A tu dobyvše, bili všecky lidi napořád, muže, ženy, děti, kohožkolwěk mohli, toho zahubili, a jazyky jim wyřezáwali, ten úterý po božím těle* [27. května]. *Pak po dwú nedělí opět wtrhli a Stupici wypálili, a opět muže, ženy i dietky zbili, i chodce, i kohož sú tu zastihli, všecky sú zahubili a zamordowali a jazyky jim řezali.“* Na hrůznosti této strohé relace nic neubírá ani skutečnost, že její autor poněkud zkomolil jména míst, u nichž k popsaným tragédiím došlo. Že se nejednalo o Poličku a Stupici, ale o městečko Polici *(oppidum Policz)* a městečko Úpici *(oppidum Vuppicz)*, jednoznačně dokládá zpráva zaznamenaná v latinsky psané kronice Starého kolegiáta pražského z let 1419-1441: *„Ve stejnou dobu Slezané vypálili městečko Polici a mnoho lidu obojího pohlaví včetně dětí na hoře Ostaš pobili a jazyky jim vyřezávali. A po dvou týdnech vypálili městečko Úpici, a také tam přemnoho lidí včetně dětí pobili.“* Z dobových pramenů o masakru na Ostaši informuje ještě Vavřinec z Březové ve své nedokončené Husitské kronice (1414-1422). Jeho líčení se však poněkud liší od předchozích zpráv: *„Potom v týž čas sněmu vpadli slezští vévodové asi s dvaceti tisíci do Království českého u Police, Náchoda a Trutnova a nelidsky pobili přemnoho lidí obojího pohlaví a asi čtyřiceti dětem usekali pravou nohu a levou ruku nebo levou nohu a pravou ruku a některým také ještě uřezaly i nosy.“*

Toť vše, co o masakru na Ostaši sdělují dobové prameny. O události pojednávají ale také pozdější autoři. Vzhledem k velkému časovému odstupu od popisovaných dějů je však důvěryhodnost jimi zaznamenaných údajů značně pochybná. K nejcitovanějším patří zmínka v rukopisu *„Weytah z kněh starých kostelních a špitálských Polických“* z roku 1684. Jeho autor nepochybně vycházel z některého z rukopisů starých letopisů českých, doplnil k tomu však také řadu podrobností. Nevíme ale, zda je čerpal z nějakých dnes již nedochovaných místních záznamů, tradovaných zpráv, či šlo-li o pouhé smyšlenky: *„Léta 1421 w auterý po božím těle, Slezáci wtrhše do Čech, město Polici wypálili, a potom po dwauch nedělích město Úpici též wypálili; jak staří předkové o tom rozprávěli, že mnohé lidi w Polici zamordowali, jazyky jim wyřezáwali, a mnozí, kteří mohli, do Wostaše utekli, a tam jsouce wyzrazeni jsau byli, a dolů se skal házeni; panny a ženy za wlasy wěšeny na dříwí, dolů házeny a tak mordowány“.* O něco později se k události vyjádřil i P. Bonaventura Pitr, OSB. Ve spisku *„O původu a začátku křížové cesty“* z roku 1743 popsal celou událost sice v intencích *Weytahu z kněh*, ale tendenčně obráceně – na Ostaši již nevraždili katoličtí Slezané, ale *„z pekla vylíhlá psota husitská“.* Podobný posun ostatně najdeme o mnoho desítek let později i u některých německých autorů.

Proč si však dobové prameny tolik libují v líčení těchto ukrutností? A proč se v nich neustále objevuje motiv vyřezávání jazyků? Zdá se, že nešlo ani i literární topoi, ani o zvrhlou zálibu autorů v popisech násilností. Vyřezávání jazyků mělo patrně nějaký hlubší symbolický význam. Nebozí obyvatelé Police a o něco později i Úpice se zřejmě stali nevinnými oběťmi pomsty Slezanů za věrolomnost husitů.

Spirála násilí se přitom roztočila někde zcela jinde. Vše začalo, když jaroměřský královský hejtman Hynek Červenohorský vpadnul do městečka Krčína a nechal zde povraždit místní Orebity. V odvetu pak Jaroměř oblehlo početné vojsko Pražanů a Táborů. V předtuše nejhoršího rozeslali Jaroměřští na všechny strany úpěnlivé písemné prosby, „*volajíce svět celý ku pomoci své.*“ Jediným, kdo na výzvu zareagoval, byla slezská knížata. Již v polovině května Slezané shromáždili na pomoc Jaroměři znamenitou vojenskou sílu. Na záchranu obleženého města ale bylo již pozdě, neboť Jaroměř mezitím kapitulovala. Jakmile totiž její obránci uviděli značnou přesilu, které by jen stěží odolali, začali vyjednávat. Za slib, že mohou „*bez ublížení na těle živi pokojně odejíti*“, se nakonec vzali. Sotvaže ale vpustili Pražany a Tábory 15. května 1421 do svých bran, ti „*všechny měšťany i jejich ženy svlékli do košile, a vyvedše je z města, velmi mnohé utopili a jiné v polích lotrovský lid upálil.*“ Kdo by tehdy tušil, jak krutě za tuto věrolomnost zaplatí nic netušící obyvatelé vzdálené Police.

Odveta na sebe nenechala čekat. Slezané vpadli pod vedením vratislavského biskupa Konráda Olešnického přes pohraniční hory do Čech. Jejich cesta zřejmě vedla přes přátelsky nastavený Broumov, jehož německé obyvatelstvo projevovalo značnou nechuť k českým kacířům. Nejbližší kacíře, na kterých se bylo možné pomstít, tak Slezané našli až za Broumovskými stěnami. V ten okamžik bylo Slezanům patrně jedno, zda česky hovořící obyvatelé Policka byli skutečně přívrženci Husova učení, či ne. Následovalo to, co již známe. Obyvatelé nehrazeného městečka uprchli na blízkou horu v iluzorním přesvědčení, že ve zdejších skalních slujích bez úhony přečkají vpád cizího vojska. Byli však vyzrazeni a povražděni. Podle tradice živé snad ještě na konci 15. století měl jejich úkryty vyzradit jistý člověk, který zde byl Slezany nakonec také popraven. Zda tomu tak skutečně bylo, dnes již stěží zjistíme. V každém případě byl na místě, kde byl onen člověk údajně sťat, někdy ve druhé polovině 15. století vztyčen dřevěný kříž. Mohlo se však stejně tak jednat o kříž věnovaný památce obětí masakru, ke kterému byla až později vytvořena zmíněná legenda.

V roce 1484 pak byla v sousedství kříže vybudována malá dřevěná kaple sv. Kříže. Podle pověsti k tomu údajně zavdal příčinu zázrak, při které oslepla dívka, vroucně se modlící ke kříži, opět nabyla zraku. Od té doby na Ostaš přicházeli zbožní ctitelé sv. Kříže. V roce 1515 byla dokonce v Římě vydána dvanácti kardinály bula, podle které byl udělen stodenní odpustek každému, kdo by v určených pěti dnech v roce vykonal pouť ke kapli sv. Kříže na Ostaši. A tak se pietní místo původně připomínající povraždění obyvatel Police, z nichž mnozí byli zřejmě vyznavači Husova učení, stalo katolickým poutním místem, kde se udělovaly odpustky – jaký to paradox. Tehdy to však evidentně takto vnímáno nebylo. Zdá se, že od samého počátku bylo podstatnější, že zde trpěli místní z rukou cizích nájezdníků (zdůrazňování konfesního rozměru je až záležitostí první poloviny 20. století). Poutě za odpustky se postupem času staly natolik populárními, že kaple již nestačila pojmout množství poutníků. Proto ji dal opat Tomáš v roce 1669 přestavět a rozšířit. Opat Otmar pak nechal v letech 1711-1720 východně od dřevěné kaple postavit zbrusu nový kamenný poutní kostel v půdorysu kříže. Nový kostel by vysvěcen roku 1737, přičemž stará kaple byla stržena. V době největšího rozkvětu poutního místa mířily ke kostelu na Ostaši stovky věřících, hrály se zde pašijové hry a navzdory početným zákazům sem byla také až do roku 1771 pořádána krvavá procesí mrskačů. V roce 1787 byl však kostel sv. Kříže na Ostaši oficiálně zrušen a v roce 1792 zbořen. Památný kříž byl již roku 1788 přenesen do polického kostela.

Zaniklou slávu významného poutního místa dnes připomíná pouze malá kaplička, kterou ze zřícenin bývalého kostela nechal v roce 1859 vystavět Celestin Velc. Památek na krveprolití z roku 1421 je ještě méně. To se však v tomto roce změní. V první neděli v září totiž na Ostaši proběhne – pokud to protikoronavirová opatření dovolí – pietní připomínka těchto šest set let starých událostí. V rámci toho zde bude také umístěn pamětní kámen. Podrobnosti, program akce a případné změny budou zveřejněny v prázdninovém čísle zpravodaje.

Jan Tůma, Muzeum Náchodska

HISTORICKÁ VÝROČÍ

135 LET

4. května 1886 zemřel v Broumově ve věku 79 let (*27.2.1807 v Broumově) Břevnovsko – Broumovský opat Jan Nepomuk Rotter, ThDr., čestný občan města Police nad Metují. Podporoval umění a vědu (mj. i historika W.W. Tomka). Za jeho úřadu došlo k rozsáhlejším opravám v klášterech v Břevnově a v Broumově. Jeho zásluhou byla obnovena kaple a postavena restaurace Na Hvězdě, rovněž nechal vybudovat schůdnou cestu ze staré stezky vedoucí skalami z Křinic na Hvězdu.

140 let

Od vydání (r. 1881) stěžejního díla W.W. Tomka. Za velké podpory Břevnovsko – Broumovského opata ThDr. Jana Nepomuka Rottera, který umožnil po 7 letém bádání a studiu velkého množství historických dokumentů sepsat a vydat roku 1881 W.W. Tomkovy Příběhy kláštera a města Police nad Metují. Zcela unikátní historické dílo, kterým se může pochlubit jen málo měst a které nám závidí.

115 let

Roku 1906, v červenci poprvé zavítal na Policko, na popud pražského profesora Hynka Pášmy (syna ledhujského „krčmáře“ Hynka Pášmy) slavný ilustrátor, akademický malíř Adolf Kašpar. Ubytoval se na Hvězdě, kde byl tehdy hostinským známý a samorostlý tamní myslivec Theodor Pejskar. Na dobové fotografii se to neobešlo s obsluhou a veselou muzikou.

75 let

V roce 1946 na „Den matek“ za slunného květnového dopoledne vyšly polické ženy s kočárky do průvodu ulicemi města. Nalevo roh školy, Čepelkova chalupa a ruina benediktinského domu, později městského chudobince v demolici, na tehdejším Komenského náměstí.

Připravil Vladimír Linhart

PRŮKOPNÍCI VĚDY A TECHNIKY V ČESKÝCH ZEMÍCH – 1. ČÁST

Významní představitelé technické a vědecké inteligence patří, či alespoň by měli patřit, vedle inteligence kulturní vždy a všude k národním pokladům dané země. Technické řešení, vynález, průkopnický čin, vědecký objev. Mnoho práce, léta dřiny, noci strávené v laboratoři, dílně či pracovně. Někdy také náhoda, štěstí. Ale to nechybělo českým lidem, z nichž se mnohým podařilo nesmazatelně se zapsat mezi světové velikány svých oborů. České země představovaly nejprůmyslověji rozvinutou část habsburské říše a díky dalšímu rozvoji po 1. světové válce bylo Československo před další světovou válkou šestou průmyslově nejvyspělejší zemí světa. Byli to vždy jedinci, osobnosti, kdo určoval pokrok lidstva v dějinách. Na jejich myšlence, na nápadu, který zrodil jejich mozek, záleželo.

Často však bylo důležité vynález rychle patentovat, uplatnit jej, vyrobit či prodat. Mnoha našim průkopníkům se to nepodařilo a tak slávu a smetanu v podobě tučných zisků získávali jiní. Mnohdy záleželo na prostředí, na povaze vynálezce, na době, ve které žil, ale i na lidské závisti. Mnozí došli uznání nejdříve v cizině, aby je mohl vlastní národ pochopit a být na ně hrdý. I když je Česko v porovnání s ostatními zeměmi světa poměrně malá země, dokázali naši vědci, inženýři a badatelé objevit principy a vynálezy, které přinesly užitek celému světu. Byli to však jedinci, osobnosti, kdo určoval pokrok v dějinách. Češi mají na svém kontě řadu objevů a vynálezů, které změnily svět.

V seriálu si připomeneme život a činy významných průkopníků vědy a techniky působících v Českých zemích, co vše dokázal český člověk vymyslet.

1. Prokop Diviš
Vynález bleskovodu

Prokop Diviš (vlastním jménem Václav Divíšek) se narodil 26. března 1698 v Helvíkovicích u Žamberka v malé zemědělské usedlosti. Chudý Diviš studoval v letech 1716 - 1719 na jezuitské latinské škole ve Znojmě za podpory premonstrátského kláštera v Louce u Znojma. V Louce později složil řeholní slib a přijal řádové jméno Prokop. Je nutné podotknout, že žil na přelomu 17. a 18. století a jediná cesta ke vzdělání vedla přes církev, neboť hlavní centra učenosti v té době byla v klášterech.

V klášterní škole Prokop Diviš dále studoval filozofii a teologii. V roce 1726 byl vysvěcen na kněze. V letech 1729 - 1735 Prokop Diviš vyučoval v klášterní škole filozofické předměty. V Salzburgu úspěšně obhájil disertační práci a byl v roce 1733 prohlášen doktorem teologie. V roce 1733 se stal podpřevorem kláštera v Louce u Znojma. V letech 1736 - 1741 Diviš spravoval farnost v Příměticích u Znojma. 7. 4. 1741 byl jmenován převorem kláštera v Louce. Od roku 1742 až do své smrti působil na faře v Příměticích.

Prokop Diviš se začal roku 1750 zabývat myšlenkou sestrojit zařízení, které by odnímalo z bouřkových mraků blesky (bleskosvod Diviš pojmenoval pojmem stroj meteorologický). Roku 1754 sestrojil první uzemněný bleskosvod na světě. Byl vztyčen 15. června 1754 na zahradě v Příměticích u Znojma. Celkem 400 uzemněných kovových hrotů na ústřední 42 metrů vysoké nosné tyči mělo za úkol „vysávat“ elektřinu z mračen, a zabránit tak vzniku bouřky. Stožár byl upevněn třemi

řetězy, které byly vodivě připevněny k železným zemnícím kuželům v zemi. Na 10. března 1760 rozezlení obyvatelé Přímětic strhli povětrnostní mašinu svého duchovního pastýře s odůvodněním, že je příčinou velkého sucha. V roce 1761 Diviš umístil další bleskosvod na věž přímětického kostela.

Na nápad hromosvodu nezávisle na sobě prakticky ve stejné době přišli Prokop Diviš a světově uznávaný americký vynálezce Benjamin Franklin. Diviš svůj „meteorologický stroj“, který fungoval jako bleskosvod, sestrojil dříve (1754) než Benjamin Franklin (teoretický koncept 1753, sestrojen 1760). Divišova koncepce byla ovšem odlišná od Franklinovy, jeho bleskosvod byl především uzemněný, a proto fungoval lépe.

Prokop Diviš také studoval vliv elektřiny na živé organizmy. Od roku 1754 se pokoušel také o elektroléčbu revmatizmu a ochrnutí. Diviš byl v kontaktu s mnoha vědci té doby. Dále sestrojil (1753) elektrický strunný nástroj *Denis d'or* (Zlatý Diviš), který byl napájen proudem z leidenských lahví. Nástroj měl 14 klaviatur. Přístroj dokázal napodobit mnoho nástrojů a prý také lidský hlas.

Prokop Diviš zemřel 21. prosince 1765 v Přímětících u Znojma.

2. Josef Ressel
Vynález lodního šroubu

Josef Ressel (29. 6. 1793 – 10. 10. 1857) se narodil 29. 6. 1793 v Chrudimi ve smíšeném manželství, otec byl Němec, mamka Češka. Vystudoval gymnázium v Linci a později i dělostřeleckou školu v Českých Budějovicích. V roce 1812 byl přijat na vídeňskou univerzitu. Studoval medicínu, mechaniku, fyziku a chemii. V roce 1814 v dobách napoleonských válek se na přání rodičů vrátil zpět domů.

V letech 1820 až 1838 vykonával práci lesmistra v Terstu, kde v praxi vyzkoušel svůj největší vynález - lodní šroub. V roce 1839 nastoupil k válečnému námořnictvu, kde vybíral vhodné dřevo pro stavbu lodí. V květnu 1852 byl jmenován námořním lesním intendantem v Benátkách. Vždy jej lákalo i moře, a tak přemýšlel, jak dát lodím sílu a rychlost. Inspirovala ho loď Karolina, kolesový parník. O využití Archimedova šroubu k pohonu plavidel uvažoval už Leonardo da Vinci. Ale praktické využití přinesl až vynález Josefa Ressla. Napadlo ho přidat k parnímu stroji šroub a po mnoha zkouškách se nápad podařilo převést i do praxe. V Terstu se mu smáli. Ressel ale přesto požádal 28. 11. 1826 o rakouský patent. V září 1828 uzavřel s bohatým obchodníkem Ottaviem Fontanou smlouvu o zavedení plavby mezi Monfalconem a Istrií. O rok později měla být loď spuštěna na vodu. Ressel ještě na poslední chvíli šroub přemístil na záď, loď ale nevyplula. Rakušané nedodali parní stroj. Navíc se vynález pokusilo ukrást několik podvodníků. Přesto pokusná loď nazvaná Civetta nakonec přeci jen vyplula na moře vybavena parním strojem, který poháněl Resslův lodní šroub. Stalo se tak 4. srpna 1829. Technická závada na parním stroji, která neměla nic společného s Resslovým vynálezem, způsobila, že další plavby byly zakázány.

Uznání se Ressel dočkal až o mnoho let později. Vynalezl mimo jiné i šroubový lis na víno a olej, parní vyluhování barviv a tříslovin, kuličkové ložisko bez mazání, pneumatickou potrubní poštu a buzolu. Zemřel 10. října 1857 v Lublani.

K odkazu Josefa Ressla se hlásí nejen Češi, ale zejména Rakušané a také Slovinci. Pomník Josefa Ressla byl umístěn už v roce 1863 před budovu Technické Univerzity ve Vídni v parku, který dnes nese Resslovo jméno. Teprve v roce 1924 byl odhalen Resslův pomník v jeho rodné Chrudimi, jeho jméno tady nese gymnázium. Portrét Josefa Ressla a loď poháněná jeho vynálezem jsou hlavním námětem bankovky 500 rakouských šilinků vydané v roce 1965. V roce 1957 byl Josef Ressel námětem československé poštovní známky a v roce 2002 známky vydané slovinskou poštou.

3. Bratranci Veverkové
Vynález ruchadla

Bratranci – rolník František (3. 3. 1799 – 12. 2. 1849) a kovář Václav (13. 4. 1796 – 23. 2. 1849)– Veverkové z Rybitví u Pardubic ve dvacátých letech 19. století vymysleli pluh, který ornici krájel, obracel a zároveň i zkypřoval. Jejich vynález, nazvaný ruchadlo (ruchání = rozrušování, drolení) brzy vešel ve známost. Veverče, jak se mezi místními lidmi ruchadlu bratranců Veverkových říkalo, znamenalo obrat v zemědělském hospodaření a především převrat v orbě. První úspěšný pokus se konal v roce 1827 v Rybitví; v místě dnes stojí malý památník. Ruchadlo se rychle rozšířilo po českých zemích i do okolí především v rámci

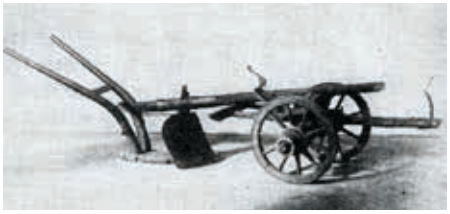

habsburské monarchie a později i po světě.

Bratranci si nenechali svůj vynález patentovat, ani je nenapadlo ho poslat na výstavu v roce 1828 v Praze. Nápad si však překreslil hospodářský úředník Jan Kainz z nedalekých Choltic, poznal jeho hodnotu a spojil se s choltickým kovářem, který pluh vykoval. S majitelem továrny na zemědělské stroje Wessem pak společně prohlásili ruchadlo za „svůj pluh“ a již v roce 1832 ho v Praze vystavili. V 19. století tedy z vynálezu profitovali jiní a uznání autorství se stalo předmětem národnostního boje. Po mnohaletých sporech a jednáních byl sepsán úřední protokol až v lednu 1883 a vynález byl konečně právem připsán bratrancům Veverkovým. V témže roce jim byl odhalen pomník v Pardubicích a na slavnosti promluvil František Ladislav Rieger. Konala se 8. a 9. září v Rybitví a v Pardubicích a byla pojata jako velká národní slavnost, na kterou přijelo asi 30 tisíc návštěvníků. K odhalení pomníku instaloval František Křižík v Pardubicích, jako prvním venkovském městě v Čechách, elektrické osvětlení obloukovými lampami.

4. Příběh první kostky cukru na světě

Ve 40. letech 19. století probíhala v Evropě tzv. průmyslová revoluce. Její působení bylo patrné především na místech, kde stál v čele vzdělaný šlechtic. Takovým byl i Karl Anton Dalberg, majitel panství v Dačicích, v půvabném městě ležícím na Českomoravské vysočině, při horním toku Dyje. Tento muž s chutí podporoval nové projekty a obklopoval se schopnými odborníky. Jedním z nich byl i Jakub Kryštof Rad, rodilý Švýcar, jenž do Dačic přišel z Vídně, aby se stal ředitelem místní rafinerie. Rad byl bezesporu velmi technicky zdatný a ihned po svém nástupu se pustil do modernizace továrny. Za jeho vedení podnik velmi dobře prosperoval a cukrem z Dačic byla zásobována jihozápadní Morava, jižní a východní Čechy a také rakouské pohraničí. *Impuls k největší změně, kterou v rafinerii podnikl, však přišel z velmi nečekaného místa.* Ale jak praví známé rčení, za vším hledej ženu.

Krásná paní, Radova manželka Juliana, se zranila, když odsekávala jednoho letního odpoledne roku 1841 cukr z homole. Přišla za svým manželem s obvazem na ruce a rozezlena: *„Podívej, co se mi stalo. To ty proklaté homole! Příště si můžeme useknout celý prst, buď já nebo některá z tvých dcer. To se opravdu nedá vymyslet něco menšího?!“* Paní Juliana se dále touto událostí nezabývala a brzy na rozhovor zapomněla. Jejího manžela však velmi zaujal. Začal přemýšlet, jaké kousky cukru by měl vyrobit. A tak se zrodil jeho vynález v podobě lisu na kostky cukru. Asi za tři měsíce přišel za manželkou: *„Juliano, mám pro tebe dárek. Něco, co sis už dlouho moc přála“* a ukázal ji bedničku s asi 350 kostkami cukru. *„To je krása,“* zajásala Juliana: *„s těmito drobečky už bude slazení radost.“*

A v čem spočívalo výrobní tajemství? Do 400 čtvercových otvorů obrovské mosazné desky se nasypala cukrová moučka, v lisu se cukr stlačil, kostky se z kovové desky vytlačily na dřevěnou podložku a po dobu 12 hodin probíhalo sušení. Po usušení byly kostky připraveny na balení. Když 23. ledna roku 1843 získal Jakub Kryštof Rad patent na výrobu kostkového cukru, navěky tím dobyl pro Čechy světové prvenství. Od roku 1843 je kostkový cukr běžně v prodeji.

V Dačicích stojí velmi zvláštní pomník, připomíná kostku cukru. Podobný nikde jinde nenajdete. Je to kostka cukru v poněkud „nadživotní“ velikosti . Pomník by si zasloužil i pan ředitel Rad.

Připravil František Janeček

Distanční výuka – ACADEMIA MERCURII v Náchodě

Jak funguje distanční výuka v naší škole?

Již od října 2020 vyučujeme každou vyučovací hodinu online dle skutečného rozvrhu hodin. K výuce používáme Google učebny (Google Meet). Je to platforma, která umožňuje učiteli odeslat žákům různé studijní materiály, vytvářet online testy a hlavně organizovat online hodiny. Na druhou stranu žáci mohou skrz tyto učebny posílat úkoly zpět vyučujícím, připojovat se na online hodiny a také sdílet různé dokumenty se svojí třídou.

Od 2. pololetí jsme začali využívat také individuálních konzultací v budově školy. Tyto konzultace jsou hojně využívány hlavně při výuce odborných předmětů, na které klademe velký důraz. Je důležité, aby žáci rozuměli probíranému učivu a uměli získané teoretické znalosti použít v praxi.

K jaké odbornosti se žáci připravují?

Studijní obor cestovní ruch připravuje žáky pro práci jak v cestovních kancelářích, tak v jakékoliv jiné administrativě s tím, že žáci musí umět veškerou činnost s přesahem do zahraničí. Například počítají zahraniční cestovní příkazy, účtují zahraniční cesty, vyhotovují korespondenci jak v českém, tak v anglickém jazyce, jsou schopni vést pohovor či pracovní schůzku v angličtině či dalším cizím jazyce. Učí se všem běžným administrativním činnostem: vedení pokladní knihy, evidence pošty, faktur, příprava podkladů pro účtárnu, práce na počítači, organizace pracovních schůzek či cest a podobně.

Studijní obor ekonomické lyceum má široký záběr své odbornosti. Připravuje žáky pro nástup na ekonomické úseky firem či podniků s jazykovou vybaveností. Také ale připravuje žáky na další studium na vysoké škole či vyšší odborné škole.

Sportovní management má dvojí zaměření a to sportovní, kde se žáci učí vše o sportu,

sestavení tréninku, měření tělesné zátěže, fyziologii sportovce, somatologii apod. Druhé zaměření je seznamuje s ekonomickým vedením sportovních klubů či organizací, potažmo jakýchkoliv jiných firem či podniků.

Distanční vyučování je v současné době plnohodnotná online výuka s tím, že škola i nadále poskytuje žákům a rodičům zázemí, kam se mohou obrátit o pomoc. Přesto, ale budeme rádi, až budeme mít naše žáky opět ve svých lavicích!

Mgr. Dana Jarolímová, ředitelka školy

ÚSPĚCHY STUDENTŮ GYMNÁZIA BROUMOV

Chemická olympiáda: Zdeněk Hartman vítězí v krajském kole a postupuje do celostátního

Studenti broumovského gymnázia jsou letos velmi úspěšní i v krajské konkurenci

Distanční výuka na broumovském gymnáziu přináší své ovoce. V krajském kole Dějepisné olympiády měla škola hned čtyřnásobné zastoupení, v nižší kategorii se do kraje probojovali Lucie Durdincová, Jana Bartoňová a Matyáš Hartman (všichni kvarta), ve vyšší kategorii se do elitní desítky vešel na 9.místě Josef Cibulka z kvinty. Kvartánka Kateřina Trojtlová zvítězila v krajském kole Matematické olympiády. Vynikajícího úspěchu dosáhl Zdeněk Hartman ze sexty. Vyhrál v krajském kole Chemické olympiády. Zvítězil zcela suverénně i přes to, že soutěžil se staršími studenty, dokonce o dvě kategorie. „ Jsem na svého studenta hrdá, Zdeňkovi budeme držet palce v celostátním kole," říká Markéta Čápová, vyučující chemie.

Krajské kolo Matematické olympiády: Kateřina Trojtlová nejlepší krajskou řešitelkou

Studentka Gymnázia Broumov Kateřina Trojtlová obsadila v kategorii Z9 1.místo v konkurenci 24 studentů z celého kraje.

Pohled na výsledkovou listinu nám udělal velkou radost.

Milan Kulhánek

Základní umělecká škola v Polici nad Metují

oznamuje,

že v měsících **květen** a **červen** probíhá

ZÁPIS

dětí ve věku 5 - 8 let

do přípravného a základního studia hudebního, tanečního a výtvarného oboru

pro školní rok 2021 – 2022

Elektronickou přihlášku vyplňte na webu www.izus.cz.

Dle vývoje epidemiologické situace vás budeme osobně kontaktovat o způsobu přijímacího řízení. Veškeré informace o kritériích přijetí, o možnostech studijních zaměření a telefonické kontakty naleznete na našich webových stránkách **www.zuspolice.cz.**

V případě dalších dotazů ohledně studia neváhejte kontaktovat vedení školy.

Upozorňujeme rodiče, aby případný zájem o studium svých dětí neodkládali na období po prázdninách – úvazky učitelů musí být v té době hotovy a případní opozdilci již nemusí být ke studiu z kapacitních důvodů přijati!

Telefon do kanceláře školy: 491 541 155

Mateřská škola Fučíkova 328 v Polici nad Metují vyhlašuje zápis dětí do Mateřské školy na školní rok 2021 — 2022

Ve školním roce 2021/2022 se bude povinná docházka, kterou stanoví školský zákon týkat dětí narozených 1. 9. 2015 – 31. 8. 2016 a dětí s odkladem školní docházky narozené 1. 9. 2014 – 31. 8. 2015. Předškoláci, kteří do školky zatím nechodí, navštěvují dětskou skupinu nebo jiné zařízení, musí projít zápisem v mateřské škole, která je zapsaná v Rejstříku škol a školských zařízení. Pak mohou nastoupit do MŠ k pravidelné docházce nebo zvolit tzv. individuální vzdělávání a zůstat ve svém původním zařízení. Žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání a informační leták k elektronickému předzápisu do MŠ najdete na webu školy - www.mspolice.cz v dokumentech školy.

Elektronický předzápis:

bude spuštěn od 2. 5. 2021 do 14. 5. 2021 na stránce:

https://elektronickypredzapis.cz/materska-skola/police-nad-metuji

Elektronický předzápis Vám velmi urychlí a usnadní zápis Vašeho dítěte do mateřské školy, ale není povinný.Ještě před termínem řádného zápisu si z pohodlí domova vyplníte elektronickou žádost a tím své dítě „předzapíšete“ do MŠ. Údaje z této žádosti jsou ihned odeslány do účtu MŠ. Vyplněnou žádost vytiskněte a navštivte s ní svého dětského lékaře ohledně potvrzení o očkování dítěte. Zpětně Vám v aplikaci potvrdíme přijetí žádosti a přidělíme registračního číslo.

Vyplněné žádosti do MŠ přijímáme na adrese:

1) **Písemně** na adrese: Mateřská škola Police nad Metují, Fučíkova 328, 549 54 Police nad Metují
2) **Osobně dne 10. 5. 2019 od 8.00 do 14.30 hodin v kanceláři školy**, kde vám bude přiděleno registrační číslo. Na tuto návštěvu se lze zaregistrovat v elektronickém zápise na určitou hodinu.
3) **Emailem**: mspolice@email.cz

Při zápisu do MŠ předloží zákonní zástupci:

1) **Žádost o přijetí dítěte do MŠ**, potvrzenou od lékaře, že dítě je řádně očkováno (Školský zákon § 34 odst. 5 – zvláštní předpis 22, dále pak dle zákona o ochraně veřejného zdraví zákona č. 258/200 Sb. § 50),
2) **občanský průkaz** k ověření totožnosti a bydliště,
3) **kopie rodného listu** dítěte,
4) **rozhodnutí ředitele ZŠ** o odkladu školní docházky (u těch dětí, kde se žádá o odklad školní docházky), a vyjádření poradenského zařízení k posouzení školní zralosti dítěte,
5) **oznámení o individuálním vzdělávání**

Výsledky přijímacího řízení (dle registračních čísel) budou zveřejněny do 30 dnů ode dne ukončení zápisu na www.mspolice.cz a na vstupních dveřích MŠ, ve složitějších případech do 60 dnů.

Kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání:

Podle § 34 Školského zákona se přijímají děti zpravidla ve věku 3-6 let. O přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o zkušebním pobytu dítěte v mateřské škole rozhoduje vždy ředitelka mateřské školy.

Kritéria pro přijetí dětí:

1. **děti s povinným předškolním vzděláváním** – zapsány budou děti, které dovrší šest let věku v období 1. 9. 2020 do 31. 8.2021 a děti, kterým byl schválen odklad školní docházky
2. **děti podle věku od nejstarších po nejmladší do výše povoleného počtu dětí**, uvedeného ve školním rejstříku
3. **přednostně budou přijaty děti s trvalým pobytem v Polici nad Metují**

Podrobné informace získáte na telefonu 491 541 116 nebo 733 539 979 u p. ředitelky Dany Balákové, popř. na emailu: mspolice@email.cz

Přijde jaro, přijde?

Neodvažujeme se odhadnout, jaké bude počasí, až dostanete do ruky toto květnové číslo Polického měsíčníku. Nakonec těch nejistot je víc a my jsme nuceni si zvykat. Pokud jde o počasí, je přece jenom hodně pravděpodobné, že se oteplí, aspoň občas zasvitne slunko a my trochu pookřejeme. Ne nadarmo se říká: „každá babička stará je veselejší z jara“.

Veselo není zahrádkářům, když ještě teď musí hlídat noční teploty a podle potřeby přikrývat na noc záhony fóliemi, aby rostlinky nezmrzly. A kytičkám se také moc nechce, navíc se bez sluníčka nemohou předvést v plné kráse. I zpěv ptáků je takový „řídký“, žádné spontánní projevy a koncerty, člověk je rád, když něco zaslechne. Pokud sledujete dění na internetu, stali se letošním fenoménem čápi na komíně v Bohuslavicích u Trutnova. Snůšku třetího vajíčka sledovalo v noci 900 lidí. Takže i jarní zábava je virtuální, jak se stává virtuální celý svět kolem nás.

Tu bychom si měli dávat pozor aspoň my starší, abychom vždy rozlišili virtuální svět od skutečnosti a možná na to občas upozornili naše děti a vnuky. Zahrádky, zpěv ptáků nebo počasí jsou skutečné, avšak nepřestaňme toužit po skutečném setkávání, popovídání, neopomeňme využít každou příležitost ke sdílení svých pocitů zejména těch hezkých a inspirujících. A raději víc než dosud. Máme novou zkušenost, kterou jsme dříve nezažili: jaké to je, když nám možnost být spolu vezmou.

Proto se budeme těšit, že se snad ještě do prázdnin v úterý 15. června sejdeme na Ostaši u Malíků, možná již 18. května na oslavě jubilantů v Pellyho domech. Přijdeme určitě všichni.

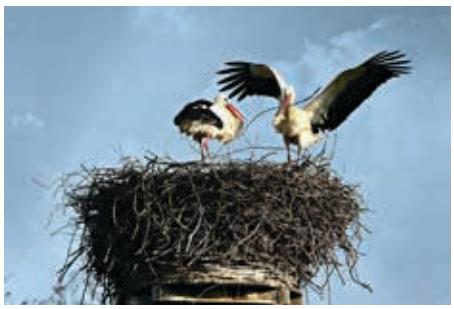

Je takový řetězec věcí, které pro sebe můžeme udělat. Mít se rádi, dělat si radost, nezapomínat na pohyb. Pokud jste to přes zimu zanedbávali, je příležitost všechno napravit. Hýbat se nejdřív zvolna, kolem domu a pak čím dál delší procházky. Den se prodlužuje, snad bude též stále tepleji.

Nakonec jeden tip, když bude třeba padat sníh. Každý pátek běží zde https://huranavylet.cz/tv/ celodenní vysílání nekomerční internetové televize pro seniory, „kteří se v těchto časech cítí osamělí nebo znudění“, jak píší v nabídce. K dispozici jsou všechny dosud odvysílané díly a je tam možno vidět řadu zajímavostí. A pokud se stále internetu vyhýbáte, je to další příležitost. Přesun našeho života do virtuálního online světa je skutečností a kdo ví, co bude na podzim a v zimě. Máte čas s pomocí dětí nebo vnoučat obsluhu počítače přes léto zvládnout.

Výbor Klubu seniorů Ostaš

Informace z Oblastní nemocnice Náchod, a. s.

Vážení spoluobčané,

v nemocnici máme za sebou již více půl roku velmi intenzivní práce. Za těch celých velmi dlouhých sedm měsíců jsem nikdy neměl takový pocit naděje, že se situace výrazně lepší a navíc, že zlepšení bude stabilní, jako v uplynulém měsíci. Vývoj epidemie od Velikonoc tomu však nahrává. Jsme významně promoření, očkujeme…

Po Velikonocích jsme v Náchodě odstartovali pozvolný návrat k dřívějším pořádkům. Po uzavření covidové ortopedie jsme mohli zavřít také jednu covidovou stanici na rehabilitaci. V polovině dubna následovalo uzavření naší největší covidové stanice - třicetilůžková chirurgie. Chystáme se významně snížit počet intenzivních covidových lůžek.

Uzavřené covidové stanice před jejich vrácením původnímu účelu dezinfikujeme, opravujeme a malujeme.

Povelikonoční úterý 6. dubna se do historie náchodské nemocnice zapsalo jako den, kdy v nově vystavěných pavilonech začalo fungovat první lůžkové oddělení - ortopedie. K ní se již přidala chirurgie společně s chirurgickými sály a sterilizací a bylo zprovozněno také šest z celkových čtrnácti lůžek na nové centrální JIP chirurgických oborů. Pokud to covidová situace dovolí, v květnu by se mělo do pavilonu „K“ přestěhovat ARO (necovidové), čímž by se výrazně ulevilo interní JIP, a rozběhnout by se měl také provoz centrálního dospávání. Na přelomu května a června by mohlo přijít na řadu stěhování gynekologicko-porodnického a dětského oddělení z horního areálu. Rádi bychom tedy byli do letních prázdnin v novém.

1. dubna nabylo právní moci stavební povolení na výstavbu parkovacího domu a rekonstrukci parkovišť v dolním areálu náchodské nemocnice. Obzvláště po přestěhování gynekologie, porodnice a dětského oddělení výrazně naroste tlak na počet parkovacích míst. Navíc se rozběhla rekonstrukce ulice Purkyňova, což situaci také neprospívá. Krajský úřad se proto snaží o výběr dodavatele parkovišť a jejich realizaci co nejdříve.

Těžko bychom si mohli namlouvat, že nejsme vyčerpaní a unavení z probíhající epidemie, která se určitým způsobem dotýká každého z nás. Všichni se těšíme a vyhlížíme návrat k původním pořádkům. Jarní slunce, stěhování v Náchodě a rekonstrukce v Broumově nám pomáhají zlepšovat náladu a dodávají energii k další a další práci. Období stěhování, rekonstrukcí a oprav je náročné, ale trochu jinak. Společně budeme postupně hledat cesty k obnovení všech provozů, včetně veškeré operativy. Přejeme Vám pěkné jarní dny!

Za všechny zdravotníky

Jan Mach, ředitel

Přípravy nové marketingové strategie Kladského pomezí míří do finále

V úterý 2. března 2021 proběhlo druhé a zároveň poslední veřejné projednávání nové marketingové strategie turistické oblasti Kladské pomezí na období 2021-2025, ze kterého již vyplynuly konkrétní výstupy, jakým směrem by se měl rozvoj cestovního ruchu v destinaci v následujících pěti letech ubírat.

Jedním z nejvýraznějších krajinných prvků Kladského pomezí je vodní nádrž Rozkoš, která se stane ústředním motivem pro snadnou identifikaci našeho regionu. Právě „R/rozkoš" by se měla stát inspirací i pro nové logo a slogan oblasti. Ty by měly na zákazníka působit prostřednictvím pocitů a emocí, což přispěje k jejich snadnému zapamatování a tím i posílení značky Kladské pomezí.

Nora Dolanská, zpracovatelka strategie a zkušená manažerka v oblasti cestovního ruchu, upozorňuje, že cestovní ruch projde v reakci na současnou situaci zásadní proměnou a dodává: *„Z mého pohledu je Kladské pomezí zajímavým, ale dosud neobjeveným turistických regionem s velkým potenciálem."*. I proto je jedním z hlavních cílů strategie propagace Kladského pomezí jakožto neobjeveného regionu s čistou a neposkvrněnou přírodou, který je ideálním místem pro putování, pobyty v přírodě či ozdravné pobyty. To vše bude propojeno stěžejním tématem vody, vycházejícím z motivu „R/rozkoše". Další témata regionu, jako jsou osobnosti, vojenská historie či architektura, budou sloužit především k tomu, aby byla zajištěna dostatečně široká nabídka, která přiměje návštěvníky k prodloužení pobytu či jejich návratu v budoucnosti. Za účelem přilákání zahraniční klientely je potřeba rozvíjet i další specifická témata.

Naprosto zásadní změnou by měla být prezentace Kladského pomezí společně s „highlighty" v jeho okolí, které se nachází v bezprostřední blízkosti, ale již mimo vytyčené území destinace. Díky této spolupráci vznikne daleko širší nabídka s novými tematickými okruhy a větším potenciálem. Nastat by měl i výrazný posun ve způsobu komunikace se zákazníky prostřednictvím internetu. Velmi důležitá je možnost zpětné vazby a interakce nejen na sociálních sítích, ale také na webových stránkách. Právě tato dvě média by se měla stát hlavními komunikačními nástroji. Podstatnou roli bude hrát také přesné zacílení marketingu na konkrétní věkové, sociální a zájmové skupiny.

Ve spolupráci se zástupci samospráv by se destinační společnost měla zaměřit na řešení neuralgických bodů regionu, mezi které patří především problematická doprava a chybějící označení území pomocí adekvátního dopravního značení.

S pozdravem a přáním pěkných dní

Bc. Markéta Tomanová

ALZHEIMER HOME ve Svobodě nad Úpou má volná lůžka

Nabízí možnost krátkodobých i dlouhodobých pobytů

Mimořádná cena za lůžko je aktuálně 380 Kč/den a je časově omezená.

Pokud Vás naše nabídka zaujala, pak přihlášení budoucího klienta lze provést vyplněním žádosti o přijetí a současně k ní je potřeba přiložit lékařskou zprávu. Žádost obdržíte na Sociálním odboru MěÚ v Polici nad Metují u paní Mgr. Olgy Landové.

ALZHEIMER HOME představuje unikátní projekt propojení špičkových zdravotních a sociálních služeb v rámci péče o nemocné s Alzheimerovou chorobou, stařeckou demencí a dalšími typy demencí, včetně demence nasedající na Parkinsonovu chorobu a dalších stavů vyvolaných onemocněními centrální nervové soustavy. Naše zařízení jsou určena klientům, kteří potřebují 24 hodin denně, 365 dní v roce pomoc jiné osoby. Naše služby jsou poskytovány v komfortních, bezpečných a na nejvyšší možné úrovni personálně i technicky vybavených pobytových zařízeních sociálních služeb – domovech se zvláštním režimem.

Přímo v místě jsou našim klientům poskytovány kvalitní zdravotní služby pokrývající základní odbornosti, které pomohou optimálně diagnostikovat a léčit všechny běžné zdravotní problémy. Klientům je k dispozici tým všeobecných praktických lékařů. Našimi spolupracovníky jsou dále špičkoví odborníci v oborech psychiatrie a neurologie, zkušení internisté a kardiologové, diabetologové a další ambulantní specialisté. Samozřejmostí je tým fyzioterapeutů a nutriční specialista. Našim klientům zajišťujeme okamžité vyšetření a ambulantní ošetření bez čekání. V případě nutnosti ošetření mimo naše zařízení zajistíme transport s doprovodem. Máme propracovaný systém lékařských vizit a pravidelných preventivních kontrol zdravotního stavu našich klientů. Díky tomu jsme schopni zachytit každou jeho změnu a bezprostředně upravit léčebný, ošetřovatelský a stravovací režim. Veškerá naše zařízení jsou vybavena nejmodernější zdravotnickou technikou.

Aktuálně v České republice provozujeme 10 zařízení v pěti krajích s celkovou kapacitou přesahující 800 lůžek. Jsme předním poskytovatelem tohoto druhu péče v Praze a okolí a jedním ze třech největších poskytovatelů v České republice. Jsme zapsaným ústavem, neziskovou organizací založenou a zřízenou soukromými subjekty. Více informací na www.alzheimerhome.cz.

Iva Rejlová, ředitelka zařízení
tel: 725 873 497
email: iva.rejlova@alzheimerhome.cz

Lepší technika pro podnikaní nebo zázemí pro spolky díky MAS

Olepovačka pro truhlářství, bagr usnadňující zemní práce, lesnický naviják nebo promítací technika pro spolek ve vaší obci. Všechny tyto projekty mají jednu věc společnou – finanční prostředky pro vaše nápady tohoto rázu může zprostředkovat MAS Stolové hory. Až do 27. května máte možnost podat projekt do výzvy, která je zaměřena na podporu zemědělců, podnikatelů nebo na pořízení lesnické techniky pro majitele lesů. Druhá část výzvy je nově vyčleněna na rozvoj spolků, základních a mateřských škol a knihoven. Projekty lze podpořit více než třemi miliony korun.

Pro zemědělce už zbývá posledních 200 tisíc korun, které je možné využít na investice do staveb, strojů nebo technologií v živočišné i rostlinné výrobě. Pro podnikatele je připravena částka přesahující milion korun, kterou lze využít na širokou škálu oblastí od instalatérství přes potravinářství nebo velkoobchod a maloobchod až po pohostinství, administrativní činnosti nebo opravy motorových vozidel. Majitelé lesů mohou využít více než půl milionu korun například na pořízení strojů na těžbu dřeva nebo jeho pořez.

Rozvoj regionu však netvoří jen podnikatelé, ale také aktivní lidé, kterých je okolo nás naštěstí stále dostatek. Jsou to oni, kdo vedou místní sokol nebo skauty, pořádají kulturní akce s dlouhou tradicí nebo prostě jen zapůjčí potřebou techniku nebo vybavení. MAS může pomoci zlepšit zázemí takových spolků a organizací. Projekty opět musí být investičního zaměření v minimální částce 50 tisíc. A co konkrétně lze díky této dotaci uskutečnit? Rekonstruovat kulturní domy, společenské a divadelní sály, klubovny, sokolovny nebo knihovny, nakoupit techniku a zařízení do těchto prostor.

V případě zájmu se ozvěte Mirce Soldánové na e-mail: soldanova@mas-stolovehory.cz, podrobnější informace naleznete na www.mas-stolovehory.cz.

Mgr. Mirka Soldánová
projektová manažerka

Denní stacionář má dveře otevřené

Denní stacionář v Červeném Kostelci přijímá nové klienty. Služba Oblastní charity Červený Kostelec otevřená v létě roku 2020 je určená klientům, kteří jsou odkázáni na péči druhých a nemají zajištěnou potřebnou péči během dne, kdy jsou jejich blízcí v zaměstnání. Připravujeme individuální i skupinové činnosti dle přání klienta a našich možností, v případě zájmu zajistíme stravu a potřebný odpočinek.

Cílem Denního stacionáře je stát se místem setkávání a aktivit pro své klienty - věříme, že obzvlášť v dnešní době omezených kontaktů je možnost blízkosti k dalším lidem velice důležitá.

Denní stacionář není lůžkovým zařízením, provozní doba je každý všední den od 7:00 do 15:30. Po této době se klienti vrací domů, nejsou tedy odloučeni od svých nejbližších. Naši službu na základě individuálního plánu přizpůsobujeme potřebám a přáním klientů – v naší nabídce jsou individuální i skupinové aktivity, které před přijetím vzájemně projednáváme. Poskytujeme také dopravu do stacionáře i z něj.

Důležitá je pro nás pochopitelně i otázka bezpečnosti našich klientů a personálu. V prostředí stacionáře se nachází dvě germicidní lampy, které neustále po dobu pobytu klientů čistí vzduch. V čase, kdy klienti jsou mimo naše zařízení, (převážně v nočních hodinách) využíváme ozonového zářiče, který nejen, že čistí vzduch, ale také ničí bakterie a viry. Dále bylo zakoupeno zařízení, které do prostoru denního stacionáře rozprašuje (díky mobilnímu kompresoru) pod tlakem dezinfekci. Obdobné zařízení, ale podstatně menších rozměrů používáme pro dezinfekci auta, kterým svážíme klienty do denního stacionáře. Samozřejmostí je větší důraz na běžný denní úklid, kdy dezinfikujeme předměty denní potřeby a místa častého pohybu klientů ve větší frekvenci, než tomu bylo v době před kovidem. Personál v přímé péči je již

ze ¾ očkovaný a případným klientům, mají-li možnost, taktéž očkování doporučujeme. Zaměstnanci, kteří nemohli být očkováni, jsou pravidelně testováni antigenními testy. Tím chráníme nejen sebe, ale hlavně naše klienty. Bezpečí nás všech je pro nás na prvním místě.

Bližší informace naleznete na našich stránkách: stacionar.ochck.cz

Richard Bergmann, vedoucí denních a terénních sociálních služeb

Příměstské tábory na Háčku

Registrace na příměstské tábory na Háčku v Červeném Kostelci je otevřená. Stačí si vybrat z nabídky zajímavých témat a telefonicky své děti přihlásit. Přihlašování je možné v pracovní dny od 8.30 do 14.30 na telefonním čísle 731 682 229.

Cena: 1.200 Kč/dítě/turnus; splatnost: 14. 6. 2021 (částka je nevratná)

Další podrobnosti a dokumenty naleznete na stránkách Háčka: hacko.ochck.cz

Soupis turnusů a témata táborů:

12. - 16. 7. 2021 - Strážci Galaxie
Zajímá tě vesmír a věci kolem něj? Máš rád/a dobrodružství? Tak neváhej a vydej se s námi pomoci našim hrdinům zachránit galaxii! Během této sci-fi akce ale nebude nouze i o legraci!

19. - 23. 7. 2021
Cesta Kolem světa za 80 dní
Musíme navštívit všechny kouty světa, ale pozor, máme na to pouze 80 dní, jinak prohrajeme sázku a přijdeme o všechno své jmění. Máme podporu od běžných lidí, ovšem někteří lidé se budou snažit, aby naše cesta nedopadla podle našeho očekávání. Musíme překročit hranice Evropy, dostat se do Indie, následně do záhadného Honkongu a přes zázračnou Ameriku opět zpět na start do Evropy. Během cesty nás čeká spoustu her a úkolů, abysme se dostali do dalšího světadílu. Připravte se na cestu plnou zábavy, vynalézavosti a nečekaných překážek.

9. - 13. 8. 2021
Záhada hory Popocatépetl
Víte, kdo to byli Aztékové? A co to je Popocatépetl? A jak spolu tato dvě slova souvisí? Vydej se spolu s námi po stopách příběhu aztécké princezny Iztaccíhuatl a bojovníka Popocatépetla a jejich velké, leč tragické lásky. A třeba se dozvíš něco víc.

16. - 20. 8. 2021
Hurá do pravěku
Kostelecké Háčko se nám na týden promění v pravěkou jeskyni. Pojďme společně pátrat po tajemných nápisech z pravěku. Budeme lovit zvěř a sbírat plodiny nejen na čaj. Čeká nás dobrodružství, hry v přírodě, sportovní klání. Setkáme se i s pračlověkem? Dinosaurem? Ulovíme mamuta? Vydejte se s námi vstříc pravěkým přátelům a zažijte dobrodružství, na která jen tak nezapomenete

23. - 27. 8. 2021
Zlatá horečka na Aljašce
Nabídka, která se nedá odmítnout!!! Vezměte všechny svoje našetřené peníze a pojďte zbohatnout. Chcete zbohatnout více než ostatní? Prodejte svůj dům nebo auto a kupte si lepší výbavu, ať máte náskok. Úkoly jsou jednoduché. Dostaňte se do největšího státu USA, tedy na Aljašku, a nakupte vybavení. Na dražbě sežeňte dobrý pozemek a začněte rýžovat ZLATO. Nebude to jednoduché, ale výsledek je zaručený.

Dasha Quartet

Známá a úspěšná muzikálová zpěvačka Dasha, která vystupovala na mnoha významných českých hudebních scénách, vystoupí se svým doprovodem v Divadle J. K. Tyla ve středu 2. 6. 2021 na slavnostním koncertu, která bude uspořádán na podporu lůžkového a mobilního hospice Anežky České. Předprodej vstupenek již je zahájen: www.mksck.cz

Rok s Covidem v Hospici Anežky České

Když se na jaře loňského roku objevili první nakažení novým virem SARS covid-19, netušili jsme, jak silného a vytrvalého protivníka máme před sebou. Jarní vlna onemocnění v první polovině roku 2020 proběhla v našem hospici poměrně klidně. Na pokyn vedení jsme vypracovali hygienicko-epidemiologické plány, promýšleli nejrůznější scénáře, objednali potřebné ochranné pomůcky, učili se oblékat ochranné obleky, roušky se staly nedílnou součástí naší pracovní doby, ale žádný klient ani nikdo z personálu k naší radosti neonemocněl. Prožili jsme poměrně poklidné léto a možná trochu doufali, že vše již odeznělo.

A pak přišel podzim. Situace se začala zhoršovat po celém světě, vše jsme sledovali s profesionálním zájmem, diskutovali o nejrůznějších způsobech řešení. V druhé polovině října jsme poměrně náhodně objevili prvního pozitivního pacienta, kterého jsme nahlásili na Krajskou hygienickou stanici a pak už vše dostalo rychlý spád. První testy potvrdily nemoc u 4 klientů, ale bohužel i u 14 zaměstnanců, což bylo opravdu hodně. Klienty jsme soustředili na uzavřené oddělení a oprášili připravené plány z jara. Bohužel až praxe ukázala řadu úskalí, věci zkrátka jinak fungují na papíře a jinak ve skutečnosti. Nejhorší byl akutní nedostatek personálu, směny se nám

podařilo zachovat jen díky zodpovědnému a obětavému přístupu všech, kteří zůstali zdraví. Pravidelné týdenní testování přineslo nové nemocné mezi klienty i mezi personálem. Nejhorší období trvalo 6 týdnů. Péče o naše pacienty byla najednou jiná. Jsme zvyklí na blízký kontakt s nemocným i s jeho rodinou. Najednou mezi námi stály nezvyklé bariéry - roušky, rukavice, bílé ochranné obleky, péče mnohdy omezená na nejnutnější úkony, zákaz návštěv. Tváří v tvář konkrétním případům nám bylo smutno. Celá situace se počátkem prosince začala uklidňovat. Vánoční svátky jsme prožili poměrně v klidu. Situace se začala opět zhoršovat asi v polovině ledna. Onemocněl postupně téměř celý zbytek personálu, pacienty covid pozitivní jsme přijímali i plánovaně, abychom ulevili nemocnicím v Náchodě a Trutnově. Ale to už jsme uměli s „covidem“ zacházet a vše fungovalo díky našim zkušenostem perfektně.

Závěrem se patří poděkovat personálu,

který byl mnohdy ve velkém psychickém tlaku nejen v zaměstnání, ale i starostí o své nejbližší - maminky řešily zavřené školky, distanční školní výuku svých dětí, přijímací zkoušky, maturity. I našim zaměstnancům onemocněli a bohužel odešli Ti nejbližší, dobří přátelé, známí, kamarádi.

Díky patří i studentkám zdravotnických oborů, které pomáhaly ochotně, s nadšením a radostí.

Všichni zasluhují ocenění za profesionální, hluboce důstojný, lidský a obětavý přístup ke všem potřebným.

Svatá Anežko, děkujeme za ochranu a pomoc!

Kateřina Dostálová,
staniční sestra Hospice Anežky České

Astronomický klub Police nad Metují

OBLOHA V KVĚTNU

V květnu nastanou dobré podmínky k pozorování planety Merkur. Na začátku měsíce uvidíme planetu po západu Slunce nízko nad severozápadním obzorem. Vpravo pod Merkurem uvidíme také Venuši, která bude podstatně jasnější než Merkur. Vlevo nad Merkurem pak spatříme hvězdokupu Plejády v souhvězdí Býka.

13. května večer nastane konjunkce Merkura s úzkým srpkem Měsíce.

Do 17. května jasnost Merkura poklesne a planeta bude zapadat 2 hodiny po západu Slunce.

25. května večer nastane konjunkce Merkura s Venuší.

K pozorování Merkura nízko nad obzorem nám velmi dobře poslouží malý turistický triedr (dalekohled „na obě oči“).

Na ranní obloze v květnu můžeme pozorovat planety Jupiter a Saturn. K jejich vyhledáni nepotřebujeme žádný dalekohled. Meně jasný Saturn se nachází v souhvězdí Kozoroha. Jasnější Jupiter svítí nalevo od Saturna v souhvězdí Vodnáře. Malý astronomický dalekohled na stojanu ukáže u Jupitera 4 jasné měsíce a u Saturna nápadný prstenec.

5. května můžeme na ranní obloze pozorovat konjunkci Jupitera s Měsícem a 31. května konjunkci Saturna s Měsícem.

Pohledy do vesmíru

SLUNCE 20. května ve 20 hodin 37 minut SELČ vstupuje do znamení Blíženců, v květnu se den prodlouží o 1 hodinu a 21 min,

MĚSÍC 3. v poslední čtvrti, 11. v novu, 19. v první čtvrti, 26. v úplňku,

MERKUR večer nad severozápadním obzorem, 25. května v těsné blízkosti Venuše,

VENUŠE večer nad severozápadním obzorem,

MARS večer vysoko nad západním obzorem v souhvězdí Blíženců,

JUPITER ráno nad jihovýchodním obzorem v souhvězdí Vodnáře,

SATURN ráno nad jihovýchodním obzorem v souhvězdí Kozoroha,

URAN není pozorovatelný,

NEPTUN není pozorovatelný,

Karel VACEK, Astronomický klub Police

Z VAŠICH PŘÍSPĚVKŮ

Květen – měsíc lásky

Byl pozdní večer – první máj – večerní máj – byl lásky čas

K. H. Mácha (1836)

Už od 13. století je měsíc květen spojován s lidovými oslavami a je považován za měsíc lásky. Díky básničce od K. H. Máchy, kterou jsme se učili recitovat už na základní škole, o spojení jara a lásky nepochybujeme. LÁSKA - není jen slovo na pouhých 5 písmenek. Láska má mnoho podob: je mateřská, otcovská, dítěte ke svým rodičům, k partnerům, láska k přírodě, ke zvířatům, k jídlu..... Každou z nich jsme ve svých životech a v různé intenzitě prožili nebo prožíváme. Lásku dokážeme popsat tisíci přívlastky: je nádherná, spalující, vášnivá, romantická, něžná, ale také zraňující, sobecká, neopětovaná, či může i bolet. Čeká nás krásný měsíc - měsíc lásky, rozkvětu, barvy a slunce. Na První máj se také líbají zamilované páry pod rozkvetlým stromem. Podle etnografky Kláry Posekané se nejedná o starý zvyk, mohl vzniknout okolo počátku 20. století a pravděpodobně v městském prostředí, snad v souvislosti s Karlem Hynkem Máchou a Petřínem. Zamilované dvojice se v tento den schází u Máchovy sochy v Petřínských sadech v Praze. Tradice praví, že žena políbená na prvního máje pod rozkvetlým stromem po celý příští rok „neuschne“. Za vhodný strom bývá nejčastěji považována třešeň, višeň, jabloň či bříza.

Pro zajímavost ještě dodejme, že název měsíce květen existuje necelých dvě stě let. „Květnem“ obohatil češtinu filolog a překladatel Josef Jungmann v roce 1805. V češtině se do té doby používal název máj, který jako jediné označení ze všech měsíců v roce nemělo slovanský původ. Nový název postupně z češtiny vytěsnil starý. V mnoha evropských jazycích je název měsíce (anglicky *May*, německy *Mai*, slovensky *Máj*) odvozen od latinského *Maius*, což bylo pojmenování podle mytologické bohyně Maia, manželky boha Vulkána.

Astrologicky je Slunce asi první dvě třetiny května ve znamení Býka a zbytek měsíce ve znamení Blíženců. V astronomických termínech začíná v souhvězdí Berana a končí v souhvězdí Býka. Během května se na severní polokouli prodlužuje délka dne. Na území České republiky, přesněji na průsečíku 50. rovnoběžky a 15. poledníku, je první květnový den dlouhý okolo 14 hodin a 43 minut. Slunce vychází přibližně v 5.36 a zapadá ve 20.19 hodin středoevropského letního času. Poslední den v květnu je delší o hodinu a 19 minut. Slunce vychází okolo 4.57 a zapadá ve 20.59 hodin.

Připravil František Janeček

Minulost, přítomnost a budoucnost

V Bhagavad-gitě Nejvyšší Pán řekl, že On i ostatní živé bytosti existovali v minulosti, existují v přítomnosti a budou i nadále existovat v budoucnosti. Jak Nejvyšší Osobnost Božství, tak obyčejné živé bytosti, mají svoji minulost, přítomnost a budoucnost neustále. Pán i živé bytosti jsou věční a vnímaví, ale rozdíl spočívá v tom, že Pán je neomezený, zatímco živé bytosti jsou omezené. Nejvyšší Osobnost Božství je stvořitelem všeho, a přestože živé bytosti nejsou stvořeny, ale existují s Pánem věčně, jejich těla jsou stvořena, zatímco tělo Nejvyššího Pána není nikdy stvořeno. Nejvyšší pán a Jeho tělo se od sebe neliší, ale podmíněná duše se od svého těla liší, přestože i ona je věčná.

Ze Šrímad Bhagavatomu opsala

M. Jandová

Jarní dubnové postřehy

Přichází k nám jaro pomalu a polehoučku, trochu prší, trochu chumelí a mrzne a je bláznivé jako ten COVID, který se nás drží a drží a slušnost mi nedovolí vyjádřit to jadrněji! No holt, přišel z Východu, to bývá většinou na delší časy, ale musíme se naučit s ním žít, to nás zocelí.

Vzpomínám v tomto čase na pana učitele Petra, jak přicházel do třídy (dnes je v budově ZUŠ), pod paží má housličky a my jsme si zpívali – „Apríl, apríl ve tvář mi naplil, utíkám z ulice jak zmoklá slepice, apríl, apríl…. snad to byla skladba od Petra Křičky, ale v tom mě už paměť nechce sloužit. Na ty časy „hudebky“ vzpomínám ráda. Pan učitel stál nade mnou, načapal mě při četbě nevázané knížky, vzal ji do ruky a káravě, ale mile s porozuměním se na mne podíval a řekl: „ta knížka ležela na půdě u babičky, viď, je cejtit kočičinou, já mám doma v Suchodole taky takové.“ Tak tomu se říká asociace dávných představ – ach, to byly časy školních bezstarostných let. Ale proč zrovna teď na ty doby dětství myslím, mě nenapadá!

Nyní máme časy jiné, plné „překvápek“, za kterými stojí ten koronavirus, který se tu prohání už přes jeden rok. Jednou se můžeme scházet i v počtu deseti dvaceti osob, ale vzápětí nám nový pan ministr zdravotnictví, už čtvrtý za krátkou dobu, oznamuje, že stav zůstává stejný, společnost mohou tvořit jen dvě osoby. Říká se, že nové koště dobře mete, ale při tak často opakovaných a náhlých změnách ministrů zdravotnictví to asi platit nebude. Jdeme dál, ale naše, vlastně mé duševní zdraví, při tom, když nemůžeme normálně žít a sdružovat se, zvláště, když nám společnost tvoří jen četba, televize, rozhlas a sem tam úklid a klábosení na chodbě, nemůže dlouho vydržet. Je to holt „na palici“. Škoda, že neumím hrát na nějaký hudební nástroj. Zpestřila bych si vlastní muzikou denní program. Pokoušel se mne naučit hře na housle pan Podroužek, Pán bůh mu dej lehké odpočinutí, místní švec, který bydlel na Záměstí, blízko mé babičky. Nějak se mu to nepovedlo, ani jsem se mu nedivila, sám se hraním a mou výukou trápil!

A teď přichází podpásovky, které mně vadí a pochází od našeho hradního pána. Vážím si všech povolání od duševních či rukou i hlavou dělajících, všichni se snažíme, ale někdy jsou snahy přece jen marné a leccos se nepovede. Aby však někdo přirovnával, např. novináře k té nejhorší sortě zvířat, to je nejen neuctivé, ale záměrně zlé. Slyšeli jsme to nechtěně při televizním přenosu ke jmenování nového ministra zdravotnictví. Tomu ta neuctivá poznámka nepatřila, ale náležela těm, kteří měli o této události informovat veřejnost. Bojím se, aby neplatilo obecně rčení, jaký pán, takový krám. Nevím, proč mě napadají takové nepatřičné myšlenky, telefonuji si s kamarády a kamarádkami a utěšujeme se, že bude určitě lépe, ale kdy? Tak si držme palce a našlápněme optimismus!

Jarca Seidelová

MÁJOVÉ MATEMATICKÉ REKREACE - hry s čísly a číslicemi

Pomocí určitých číslic zapište daná čísla.

Řešte samostatně bez nahlížení do výsledků na straně 33; tam se podívejte pro kontrolu až budete mít úlohy vyřešeny. Přeji mnoho úspěchů.

1. úloha
Číslo 15 napište jako součet pěti čísel zapsaných samými jedničkami.
2. úloha
Napište číslo 20 pěti devítkami.
3. úloha
Napište číslo 100 pěti jedničkami.
4. úloha
Zapište číslo 100 pěti pětkami.
5. úloha
Napište pěti devítkami číslo 1 000.
6. úloha
Zapište číslo 1 000 sedmi devítkami.
7. úloha
Číslo 37 vyjádřete pomocí pěti trojek.
8. úloha
Číslo 100 napište pomocí šesti stejných číslic
9. úloha
Číslo 20 napište pomocí čtyř devítek.
10. úloha
Číslo 55 napište pomocí pěti čtyřek.

Připravil František Janeček

Třídění komunálního odpadu

Jasně si vybavuju den, kdy mně můj malý synovec začal vypravovat, jakou barvu má který kontejner a co se do něj vyhazuje. Evidentně ho to hodně bavilo. Koneckonců spoustu dětí fascinují popeláři a vše s tím spojené a kupodivu se tohle „zakoukání“ netýká jen kluků. Na těch popelářích, vlajících na stupačce na konci svozového vozu, prostě něco je.

No, i když… třeba před Muzeem stála modrá popelnice na papír asi tři týdny, než ji po mé intervenci konečně vyvezli. Podle plánů a vizí mnoha měst v ČR se začnou chodníky kolem domů postupně měnit v místa s připravenými popelnicemi na tříděný odpad. Bude to pestrobarevné, a dokonce v přidané hodnotě to zajistí větší bezpečnost chodců, když bude silnice od chodníku oddělena řadou popelnic. Pěkně seřazených vedle sebe: žlutá, zelená, modrá, červená a černá – žlutá, zelená… to, že se na chodník už nevejde maminka s kočárkem s přimhouřením očí přejdeme. Z veřejného prostoru zmizí ne zrovna estetická kontejnerová stání. Vivat města vystavených popelnic!

Ale zpět k našemu třídění odpadu.

Doma máme celkem čtveřici odpadkových košů a třídíme & třídíme. Samozřejmě přišla chvíle, kdy se Samuel poprvé zeptal, proč něco vyhazujeme tam a něco jinam. A protože jsem už přestal být pouze strýčkem, je na mně, abych mu to vysvětlil. Teď už zná barvy, ale pořád se ještě trochu nejistě u odpaďáků doma zastaví a ptá se nás, jestli tu kterou věc chce vyhodit do toho správného koše.

A jednou za čas se domácí odpadkové koše a košíky naplní a pak je potřeba je vzít a odnést do kontejneru. Dokážu si představit, že téměř ve všech rodinách to vypadá tak, že někdo prostě vezme ten pytel s odpadem a cestou do práce, na nákup či kamkoliv ho vyhodí do „konťáku“. Jenže i tohle lze *vytunit*.

Cestě ke kontejneru u nás předchází podrobná příprava.

1. vynést pytle s odpadky ven před dům
2. připravit Samuelův šlapací traktor, který dostal kdysi k narozeninám
3. připojit za traktor vlek
4. naložit pytle s odpadem
5. nastartovat (= zapřáhnout tátu) a vyrazit.

Pak jedeme ulicí Pod Havlatkou od našeho domu ke kontejnerům. Já táhnu, Samuel řídí a šlape. Oba kontrolujeme, jestli nám náhodou nespadl náklad. V tuto chvíli nedokážu říct, kdo z nás dvou se na odvoz odpadků víc těší. K tomu ještě využívám cest k učení. Třeba, že traktorem se musí jezdil vpravo. A v poslední době se u nás rozšířil takový malý nešvar: Samík začal při řízení traktoru telefonovat! Takže mu trpělivě vysvětluju, že když řídí, tak nesmí volat, protože se při tom dostatečně nesoustředí na řízení. Jenže mi bezelstně odpovídá, že přece jede po kraji…

Třídění komunálního odpadu může být i docela legrace. Mám radost z toho, že jsem to ještě stihl. Že ještě máme ve městě kontejnerová stání, i když po stránce estetické mají dost co dohánět. Jak budeme odvážet všechny ty plasty, papíry a žárovky, až budeme mít někde doma nebo kolem fasády postavené pestrobarevné popelnice? A u hlavních dveřích seznam, že v pondělí máme vytáhnout před dům modrou popelnici, ve středu žlutou, čtvrtek bude ve znamení zelené, pátek bude v sudý týden červený a v liché týdny černý… a vždy v úterý, druhý týden po úplňku, budeme moci vytáhnout přes noc i tajemnou popelnici duhovou!

Pojďme si tedy užít cesty ke kontejnerovým stáním, dokud ještě jsou! Než nám je pod záminkou zlepšení životního prostředí seberou. Pak to stejně už nepůjde, protože na kraji silnic jsou zaparkované automobily a po chodnících se kolem vystavených popelnic už s traktorem nevejdeme.

Pavel Frydrych

Víte, kdo má svátek v květnu a jaká je charakteristika jeho jména?

1. května – svátek nemá nikdo, protože tento den je Svátkem práce.

2. května – svátek má **Zikmund.** Jméno je německého původu a lze je vyložit jako „vítězná ochrana“, popř. „ochránce vítězství“. Jako příjmení jméno užívá známý cestovatel, publicista a spisovatel Miroslav Zikmund .

3. května – svátek má **Alexej**. Je to ruské jméno řeckého původu a znamená „záštita, pomoc“. Příbuzným jménem je Alexandr, českou podobou jméno Aleš. Jedním z nejznámějších nositelů jména byl Alexej Nikolajevič Tolstoj, ruský spisovatel.

4. května – svátek má **Květoslav**. Jméno vzniklo jako obdoba latinského Florian. Lze je vyložit jako „slavící květy; květinový, kvetoucí“.

5. května – svátek má **Claudie**. Jméno je latinského původu, je to ženská podoba ka Klaudius, tj.“náležející k starořímskému rodu Klaudiů“ (původní význam slova je „kulhavý, chromý“). Jméno patří i k legendární italské herečce jménem Claudia Cardinale.

6. května – svátek má **Radoslav**. Jméno je slovanského původu a vykládá se jako“slavící radost, radující se, radostný“; někdy se spojuje se starobylým slovesem radět (starat se), což by význam jména měnilo na „starostlivý“. Zřídkavě se používá i podoba Radislav, Radoslav. Nositelem jména byl proslulý český herec Radoslav Brzobohatý.

7. května – svátek má **Stanislav**. Je to slovanské jméno, které se vykládá různě. Buď jako „ustav slávu“, popř.“ staniž se slavným“, anebo v souvislosti se staroslovanským stan, tj. „pevnost, tvrdost“, a přeneseně i „tábor“. Jméno by tak znamenalo „sláva tábora, tvrdý bojovník“. Jméno nosil také český básník a novinář Stanislav Kostka Neumann.

8. května – svátek nemá nikdo, aspoň podle českého občanského kalendáře (na Slovensku má svátek Ingrid). V tento den vzpomínáme osvobození od fašismu.

9. května – svátek má **Ctibor**. České jméno lze vyložit jako „boj za čest“, popř. „ čestný boj, čestně bojující“.

10. května – svátek má **Blažena**. Je to staročeské jméno, jež je obdobou z latiny pocházejících jmen Beáta a Beatrice (blažená).

11. května – svátek má **Svatava**. České jméno má původní význam silná, nověji se spojuje i s přídavným jménem „svatý“ a vykládá se kalo „svatá“.

12. května – svátek má **Pankrác**. Jméno je řeckého původu a vykládá se jako „všemocný, vševládný“.

13. května – svátek má **Servác**. Jméno pochází z latiny, souvisí zřejmě se slovem „servere“ a vykládá se jako „zachráněný, osvobozený, obsloužený“, popř. i jako“zachránce, osvoboditel“.

14. května – svátek má **Bonifác**. Jméno je latinského původu a vykládá se jako“člověk dobrého osudu“, popř. „dobroděj, dobrodinec“.

15. května – svátek má **Žofie**. Je variantou jména Sofie a „sophia“ znamená v řečtině „Moudrost“.

16. května – svátek má **Přemysl**. Staré české jméno se vykládá jako „kdo vše dobře promýšlí, vynikající mysli“. Jméno Přemysl nedílně patří k vladařské dynastii Přemyslovců, jejím zakladatelem byl mytický Přemysl Oráč. Jméno nosil i český panovník Přemysl Otakar I. nebo Přemysl Otakar II.,

17 května – svátek má **Aneta**. Původem je to francouzská zdrobnělina hebrejského jména Anna, znamená „milostná, milostiplná“.

18. května – svátek má **Nataša**. Jméno je ůvodem ruská domácká podoba jména Natálie (z latinského natalis), což znamená „rodný den, narozeniny“, (narozená) v den Kristova narození, dítě Vánoc“.

19. května – svátek má **Ivo**. Vykládá se buď jako domácká podoba jména Ivan (Jan), tj.“bůh je milostivý“, nebo se jeho původ vysvětluje vznikem ze staroněmeckého slova“iwa“, tj.“tis, tisový luk“.

20. května – svátek má **Zbyšek**, což je české jméno, obdoba slova Zbyněk, původně domácká podoba jména Zbyhněv, tj. „posilující hněv“.

21. května – svátek má **Monika**. Původ tohoto jména je nejasný. Existují tři verze jeho vysvětlení. Jazykovědci hledají jeho kořeny v řečtině (monos) s významem „osamělá, jediná“, ve fénickém „bohyně“ anebo v latinském slově „moneo“, čímž by se jméno dalo vyložit jako „rádkyně“. Jméno Monika dnes nosí populární česká zpěvačka Monika Absolonová, t

22. května – svátek má **Emil**, starší forma Emilián. Jméno pochází z latinského Aemulus a znamená „horlivý, pracovitý, soutěžící“. Mezi významné nositele jména patří český malíř Emil Filla nebo slavný český atlet Emil Zátopek. Jméno nosil i Emil Škoda, zakladatel strojírenské továrny Škoda v Plzni.

23. května – svátek má **Vladimír**. Jméno je slovanského původu a vykládá se jako“vládce míru“, popř. „velký vládce“. Jméno Vladimír nosil český spisovatel Vladimír Neff, otec novináře Ondřeje Neffa, také básník Vladimír Holan. Patřilo i ke slavnému českému herci Vladimíru Menšíkovi.

24. května – svátek má **Jana**. Jméno je hebrejského původu, jde o ženskou podobu jména Jan, tj.“Bůh je milostivý“.Jméno Jana patří k nejoblíbenějším.

25. května – svátek má **Viola**. Jméno je latinského původu a znamená „fialka“. Zdrobnělinou je Violeta, „fialenka“.

26. května – svátek má **Filip**. Jméno je řeckého původu a znamená „milovník koní“. Jméno oplývá vznešeností a ušlechtilostí, potažmo se pojí i s přitažlivostí, nadáním a bystrostí. Vzpomeňme na rčení „míti filipa“.

27. května – svátek má **Waldemar**. Staré německé jméno znamená „slavný, mocný vládce“. Jedním z nejznámějších českých nositelů jména byl zpěvák Waldemar Matuška.

28. května – svátek má **Vilém**. Jméno je německého původu a znamená „helmicí je má vůle“.

Nositelem jména byl český spisovatel a dramatik Vilém Mrštík, také spisovatel Vilém Závada

29. května – svátek má **Maxmilián** nebo i Maximilián. Ohledně původu jména existuje několik verzí: buď je spojením jmen (Fabius) Maximus a (Scipio) Aemilianus, nebo se považuje za odvozené od Maximinianus, tj. „náležející k šlechtickému rodu Maximinů“, anebo za odvozeninu jména Maximus („největší, velkého vzrůstu“). Jméno nosil i český malíř, grafik a rytec Max Švabinský.

30. května – svátek má **Ferdinand**. Jméno vykládané jako „odvaha k míru; míru se odvažující“ nebo i „k jízdě se odvažující“ je germánského původu a rozšířilo se prostřednictvím španělštiny.

31 května – svátek má **Kamila**. Jméno je přejaté z latiny, je pravděpodobně orientálního původu a znamená „urozená, mladá obětní služebnice“.

Připravil František Janeček

MĚSTSKÁ POLICIE

V uplynulém období jsme se snažili vyhodnocovat změny v restrikcích a nařízeních a dle metodických pokynů ministerstev provádět kontroly. Některé jsme prováděli společně v součinnosti s Policií ČR. Situace kolem pandemie se v naší oblasti lepší a je to hned znát na chování obyvatel.

Něco času jsme věnovali dlouho odstaveným vozidlům na různých místech ve městě. Některá byla zlikvidována a majitelům uloženy pokuty…

Kontrolovali jsme prostor sběrného dvoru a kontejnerová stání, u nichž někdy vznikají skládky neuvěřitelných věcí. I tam bohužel, byli tací, kteří za své estetické cítění a vylepšování okolí kontejnerů získali odměnu.

Kontrola dopravních záležitostí je také častou náplní. Nedaří se eliminovat stání v křižovatce u spořitelny. Toto místo je příliš často využíváno v naprostém rozporu s předpisy a dochází zde k blokování vjezdu zásobovacích vozidel. Ta vozidla řídí řidiči a vy, kteří tam stáváte, jim přidělávate mnoho starostí.

Zajišťovali jsme místa dopravních nehod, některé z nich byly až kuriózní. Například přebíhající kočka, se proslavila tím, že má na svědomí naprosté zničení sloupu veřejného osvětlení. Řidič se lekl tak, že ve snaze zabránit střetu s kočkou, nezabránil střetu se sloupem. Hlavní je, že se nikomu nic nestalo, kočka je živa a sloup je již vyměněn.

Spolupracovali jsme s testovacím týmem, který k nám zajížděl na veřejné testování.

Tak hezké jaro….

Petr Zima, ved. strážník MP

INFORMACE Z DĚKANSTVÍ

Doba velikonoční

Letošní jarní počasí je váhavé a otepluje se jen pozvolna. Není to ale na škodu, protože půda si déle podrží vláhu a květy ovocných dřevin snad nebudou poškozeny pozdními mrazíky. Velikonoční svátky jsme prožily v rodinných společenstvích, ale také už i v omezeném počtu ve farních společenstvích. Nicméně události tří „velikých dnů a nocí“, které jsou plně v režii klíčové postavy dějin spásy - milujícího, trpícího a oslaveného Ježíše Krista, byly intenzivní. Obnovili jsme své křestní závazky a znovu jsme se připojili k zástupům těch, kdo se z vody a z Ducha svatého narodili k novému životu s Bohem, a kdo uvěřili, že On je Pánem dějin a svým vzkříšením přemohl i naši smrt. **Velkou část měsíce května budeme ještě prožívat liturgickou velikonoční dobu** s několika slavnostmi a 23. května ji zakončíme Slavností Seslání Ducha svatého. **Velikonoční dobu pak vystřídá období liturgického mezidobí. Měsíc květen** bývá nejkrásnějším měsícem roku, proto je také v církvi symbolicky **věnován Matce Boží P. Marii.** Letos ho opět neobohatíme Májovou poutí do Vambeřic ani májovými pobožnostmi na Hvězdě, tak alespoň v rámci bohoslužeb a v soukromí.

Stále platí omezení z důvodů opatření p**roti šíření nákazy koronavirem, a i nadále je omezen počet účastníků bohoslužeb na 10% kapacity míst k sezení, společně s dodržo**váním **hygienick**ých **pravidel - zakrytí úst a nosu, rozestup a dezinfekce rukou.** Je potřebné sledovat aktuální návštěvnost a v případě většího počtu se prostřídat a navštívit bohoslužbu v jiném čase, jiný den, případně v jiném místě, nebo doma „navštívit“ bohoslužbu prostřednictvím rozhlasu, televize nebo počítače. Informace o aktuální situaci naleznete v ohláškách a také na stránkách farnosti www.farnostpolice.cz,

LITURGICKÝ KALENDÁŘ:

1. května -	Svátek práce, státní svátek
2. května -	5. neděle velikonoční (cyklus B)
8. května -	Den osvobození, státní svátek
9. května -	6. neděle velikonoční, Den matek
15. května -	Den rodin, začátek novény ke Slavnosti Seslání Ducha svatého
16. května -	SlavnostNANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ, přeložená z 13. května, svátek sv. Jana Nepomuckého, kněze a mučedníka, hlavního patrona Čech
23. května -	Slavnost SESLÁNÍ DUCHA SVATÉHO
24. května -	Slavnost P. MARIE, POMOCNICE KŘESŤANŮ
30. května -	Slavnost NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE
6. června -	10. neděle v mezidobí (cyklus B)

PŘEHLED BOHOSLUŽEB V KVĚTNU:

- v úterý a v pátek mše svatá od 18.30 hod.
- ve čtvrtek mše svatá od 8.30 hod.
- v sobotu mše svatá s nedělní platností od 18.00 hod. v Machově
- v neděli mše svatá od 8.00 hod.

ÚŘEDNÍ HODINY:

- v úterý po bohoslužbě (19. - 20. hod.)
- ve středu po bohoslužbě (9. – 10. hod.), nebo po domluvě s knězem;

V **případě** naléhavé potřeby duchovních služeb, volejte knězi - kontakt je uveden na stránkách farnosti.

Přejeme všem krásné májové dny.

za ŘK farnost Police n. M.
Ing. Jan Troutnar

Reprezentant ČR pro Polici

V březnu a dubnu, díky výjimce MZ, proběhly dva závody Českého poháru v boulderingu (druh sportovního lezení bez lana), které sloužili i jako nominační závody reprezentace. V této disciplíně už několik let soutěží také členka Horolezeckého klubu Ostaš Míša Hornychová. Na prvním závodě si vylezla pro skvělé druhé místo v kategorii do 18 let a zároveň své první finále v ženách. Díky tomu udržela po dvou závodech průběžné čtvrté místo, které ji nominovalo do mládežnické reprezentace ČR. Je to skvělý osobní výsledek a zároveň vizitka dobré práce s mládeží, která zde v Polici probíhá pod patronací Horolezeckého klubu Ostaš. Musíme poděkovat i našim partnerům v čele s Městem Police nad Metují, kteří naši práci s mládeží dlouhodobě podporují. Míše nezbývá než popřát další skvělé výsledky na domácích i na mezinárodní závodech a osobní růst výkonnosti pod reprezentačním vedením.

Tomáš Hornych, předseda

!!! 100 LET FOTBALU V POLICI NAD METUJÍ !!!

ČÁST 4. - SK Police nad Metují v letech 1939 - 1945

Tento úsek historie klubu je poznamenán válečnými událostmi, které měly nemalý vliv na jeho činnost. Byly to hlavně nábory na práce do Německa, tzv. totaleinsatz, do válečně důležitého průmyslu na území Protektorátu apod. Tím značně utrpěl kádr I. mužstva, docházelo ke stálým změnám, improvizacím a tím pochopitelně i k výkyvům ve sportovních výkonech.

Přes tyto potíže lze dnes s odstupem let konstatovat, že I. mužstvo SK Police hrálo v této době výborný fotbal a bylo stálým účastníkem I. B třídy Severovýchodočeské župy fotbalové. Hrálo se se soupeři: AFK Hronov, AFK Velké Poříčí, SK Katzau Babí, SK Náchod B, SK česká Skalice, SK Jezbiny, SK Josefov, SK Borohrádek, Opočno, České Meziříčí, Dobruška, Týniště, Častolovice, Hořice, Třebechovice, Plotiště, Meteor Svobodné Dvory atd. V tomto období si vybojovala Police I. místo ve své skupině a zúčastnila se podruhé v historii klubu kvalifikace do I. A třídy. Tato kvalifikace nedopadla pro nás dobře. K tomu přispěla „zainteresovanost" župy a „objektivita" rozhodčích z Hradce Králové, která plně podpořila postup SK Železničářů Hradec Králové před Policí, posazenou na samou hranici Protektorátu. Kvalifikace ještě navíc probíhala v období smutně proslulé heydrichiády, kdy došlo k přerušení všech kulturních a zábavních podniků, a tím pochopitelně i fotbalu.

A mužstvo 1940

Ve válečných létech je nutno zaregistrovat činnost II. mužstva SK Police a hlavně pak dorosteneckého družstva, které svým skvělým kamarádských duchem vytvořilo kolektiv výborné výkonnosti a stalo se plněhodnotnou zásobárnou I. mužstva. Dorost tehdy tvořili: Bischof Zd., Hornych Fr., Hornych J., Janeček, Koláček, Kubeček, Klimeš, Michálek, Němeček, Pavlínek, Piťha, Pohl, Rohulán, Suchánek, Vacek Fr. a další.

Nyní, kdy píšeme tyto řádky a vracíme se v jubilejním roce o téměř třicet let zpět, nemůžeme nevzpomenout nadšení a obětavosti všech hráčů, kterého bylo opravdu zapotřebí v těchto těžkých dobách, aby se udržela tato pomalu jediná povolená zábava. Hráči Ducháč, Durdík, Entler, Hubáček, Jonák, Jenka, Ječmínek, Klíma, Kubeček, Gennert, Lamka, Maroul, Novotný, Peluněk, Pour J., Saukel, Stodola, Štancl, Švorčík, Tauc, Vídeň, Ulrych, Zaňka, Thér O. jistě nikdy nezapomenou, jak se jezdilo ke vzdálenějším zápasům vzhledem k vlakovému omezení ranními vlaky, chodilo se pěšky na nádraží, když předtím několik obětavců z řad mužstva obstarávalo úsekově buzení některých chronických spáčů, třeba i ve vzdáleném Suchém Dole. Ze zájezdu se mužstvo vracelo téměř vždy posledními vlaky a pak apoštolským pochodem z nádraží do města a dále do okolních vesnic, např. až do Machova.

A mužstvo 1942

Hrálo se v době lístkového hospodářství, kdy stanovený příděl potravin sotva stačil normálnímu člověku, natož fotbalistovi, který 90 minut vydával své síly ve prospěch mužstva. I zde se hledala a nakonec i našla pomoc. Získali se příznivci, kteří někdy nemalými příspěvky obhospodařovaných surovin, tj. masem, moukou a tukem vypomohli i za osobního rizika. Pak už jen stačily ochotné kuchařské ruce a hospoda, která po zápase poskytla dobrou pohodu.

Velmi dobré výkony I. a dorosteneckého mužstva v této době byly rovněž hlavní příčinou velkých a stálých návštěv diváků. Zvláště při rivalských zápasech byly registrovány návštěvy odpovídající dnešním návštěvám na II. ligu, které sotva kdy budou v Polici ještě dosaženy. Částečně k nim přispěla i ta skutečnost, že zábavy a veškerá kulturní činnost byly omezeny na minimální míru a fotbalové hřiště bylo jediným místem, kde si divák mohl tak z plných plic zahulákat. Jednou se dokonce z hřiště stala menší aréna. Při zápase s AFK Hronov se příslušníci četnictva totiž snažili pochytat co nejvíce diváků pro zdolávání protestně založeného požáru stohů lnu nad starým parkem.

V závěru této éry nehrály se již řádné soutěže, ale hrál se tzv. pohár okresu, v němž startovala mužstva bez ohledu na výkonnost {např. i Náchod A). Je však nutno konstatovat, že přes nadmíru těžké podmínky sportovní činnost v Polici během válečného období neustrnula, ale naopak vytvořila všechny předpoklady i pro zdárný mírový rozvoj.

Čerpáno z kroniky oddílu kopané z roku 1970.

Klimeš Karel – předseda oddílu kopané

Okupační pozdrav před utkáním Police - Hronov

POLICKÉ ZATÁČKY - motocyklové závody

na městském okruhu v Polici nad Metují, které se uskutečnily dne 21. května 1951

Závodilo se od chvíle, kdy se potkali dva motoristé s touhou ukázat jeden druhému, který z nich je lepší. Již v roce 1901 byl uspořádán motoristický závod Paříž-Berlín, který se dostal díky publicitě v tisku do povědomí široké veřejnosti. Jedni z „našich“ prvních výrobců, kteří opustili myšlenku bicyklů a vyrobili rám s oddělením pro nádrž a motor, byla firma Laurin Klement z Mladé Boleslavi, založena již v roce 1895. Patnáct let poté je zde již řada výrobních značek opisujících jedna od druhé. Zkušenosti i výkon motoru si konstruktéři ověřili nejvíce, a právě na závodech. Mnohé firmy již měli své „tovární“ jezdce, kteří se nemalou měrou zasloužili o zlepšení technických vymožeností stroje a následně uvedení „vychytávek“ do praxe, či třeba i do sériové výroby. Připomeňme si úspěšný motocykl Premier ze sudetoněmeckého Chebu /Fa.zal.1922/, či v průběhu dalších let vznikající nové české značky. Dobu překračující Hurikán /první české dvousedadlo Vlka a Dvořáka/ z Čestlic u Prahy, firma Poustka z Královských Vinohrad, pardubický Grizzly, věhlasný a fešácký Orion a pochopitelně zvučná a úspěšná PRAGA, tehdy hlavně významný výrobce automobilu a nákladních vozů. Progresívní a velmi spolehlivý byl motocykl Ogar, soutěžící v těžké konkurenci s dobře prosperující CZ, ale hlavně výrobcem později světového jména, tovární značkou Jawa, která vznikla spojením zbrojovky průmyslníka a konstruktéra Františka Janečka *(narozen 23. ledna 1878 v Klášteře nad Dědinou (do dvoutřídky obecné školy chodil v Klášteře a do konfesijní pětitřídné školy v Opočně. Školní rok 1891/92 byl v tzv. předpravě ve třetí třídě měšťanské školy v Broumově !!! V době C. k. studoval Vyšší státní průmyslovou školu do roku 1896 v Praze na Betlémském náměstí. V letech 1896 a 1897 studoval elektrotechniku na Vysoké škole technické v Berlíně - Charlottenburgu a u německého výrobce motocyklů Wanderer ze Saské Kamenice)*.

V roce 1929 zahájila továrna Ing. Janečka licenční výrobu motocyklů Wanderer pod značkou Jawa. Jednalo se o tehdy novou konstrukci s dvojitým rámem, lisovaným z ocelového plechu, motorem v bloku s převodovkou a kardanovým náhonem na zadní kolo. Závodilo se tedy od samého začátku ruku v ruce s výrobou závodních speciálů, a to pochopitelně nejenom v Evropě. Úspěšný výrobce motocyklů Jawa stává se takřka stěžejní pro příznivce jízdy na motocyklu v Československu, protože následně vyrobený konstrukční trhák v podobě jednoduchého dvojtaktu Williers 175, který rapidně snížil cenu oproti těžkému čtyřtaktu OHV trefně zvaném Rumpál. Také obratnost i samotná jízda se stala jednodušší. Motorismus první republiky získával stále více příznivců a byl velmi oblíbeným. Vhodně František Janeček zaplnil díru na trhu a zahnal hlad po dostupném a velmi kvalitním motocyklu předválečného Československa.

Letošní sedmdesátileté výročí od startu prvního závodu v Polici nad Metují je významné i dávné zároveň, ale nutno dodat, že jinde se závodilo s velkým nasazením a s plynem na doraz již o dobrých čtyřicet let dříve!!Tvůrčí doba před druhou světovou válkou byla velmi plodná jak na vývoj, tak výrobu motocyklů.

Hospodářský stav v naší zemi, následně po letité ekonomické stagnaci ve válečném období a nevyhnutelné změně orientace a plánovaní směrem k bojové výrobě, nebyl zdaleka uspokojivý. Zejména pak po roce 1948, kdy mnoho úspěšných soukromých výrobců motocyklů nedobrovolně svoji živnost nebo továrničku uzavřelo či nuceně odevzdalo státu.

Velké nadšení lidí do všeho aktivního dění během volného času bylo větší, než byly jejich možnosti a velmi často i finance.

Ještě začátkem padesátých let minulého století urputní chlapi, oblečení do praktického a zároveň ochranného koženého mundůru, většinou původu vojenských protivníků, včetně přilby vzoru M16, které se ořízla lemovka a začernily nevhodná loga, závodili na okruzích, obstoupených bariérou diváků. O svoje bezpečí jezdci dbali dle vlastního uvážení, bez předpisů, jen s radami od málo zkušenějších matadorů. Omezené možnosti dostupných materiálů, malá kupní síla i okleštěná výroba „závodních speciálů“ přesto tuto zájmovou činnost, která benzínem voněla a olejem se leskla, nezastavily.

Z fotografií i dobových filmů lze usoudit, že cesty a ulice malého městečka neměly tehdy zdaleka všude souvislé dláždění, natož pevný asfaltový povrch, který známe z městských okruhů dnes.

Pneumatika pramalé přilnavosti, dlažební kostka, déšť…

Velký obdiv si zaslouží výkony závodních jezdců, kteří kroužili po trati na svých dobře vyladěných strojích s převahou domácích značek Jawa a CZ, rozděleni do objemových kubatur po většině 175, 250, 350 a 500 cm kubických. Vidět však i po roce 1946 na trati zahraniční stroje Ariel, BSA, BMW, DKW, Norton či Gillete a Indian nebyl problém. Každý závodní nadšenec vlastně osedlal to, co měl, a to, co zbylo z let předválečných, kdy se do Československa také dováželo široké spektrum rozličných značek a pestré řady všech dostupných typů motocyklů.

Trať vlastního závodu, se startem u Bezděkových sadů, vedla odtud na náměstí a hned odbočila do Tomkovy ulice, dále po Babi ku klášteru, zatáčkou kolem radnice přes náměstí do ulice U Opatrovny až naproti domu p. Kábrta, dále zatáčkou nalevo do ulice Nádražní a opět zatáčkou doleva proti budově hospodářské záložny a doprava směrem k Sokolovně, dále opět zatáčkou doleva směrem k ulici prezidenta Gottwalda, dříve Viléma Pellyho a doleva k cíli. Počasí toho dne bylo velmi pěkné, takže i účast diváků zblízka i zdáli byla velmi hojná. - tolik kronika města Police nad Metují z pera p. Šrůtka)

Výstižně popsaná trať městského okruhu místním kronikářem byla jistě zajímavá jak pro diváka, tak hlavně pro závodního jezdce. Umění ovládat dravý závodní stroj ve vysoké rychlosti na pneumatikách nevalné kvality a špatné přilnavosti bylo a zůstává dodnes obdivuhodné. Jak vidno z přiložené dobové fotodokumentace, startovní čára byla v různých letech na jiné rovince. Důležitý fakt zaznamenán v kronice města Police nad Metuji v souvislosti s organizovaným závodem silničních motorek v samém centru města Police nad Metují je ten, že první podnik zaštítili motoristé z nedalekého, tehdy okresního, města Broumov a vítězem prvního závodu se stal Karel Kubeš z České Lípy na Jawě 350.

Polický Svazarm při, tehdy národním, podniku Kovopol vznikl až o rok později v roce 1952. Závody v ulicích města se opakovaly ještě v letech 1953 a 1954 již čistě v organizaci polických motoristů, kteří tak získávali cenné zkušenosti, které pak mnohdy zúročili u pořádání závodu motokár, motokrosu endura, minikár a dalších všeobecně velmi zajímavých a široko oblíbených podniků.

Fotodokumentace k článku, která nepotřebuje dalšího komentáře pochází z archivu výjimečného a velice úspěšného regionálního jezdce Františka Kociána (1929 - 1996) z Bohdašína, kterému věnuji vzpomínku v příštím červnovém vydáni PM. Tomuto talentovanému a úspěšnému jezdci byl propůjčen legendární motocykl JAWA ESO, na kterém Franta několik sezon po závodních okruzích kraloval.

David Puschmann - dppuschmann@gmail.com

SKI Police nad Metují – klub běžeckého lyžování

Když jsme v minulém měsíčníku hodnotili zimní sezónu, netušili jsme, že budeme ještě měsíc lyžovat. Příroda nás opět překvapila, když po březnovém krátkém jaru nepřišlo aprílové počasí, ale regulérní zima. Padající sníh v podhůří sice rychle tál, ale na horách držel navzdory dlouhým slunečným dnům. Využili jsme uvolnění pohybu mimo okres a několikrát vyjeli do Orlických hor. Letos bylo těch „už opravdu posledních lyžování“ několik. Poslední (stále ale omezený) trénink na sněhu jsme si užili 20.4. Mezi tím běháme, nedá se říct „na suchu“, a trénujeme v rámci omezení.

Plánované květnové soustředění jsme ještě museli odvolat, ale se zlepšující se situací chystáme další akce:

- **16.5.2021 - Běh Sídlištěm (silniční běh pro všechny kategorie)**
- **2.6.2021 - Běh od pípy k pípě (silniční běh od Krčmy k Lidmanom)**
- **9.6.2021 - Výjezd na Klůček (SP – kolečkové lyže a brusle, pro kategorie dle propozic)**
- **27.6.2021 - Běh na Hvězdu (závod Maratonstav českého poháru v běhu do vrchu a Velké ceny východních Čech v bězích)**

Stále doufáme, že si konečně zazávodíme alespoň na suchu, když to nešlo na sněhu.

V plánu jsou i klubové akce: poslední mazání pro děti i pro dospělé, svoláváme Členskou schůzi. Těšíme se také na víkendový sraz zástupců Sportovních středisek (SpS) ve Vimperku a na školení trenérů SpS v Liberci. Valnou hromadu Úseku běžeckých disciplín Svazu lyžařů v Praze máme již za sebou, byla na konci dubna, jen výsledek volby předsedy nesdělíme, byla po uzávěrce čísla.

Během května otevřeme díky nově příchozím trenérkám tréninkovou skupinku šestiletých dětí (ročníky 2014 a 15 - v září nastupujících do školy).

Informace a podrobnosti o všech akcích a závodech aktualizujeme na našich stránkách ski.polickej.net

Za SKI Police nad Metují, z.s.

Helena a Jan Pohlovi

Výsledky matematických úloh ze str. 27

1. úloha 15 = 11 + 1 +1 +1 +1
2. úloha 9 +9 + (9 + 9)/9
3. úloha 100 = 111 - 11
4. úloha 100 = (5 + 5 + 5+ 5) . 5;
100 = (5 . 5 . 5) - (5 . 5)
5. úloha 1000 = 999 + 9/9
6. úloha 1000 = 999 + 99/99
7. úloha 37 = 33 + 3 + 3/3; 37 = 333/(3 . 3)
8. úloha 100 = 99 + 99/99
9. úloha 20 = 9 + 99/9
10. úloha 55 = 44 + 44/4

F. J.

VN REALITY
VĚRA NOVÁKOVÁ

Realitní zprostředkovatel s kvalifikací 66-042-M
se zákonným pojištěním podnikání
Obchodní zástupce firmy GEBAS domy s.r.o.
Mobil: +420 608 280 563
Email: novakova.rm@seznam.cz
https://vn-reality5.webnode.cz/
IČO 13545540 DIČ CZ6257182184
✓ poradenství a realizace obchodů na realitním a finančním trhu
✓ poradenství a vyhotovení projektů, územních plánů
✓ posouzení statiky budov a realizace staveb

baroque

u tří růží

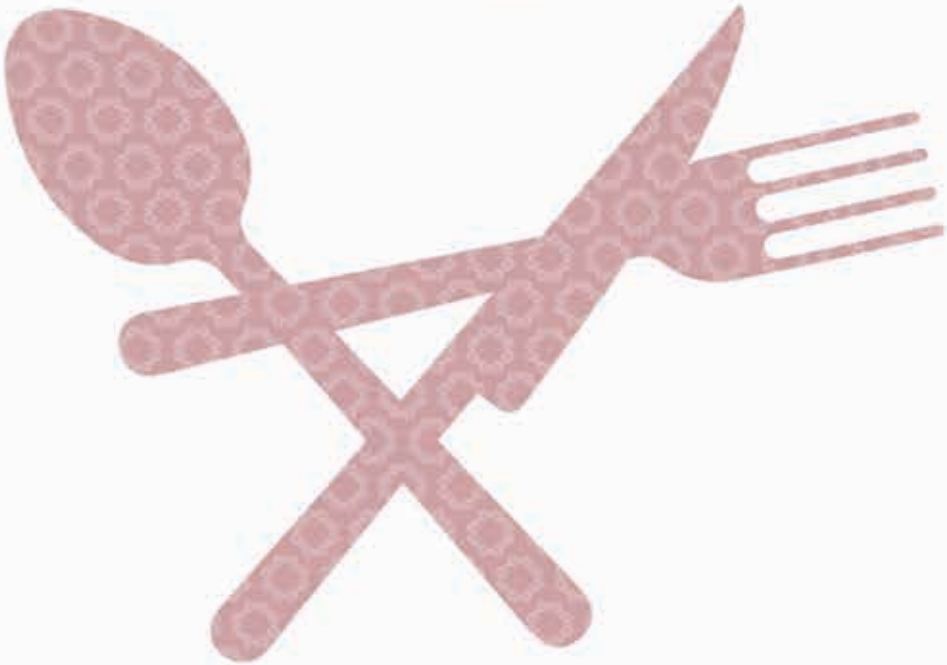

MÁŠ ZÁJEM O PRÁCI V RESTAURACI?

I v této době přijímáme!

Hledáme nové kolegy do naší restaurace v prostorách Kláštera Broumov.

OBSLUHA KUCHAŘ CUKRÁŘ

Nabízíme práci v moderní restauraci konceptu baroque.

Požadujeme dochvilné zájemce s příjemným vystupováním, chutí pracovat a respektem k pravidlům provozu.

Těšíme se na Váš životopis, který nám zašlete na e-mail:

utriruzi@baroque.cz

Jo! Konečně jsem vyhrála zlatou cihlu!

STAMONT® STAVEBNINY

800 404 010

NÁCHOD | JAROMĚŘ | DOBRUŠKA | RYCHNOV N. KN.

AUTOŠKOLA FIEDLER s.r.o.

Zahajuje kurzy:

Broumov 25. 5. 2021 v 15.00 hod.

Police n. Metují 27. 5. 2021 v 15.00 hod.

Informace na tel. číslech:

491 522 877, 777 621 552

http://autoskolafiedler.cz

Chcete si vypěstovat vlastní zeleninu, ovoce, květiny nebo bylinky, ale nemáte kde?

Pokud nám pomůžete s některými zahradními pracemi, rádi vám k tomu poskytneme místo.

Naše možnosti však nejsou neomezené.

Volejte co nejdříve 602 144 146

CHCETE **PRODAT BYT, DŮM, CHATU, POZEMEK** NEBO **KOMERČNÍ PROSTORY?**

ZAVOLEJTE NÁM, VAŠÍ NEMOVITOST PRODÁME RYCHLE A BEZPEČNĚ.

Naši klienti u nás denně poptávají byty a domy na prodej v této lokalitě a okolí

JIŽ NYNÍ MÁME PRO VÁS MOŽNÉHO KUPCE!

- **Nezávazná konzultace a ocenění nemovitosti zdarma**
- **Vykoupíme Vaši nemovitost** Řešíte svou finanční situaci, přestěhovali jste se, zdědili jste nemovitost nebo Vás obtěžují exekutoři?
- **Zajistíme kompletní právní a realitní servis** - nemusíte dělat vůbec nic, kromě podpisu kupní smlouvy
- **Vyřešíme právní vady na nemovitosti** - vyplatíme exekuce, dluhy a jiné zástavy omezující její prodej

STAŇTE SE NAŠÍM TIPAŘEM.

V případě tipu vedoucího k prodeji nemovitosti získejte až **10.000 Kč.**

www.mmreality.cz

Zdeněk Soukup
makléř pro tuto lokalitu

+420 774 803 502
zsoukup@mmreality.cz

Nechte svůj pozemek či zahradu

vydělávat

Pronajměte jej krátkodobě (i 1 den) slušným turistům a karavanistům.

kontaktujte nás:

tel: 725 914 111

info@bezkempu.cz

www.bezkempu.cz

bezKempu

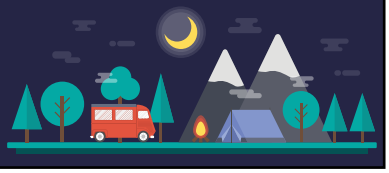

KOMINICTVÍ

- KOMPLETNÍ KOMINICKÉ PRÁCE
- komínové systémy - vložkování komínů
- třívrstvé komíny - frézování - revize

Petr Luňák
Lánská 327, 549 41 Červený Kostelec
IČ: 018 92 142
777 055 942
e-mail: mont.kom@seznam.cz
www.kominictvi-lunak.cz

KOMINÍCI
POLICE NAD METUJÍ

REVIZE • KONTROLY • ČIŠTĚNÍ • OPRAVY
VLOŽKOVÁNÍ • NOVÉ KOMÍNY A KOUŘOVODY
KONTROLY KOTLŮ NA PEVNÁ PALIVA

Cena kontrol a čištění 450–1250 Kč
Cena revize (nové komíny) 950–1950 Kč

KOMINÍCI NOSÍ ŠTĚSTÍ
Ing. Matěj Brát • Jiří Škraněk • Tomáš Nosek
Martin Pohl • Dan Kubík • Tomáš Mach

Telefon 774 022 126
www.kominicipolice.cz

KOLBA, S.R.O.
RADEŠOV 19, POLICE NAD METUJÍ

- **Provádíme Levné výkopové práce pásovým bagrem JCB 8025 + přepravu materiálu kontejnerovým vozidlem AVIA 75 DAEWOO s hydraulickou rukou 2500 kg.**

Zabýváme se výkopovými pracemi mini bagrem JCB 8025 jako jsou přípojky (voda, kanalizace, elektřina, plyn), výkopy bazénů, jezírek, septiků, jímek či rýhy.

Provádíme základy staveb, terénní úpravy, čištění potoků, zapůjčení kontejnerů a další práce po domluvě.

- **Dále provádíme veškeré stavební a zámečnické práce.**

KONTAKT: KOLBA VÁCLAV, tel. 603 509333
KOLBA PETR, tel. 731268145
e-mail: IRENA@KOLBA.CZ

KJ MAX
Náchodská 393
549 32 Velké Poříčí
www.kjmax.cz
777273501

POLICKÝ MĚSÍČNÍK
- periodický tisk města Police nad Metují -

Termín uzávěrky: vždy 20. den v měsíci do 15 hod.
Distribuce: obvykle první pracovní den v měsíci
Vychází v Polici nad Metují v nákladu: 800 ks
Registrační číslo: MK ČR E 11974
Tisk: **Tiskárny B.N.B. spol. s r.o. Velké Poříčí**
Vydavatel: Město Police nad Metují, Masarykovo nám. 98, 549 54
IČO 272 949
Telefon: 491 541 113
E-mail: polickymesicnik@meu-police.cz
Autor obálky: Jan Flieger
Ceník inzerce: (stránka bez 1,3 cm okrajů)

Velikost 1/2A4 - A4	1000,- Kč + DPH
Velikost ¼ A4 - 1/2A4	500,- Kč + DPH
Velikost 1/8A4 – ¼ A4	250,- Kč + DPH
Velikost do 1/8A4	125,- Kč + DPH
1 x A4 v každém čísle barevně	2000,- Kč + DPH

Množstevní slevy se neposkytují

HEZKÉ FOTODÁRKY

TISKNEME ODPOVĚDNĚ V BROUMOVĚ

Potěšte své blízké originálním fotodárkem

fotoknihy | fotosvíce | fotohrnky | fotoplakáty | kalendáře | pexesa | vystřihovánky a další...

Jarní sleva 15 %
na vše z webu
www.hezkefotodarky.cz
se slevovým kódem
ZPR21POL *

* kód platí do konce května
kód vepište při objednávce
do pole POUKAZ

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

foto: Josef Tér